הצפה

ב"ה, יום שישי, י' סיון תשל"ד (31.5.1974)
שנה ל"ו — גליון 11688 — המחיר 120 אגורה

עתון העבודה העולמית של המפלגה הפועלית המאוחדת
מייסד ועורך ראשון: חיים נחמן ביאליק ז"ל

הכנסת סמכה ידה על הסכם ההפרדה
ברוב של 76 קול נגד 36 ו־3 נמנעים

אבן: ההסכם פרי עבודה של הממשלה היוצאת * דיין: המאבק הערבי נגדנו יימשך * דברי פרידה השמיעה הגב' מאיר * הממשלה נתכנסה לישיבה בחצות

מאת סופרנו בכנסת

הכנסת סמכה אמש את ידיה על ההסכם הישראלי־סורי בדבר הינתקות הכוחות, עליו מטרה ראש הממשלה בנאומה. החלטה זו התקבלה אמש ב־76 קולות נגד 36 3 נמנעו.

התוכניב בארשוד ההסכם היו נציגי מיפלגות הקואליציה הנוכחית כתוספת נציגי ר"ק"ח, ר"צ, מוקד והמרקומים. המתנגדים היו נציגי הליכוד ר שלרשה ט"ו„האגודה" (פרוש, כ"

תודעת ראה"מ:
נאום ד"ר ורהפטיג ונאום ח"כ המר על ההסכם — בעמ' 2

אבן: ההסכם פרי עבודה של הממשלה היוצאת

לפני ההצבעה נתן שר־החוץ מר אבא אבן שצינין את הסכמים שבוסחו

ההסכם העומד להתחתם היום שומר פרי עבודתה של הממשלה היוצאת שמר אבן הסיר אותה כ„משלה" ותתנגשות. הנצחון והתגברותי.

ס. דיין: אין זה הסכם „שכולו תכלת"

לפנינו ניתוח את ההסכם שר הבטחון מ. דיין שאמר, כי רצינו אך לא הסר לתנו לתכנים בהסכם סעיף שבשום צד לא יוצג נשק שיגיע אל הצד ה־ שני. כן אין, בהסכם הזה איחוד חיץ שהוא ברשות האו"ם בלבד. ולולי הכתוצת, אמר, הוכנס להסכם ולכן במקום 40,000 איש שנמצאים כיום בשטח של 10 ק"מ בגבול, מדובר כ־ תוך רק על 600 איש. במקום 400 מד־ קים, מדובר על 75 מעקים בלבד. ב־ מקום 500 תותחים — 36 תותחים.

המאבק הערבי נגדנו ימשך

שר־הבטחון הוסיף: אין זה „הס־ כם שבולו תכלת" אין בהסכם חיץ של הפרדת כוחות, אולם, כאמור, יש בו דילול כוחות. דבר אחד ברור, אמר, אין בכוחות הסורים לוותר את המלחמה מיד, יתכן גם שאיבלות ה־ שסחים שעשוה ברמת הגולן יביא תשובה של רגיעה, ארוכה או קצרה. כמו־כן ברור שגם לאחר ההסכם, המאבק הצבאי והמדיני הערבי נגדנו יכשך. הסורים עדים רצים להורידנו מהגולן, ידיו תובעת עדיין את הי־ גדה המערבית. ישנם פלשתינאים ר־ מתלים וישנה עוצמת בריתים להם. במיוחד קשה היא בעניין המחבלים מלבנון. יכול להיות שזה יימשך וב־ סיבת נשק מודרני ואפשר שהגיה לי־

מרכז האו"ם, 30 (ע"צ) — מבוצעת. הבטחון של האו"ם קיימה ביום ה' ישיבת־קצרת מת של המועצה תיערך, כי־ נראה, ביום ו'.

בישיבה היום שמעו הציגים דיון מן המוכר הכללי של הסרים דיר־ קורם הלבנונים. שבביא את שביעות רצונו נוכח הסכם הפרדת הכוחות בין ישראל וסוריה, אותו הסריר כצעד חשוב בדרך אל הסדר צודק ובר קיימא במזרח־תיכון.

דיר הלבנוני אמר, כי כוחות הסרים בקו הפרדת האש בין ישראל וסוריה יהיו מורכבים בחלקם מן הכוחות של בתי הסרים של הארים שכבר נמצאות באיזור.

הפלשתינים נוטים להחרים ועידת ג'נווה

ירושלים, 30 (יומ"ש) — במסיבה של מסמך עבודה בן 10 עמודים, שי־ נתה בוועידה הסופית של הבטחון ארגונים הפלשתינאים נאמר, כי נו־ כים להחרים את ועידת השלום ב־ ג'נווה הזה, בהנחיה. להיום מדיבה פלשתינית בשאלה.

הנוסח של מסמך העבודה שרקם היום על ידי מוכנות ועידות לבבר־ ניה מקומית, בהבטחות, בה נתקבל המיסמך השונתה יאסר ערפאת. מרג תבש, יוהר מחמון, כהנא ארגון „אל־ צעיקה", כאיף ומהאמה, מנהיג „ה־ חזית הדמוקרטית הנמנית לשחרור פלשתין" אחמד גבריל, מנהיג „ה־ חזית הנמנית — הפיקוד הכללי" ר־ עבדל רחמן אל כאילי, מנהיג „החזית השחרור הערבית" הנתמכת על ידי עיראק.

מיסמך העבודה יוגש לדיון בישי־ בת הבוצה הלאומית הפלשתינית שתתכנס בשבוע בקרוב. אם הוא ד־ אושר על־ידי הבוצה הוא השמש הבוחה לעמלה כל הארגונים הפלש־ תינאים.

אם תתנה מכוברת
אז אין דיק עם
התמודרת המבוארת
המבוקרת־המשתדת
מבוגלת בדוק שוריק
● תל־אביב, שינקין 53
טלפון 284589
— מחירים מחשים —

ועידת ה„בעת" אישרה את הסכם ההפרדה משום שהוא ניצחון לסוריה

סאדאת: קיסינג'ר חולל נס ● „החזית העממית" מתנגדת ●

דמשק, 30 (יומ"ש ע"ר, ע"צ וקמב"א) — ועידת שולא כן המנין של כפלגת הבע"ת השלמת בסוריה ארשרה היום פה אחר את הכסם ההפרדת הסדרי—ישראלי — סמר דרום דמשק.

בקורות רשמיים, בסוריה, מיתאר את ההסכם בדרך כלל כנצחון לסו־ ריה. כאומר מיומר הבביעו על סעיף ההסכם, בו נאמר שזה אינו הסכם שלום, אלא „עוד לקראת שלום צדק, ובר קיימא. עוד אמרו הפקידים הסוריים, כי על פי ההסכם יחזורו לסוריה 700 ק"מ־ר. גם בהחזרת קו־ ניישרה למיבול האזרחי והחדי רד־ אים בצדון מדי סיטלי רב ושיאלה.

מאראת: קיסינגר חולל נס

לאחר שיחתו עם הנרי קיסינגר, כי הלוחנו של שר החוץ הכ„משלה הבריא להסכם הפרדת הכוחות הכו־ חנה בטולן וזיא בבחינת נס.

מאראת עמד על חשיבות ההסכם בין ישראל וסוריה כשלב ראשון לקראת „מאמצי שלום נוספים. הוא הטלת על נס את הבטחתו כרוסיה הראשית של בסיא סוריה ומשמו של אסאד „בפן בחשיבות „שמירה". אר אריב שכוחרה לו הוא קידם בכרכו. אם ליקחו הקרוב של „ה־ נשיא ניקסון בכמרים, „אנו מאמינים כי זה יקחה צעד נוסף להגברת ה־ הבנה הדדית ויעבור הדדיות בין ה־ עם האמריקני והערבי" — אמר מר־ מאר־ ראות.

„החזית העממית" נגד הסכם ההפרדה

„החזית העממית לשחרור פלשתין" פרסמה הודעה בבריחות הנמרצת, כי הסכם ההפרדה הסדרי ישראל והא צעד לקראת סיום הלחמה בין הער־ בים וישראל.

„ההסכם מולל את הדרך לקראת הכרה בישראל כחלק בלתי נפרד של „האיזור" — באמר. בהודעה.

שביקות רצון בלבנון

עמדה לבנון הביעו שביעות רצון מהסכם ההדרגה שמשרמסנה אתמול לפרק הסכם על הפרדת הכוחות בין סוריה לישראל ברמת הגולן.

הבסאנת הבלתי תלוי „אל נהאר" כתב כי ההסכם מוכיח ששר החוץ האמריקני הנרי קיסינג'ר הוא באמת „איש הידע לחולל פלאים".

„אל נהאר" מביע את הדעה שבקר־ רוב יתחילו השיחות להפרדת הכוחות בחזית הירדנית.

אלגיריה מביעה הסתייגות

אלגיריה הביעה אמש את הסקר־ תיה בקשר עם ההסכם הישראלי־ סורי להפרדת כוחות.

(שוף בעמוד 2)

מחבלים זממו לבצע חטיפות וטבח בנהריה ובכרמיאל

„יאסר ערפאת תידרך אותם אישית לפעולה"

מאת מפרנו הצבאי

מחבל שהסגיר את עצמו לי־ משטרה גילה שניתק עצמו מ־ חוליה אשר חדרה מלבנון כ־ בנמה להשתלט על אחד המב־ נים בנהריה או בכרמיאל ל־ לדרוש שיחרורם של 20 מחבי־ לים העצורים בישראל.

החוליה מנתה 5 אנשים מארגון „אל־פתח". ארבעת אנשיה הנותרים המתבנו בתוך השבוע שעבר בחדרה ללבנון.

המחבל שהסגיר את עצמו גילה, כי־יאסר ערפאת תידרך אותם אישית לפעולה בנהריה, ב־3 ימים לפני תחילתה.

בראיון עם כתב „שידורי ישראל", זאב כהן, גילה המחבל חסן עלי חסן (18) כי הוא ילד חיפה חדבר עבר ית, שבגיל 14 נטלם ללבנון ונצטרף לארגון „אל־פתח". הוליחו — סיפר — יצאה מבחנה דשיחה שבל הדר לבנון. ובשם התקדבה דרומה דרך מגדל זיון ודרון לעבר גבול ישראל. לדברי, לא נתקלה החוליה בחיילים לבנונים, ואילו הפחדיים תבחינו בה, אך לא עוחחו אתה. אחר כאבשי החוליה סימם כמרחה־דרך.

משימת המחבלים היתה לבצע ב־ מיתקנות ובתחנת כשמרה, ואם יצליחו לברוח — טוב, אם לא — לחרוג כמה שיכולים.

ש: „לברוח — לאן?"
ת: „להזור לדרום לבנון".

הדלקת הנר

	עי"ש	מוצ"ש
ירושלים	6.01	7.21
תל־אביב	6.19	7.24
חיפה	6.13	7.24
אילת	6.12	7.16
באר־שבע	6.16	7.15

האש הסורית נמשכת
על־אף ההסכם

מאת מפרנו הצבאי

חיזבאללה ארטילריים כבר־ ים נמשכו אתמול הנרי מאות פגזים, זאת למרות שהמפקדי האש עומדת להיכנס לתוקפה המוקר. בין השאר ירו הסורים לאיזורי קדיתה, טבח, מעש רמת־מגשימים. לא היו נפגעים לכודתיתו.

הארטילריה של צה"ל הגיבה על הירי המחדי. שלעתים היה כאמיבי תגובה ביצרים מוריים.

משקיפים הביעו אמש דעה, כי יתכן הסורים ישמיכו בירי כמס עד ההתיכה ומלולים לידות הזום מסחר־אש בבדים, כפי שעשו המצרים ערב המסקת האש.

הנגיד מסרב להשיב בענין פיחות; דו"ח הבנק מציע ניוד הל"י

(י. ד.) נגיד „בנק ישראל" מ. זנבר סירב אתמול להשיב לכאלה בענין פיחות הלירה. אולם בטוך הדו"ח שלו מובאת עמדה ממרשת בעד ניוד מצטבר של הלי"י והיצעתות מהתמדה לדולר.

בגיתה השמעות הנתמתרות הבינלאומיות על המחר הישראלי מציין דו"ח הבנק כי הלי"י הוכה בעקיפין לסמכ ניוד, אולם אין זו גיידות בלבד־תלויה. אין זו משקפת את בהחת השוק המחלים בכמון הנתשלומים הישראלי וגם אינה מרי צצים יומים הנבקיה לצרכי המשק, אלא היא נקבעת בדי הכוחות הקרובים את מיבוי שער הדולר בחוץ לארץ מקבוצות.

במדיניות שער חליפין של הלי"י נשכרו הסכמנים המצוינים אולם קליטה זו, שהיתה בולה כשמעות בעולם של שערים מבוקים נתרוקנה במציאות של 1973 של ניידות הסבמות הסוכבים.

הדדית מרסיף הומר, כי „מבה לחתה הוכם את מבבת הסר הדולר בקוניד, אולם אין ספק בכך שבקרבה שבי הלי"י בלתי להמשמה בתחמה לבדבי המשק ולא הוחלה מבוחנים מאין לתם כל קשר לסיכות שבתן בבנא הבנק הישראלי.

הדרישה לנקום מהרה בבנדי הדרום בלבנון

בדרישה לנקום מהרה בבנדי הדרום בלבנון, לשם ריסון המוא־ פלצה ולצמצם הגרעון בבאזן ה־ תשלומים, יצא אתמול נגיד בנק ישראל ב. זנבר בסכיפה עתונאים בירושלים, עם פרסום הדיווח ה־ שנתי של הבנק.

זנבר כללו תיאור קודר ביחוד על הנעשותויות הכלכליות ב־1973. ש־ היתה השנה הרעה ביותר מבחינה כלכלית מאז קום המדינה, ועל הבנ־ מון בחמשת המדינות הראשונים של 1974. הוא הזהיר שגרמת הגלות הכלכלית שלנו בארגיב בהחלטתם ויכלתם לתת לנו את הסיוע. כמו כן מהזיר שאנו עלולים להגיע למצב בו יהיה הכרח בצעדי ובאבטלה. דברים שאינו יכולים לגרשות אותם לעב־ מנו.

מר הבר אמר, כי הבעיה אינה מתמצית בהחתם הכלכלי בלבד. כדי זה הוספת מציתות גם בחיות המו־ ריח...

בהיכום דבריו אמר שר־הבטחון שנמצא בו אנו נתונים, אנו מוכר־ חים להפיק מבטיחות של הבטה ב־ ארויב לקבלת צורה סיבבית בת־ הום המדיני, הכלכלי והצבאי.

מ. שרון: יתתרו לסודים קלים חשובים

גם חיב א. שרון אמר, בנסגרת הדיון, שהממשלה ויתרה בתחום עם הסורים על קלפים חשובים שהיו ב־ ידינו, על שחחים שחמרתם יכולנו לדרוש הסדר שלום מהר. אחרי הס־ כם בה אין יותר על מה לדון ועל מה לדבר עם הסורים.

הצבעה וסיכום הדיון נערכו ל־ אחר דיון שנמשך ברציפות 8 שעות. בראשית הישיבה נבוא בשיא ה־ מדינה ודציותו. היתה זה הופעה אח־ רונה של ראש הממשלה, הגב' מ־ איר, של שר הבטחון, מ. דיין ושל שר החוץ אבא אבן, שבדבריהם ד־ שמעו גם דברי פרידה.

(סוף בעמוד 2)

לאחר ישיבת הכנסת אמש, מ־ מוך לחצות, התכנסה הממשלה לישיבה מיוחדת, לשמיעת עדכונים אחרונים על ההסכם הפרדת מ־ חות עם הסורים.

ד"ר בורג: ממשלה מקוטעת לעת כזאת — עלבון למדינה

מאת טופר „הצפה"

נמיון של המעיך ההקים ממשלה מקוטעת המוצגת. מכלה ס"א אינה יכולה להיות כמשלה אדר ה־ קודש. פרזקס מראני. שהקום כמ־ שלה עם הכרכה הפרלמנטרית הבי־ עמה ביוחר בשעה מבחנים הלאו־ כים הרבים ביוחר.

הקפדנו הוסב להבחין בין הבעיות הלאומיות הגדולות כמו הסכם הפר־ דת הכוחות בסמוך לבין הענינים הנוגעים לשכון הדדים היומיומי. ב־ מקום להסכם הפרדה המהוה גרסנו שוחר כצוה כן הכובר לנסות הנ־ דרך אשר יש בה בן הרגיעה וכן ה־ שלום. במובן שאיש אינו יכול לחיות ערב כאיבר הכדובר בעמדת בני ישי־ מעאל מול בני ישראל. כדם, הערה כזו איבה מוחרת אותנו מהתובה ל־ מבוא הטובה לבעיות היומיומיות.

הסכם ההפרדה איבו ויתור

אני אישית — המסוך הבר — יבול לומר, שההסכם המוצג בפנינו אין בו מעוט ויתור על בסחון ומל הריבונות. קביעה זו קובעת עבורנו את דרכנו המדינית.

היא תשמור על הגרשים בל עם ישראל!

מפרטיל כאומוחיציה תגלה את הול־ שת המבעלה מקוטעת המוצגת. מבלה ס"א אינה יכולה להיות כמשלה אדר ה־ קודש. פרזקס מראני. שהקום כמ־ שלה עם הכרכה הפרלמנטרית הבי־ עמה ביוחר בשעה מבחנים הלאו־ כים הרבים ביוחר.

הקפדנו הוסב להבחין בין הבעיות הלאומיות הגדולות כמו הסכם הפר־ דת הכוחות בסמוך לבין הענינים הנוגעים לשכון הדדים היומיומי. ב־ מקום להסכם הפרדה המהוה גרסנו שוחר כצוה כן הכובר לנסות הנ־ דרך אשר יש בה בן הרגיעה וכן ה־ שלום. במובן שאיש אינו יכול לחיות ערב כאיבר הכדובר בעמדת בני ישי־ מעאל מול בני ישראל. כדם, הערה כזו איבה מוחרת אותנו מהתובה ל־ מבוא הטובה לבעיות היומיומיות.

הסכם ההפרדה איבו ויתור

אני אישית — המסוך הבר — יבול לומר, שההסכם המוצג בפנינו אין בו מעוט ויתור על בסחון ומל הריבונות. קביעה זו קובעת עבורנו את דרכנו המדינית.

לפי הנראה של המסריל להיות ב־ אוניברסיטה. אין זה אידיאל של מפ־ לגה פוליטית כאבר בסרת בל בס־ לגה פוליטית לחטל חלק בשיבון ובמעשה הבריבי. ברם, אין הצנין רלוונטי ובצל הבריבות כלפחדבר של אידיאלים.

מאבק על קדמים

ממלנה אבר אינבה בחבה להיות מאבחוביבה אינה דאבייה להיות בי־ מוביבה — המסיך הבר — מבום בן נאבק, נלום בבמבלה בבחד ז־ נכהיה מוחא ממשלה מיעוט בבחד־ הערבים האבחדים של המדינה.

אינבה, אינבה הבר כדי להבבין ר־ לחוק אחדות הבחבה לאחר הבל־ טולים הבינים, ואבבה הבל עיבם מיבחבה הקרע שלבחתי הוא כדובה בין עולם הרבנות לבין ערי הבפר"ל. 40 שנה חיי פעילותי הציבוריים נלוים לעין בל, הרבחות הרעיונות המסיך להדדיבני בעבודי.

הפסקת־האש בחזית היום ב־12 בצהרים

הפרדת הכוחות תימשך עשרים יום

מאת מפרנו הצבאי

ביצוע הפרדת הכוחות ימ־ שך 20 יום — לפי לוח זמנים שנקבע בהסכם עם סוריה.

לוח הזמנים יהיה כדלקמן:

הסכם הפרדת הכוחות יתחתם ה־ יום בשעה 12 לפי שעון ישראל (11 הצהריים בגינבה) ע"י ראשי קבוצות הצבאיות הישראלית והס־ סורית.

עם תתיכת ההסכם החל הפסקת אש מוחלטת בחזית.

24 שעות לאחר מכן דחיינו ב־ שבת בבוקר, אם ההסכם אמנם ייחי הם הימם, ולא יהיו שום כבסלים, יוחזרו הסבויים הבצרים.

ביד אחרי החתיבה בתחילות ק־ בוצות העבוהה לעבוד על פרטי ה־ הסכם, אך בשבת לא יבאיבב יבבי־ בה עם הסבויים, אלא ביום ראשון לפי הבנאיות בלילות הבבוצות לסיים את הבבודה על ביצוע שרבי הסכ־ כם. בגון הלוחך הדילול, וכו' במשך 3 ימים. אם אמנם יבבבו בבן יבר־ ביום. בי בשבת יעבדו לדין 8 מחבי־ לים פלשתינים הבאשבים ברצה שלוי שה דיבלומטים מערבים בינבויות סעדיה בחרום בבדק אפתקר. המשפט יהיה פתוח לקהל.

סודן תעמיד לדין מחבלים פלשתינים

חרטום, 30 (ניר) — סודן הודיעה היום, כי בשבוע שעבדו לדין 8 מחבי־ לים פלשתינים הנאשמים ברצח שלוי שה דיפלומטים מערביים בינבויות סעדיה בחרטום בבדק אפתקר. המשפט יהיה פתוח לקהל.

מ. זנבר דורש אמצעי חרום דרסטיים לריסון האינפלציה

תחזית קשה לירידת יתרות מטבע חוץ ל־850 מיליון דולר

מאת כשרנו הכלכלי מרדשלים

ברדיפה לנקום מהרה בבנדי הדרום בלבנון, לשם ריסון האינ־ פלציה ולצמצם הגרעון בבאזן ה־ תשלומים, יצא אתמול נגיד בנק ישראל מ. זנבר בסכיפה עתונאים בירושלים, עם פרסום הדיווח ה־ שנתי של הבנק.

זנבר כללו תיאור קודר ביחוד על הנעשותויות הכלכליות ב־1973. ש־ היתה השנה הרעה ביותר מבחינה כלכלית מאז קום המדינה, ועל הבנ־ מון בחמשת המדינות הראשונים של 1974. הוא האחיר שגרמת הגלות הכלכלית שלנו בארגיב בהחלטתם ויכלתם לתת לנו את הסיוע. כמו כן מהזיר שאנו עלולים להגיע למצב בו יהיה הכרח בצעדי ובאבטלה. דברים שאינו יכולים לגרשות אותם לעב־ מנו.

מר הבר אמר, כי הבעיה אינה מתמצית בהחתם הכלכלי בלבד. כדי שאפשר יהיה לדדש מהביבות לעומה בעולי כפי שהמצב בחיבר, צריך לעמוד אחדיה מתאימה ושהא יבר בהחברת המצב. זו הוב אינה ידאה של הנהגה בלכלית, אלא בי מדיניה בכלל. הוא אמר כי יש בידי הנשות שיכל להפ־ לוחן כאשר יתבקש לכך. עם זה שיחסם באורח כולל את האבצעים הנדרשים.

● יש להגדיל את התוצר הלאומי ע"י זה שנעבוד יותר קשה ונעבוד מת להפנות ליצוא. אין להבדיל עפי־ לה לגבי מגזר.

● יש לעשות את הייבוא לפחות בקרי כפי שהמצב בחיבר, צריך לעמוד אחדיה מתאימה ושהא יבר בהחברת המצב. זו הוב אינה ידאה של הנהגה בלכלית, אלא בי מדיניה בכלל. הוא אמר כי יש בידי הנשות שיכל להפ־ לוחן כאשר יתבקש לכך. עם זה שיחסם באורח כולל את האבצעים הנדרשים.

● יש להגדיל את התוצר הלאומי ע"י זה שנעבוד יותר קשה ונעבוד מת להפנות ליצוא. אין להבדיל עפי־ לה לגבי מגזר.

● צריך ליצוא מצב שהאבטלה ה־ פגיה לא הגדל.

● את מילוחת הטובה הנגבים מ־ הבריבות יש להמשיך לכם אז לחרע אה הבאיהם באמון הדאפסי, כמו ציי מיל הבבדהם לבדר.

צה"ל הקים תחנת קליטה לשבויים

מאת מפרנו הצבאי

צה"ל הקים אתמול ההנת קליטה לשבויים הישראליים שמאמו התקופה בחוה, ותשה זו שהיתה קיימת מהמן הישרי הבבויים עם מצריים. מקדים כי כבר (מחר) יבואו מעשרה, ואולי יותר, מהשבויים הרשי־ ראלים בסוריה, ביניהם מר הבצרעים.

נודע לי שהיל השלים את פרטי קבלת הבבויים. קביבות, עם פרחים, יקבלו את הבבויים בדרתם מהבסוס יהיללו להם דשים ובהם את אשר ארץ בארץ ובעולם ביטי שהוהב בבבי הבדרי.

הבבויים ילקחו ישר מהבסוס ב־ אבבולנסים לבית־החולים תל־השומר לטיון ובדיקה.

כצפיה שבהסכם שיחתם היום בי־ געבה יחלם בחיק כיבד יוצבו־ יהי הבבויים הישראלים הבמרים. לישראל 68 בבויים בסדרה, מהם 62 חיילים שנפלו בסבי בבלחמת יום־ הכיפורים, שלוחה חיילים, ביניהם סיים, שנבבו בזמן קרבות־ההתבה הבלוחה הנשבים ערבים.

הפסקת האש אמצעי חרום לריסון האינפלציה

תחזית קשה לירידת יתרות מטבע חוץ ל־850 מיליון דולר

תחזית מזג האוויר

מעתה הלקיה עד בחיר. הטקיף לעמה: חומה. הכמבדוהה ובחור יום לחום: ירושלים 23, תל־אביב 24, רמת הגולן 20, נהריה 25, חיפה 32, בצרת 34, עפולה 32, הבמבדון 23, לוד 27, ירחיו 33, עזה 25, באר שבע 28, אילת 38, בחיר בלמה 35 מעלות.

הבהרה

בגלל טעות מצערת פורסם בעתונות באילו כבר נעשה הסדר שבא למנוע שיווק פירות שיש בהם חשש ערלה. האמת היא שמדובר על פיקוח מצומצם שיאפשר למעתיקים בלבד לרכוש פרי שאין עליו חשש ערלה. אין באפשרותנו למנוע שיווק פירות ערלה באופן כללי.

יצחק ידידיה פרנקל חיים דוד הלוי
הרבנים הראשיים לתל־אביב־יפו

הגשר לעולם עם טיולי כשר
מיולים מאורגנים לאירופה ולארה"ב
חוון דתי ואוכל כשר
הנהלה:
פרישמן 19 תל־אביב
טל. 245295
ובכל משרדי הנסיעות

רהיטי אלון
רח' שינקין 24
תל־אביב
טל. 283620

ריהוט כפרי
פנות אוכל
ריהוט סלוני
חפצי חן ומתנות
הספקה מיידית
מקבלים הזמנות

אוניברסיטת בר־אילן
המחלקה לתלמוד

אזכרה
למורנו ולחברנו
ר' משה יורגראו ז"ל

תתקיים אז"ה ביום שני י"ב בסיון תשל"ד (3.6.74)
בשעה 14.30 אחה"צ — בבית־הכנסת מבקטפס.

יקירנו
אברהם (אלברטו) נחום ה"י"ד
בבל מקיר „מפרקת" אשר קלה בבעלות קדושים ביום הכיפורים בחזית הקלה
יבא לבנוחת עולמים בחלקת הבאבית בבית העלמין בפתח־תקוה
הלוויה תצא ביום ראשון, י"ב סיון תשל"ד (2.6.74)
בשעה 4.00 בבוקר „עליה" בפתח־תקוה.
המשפחה

להבריבנו לבבודה
אהובה אפרתי
אבו מבתתפים באבלך הבבר על בעלך
סרן אבנר יהודה ה"י"ד
שבפל ביום הכיפורים
אוניברסיטת בר אילן
ההנהלה והעובדים

בבוקאת שלושים ובמיתתו של חברנו
רפי רומם ז"ל
תתקיים אזכרה לזכרו ביום שני י"ד סיון תשל"ד
3.6.74 בשעה 21.00 בבבוקה לביא.
המשפחה
וחברי קבוצת לביא

יד הרב מימון — מוסד הרב קוק
ירושלים

הכינוס הארצי השבעה עשר לתורה שבעל־פה

יתקיים בעז"ה בימים ח, ט, י באלול תשל"ד (25.6.74, 26, 27) בבנין מוסד הרב קוק בירושלים
יוקדש לבירור
בעיות הלכה שנתעוררו בעקבות מלחמת יום הכיפורים
בכינוס ישתתפו ראשי הרבנים, גדולי תורה ונאמני הלכה.
ביום האחרון של הכינוס ייערך סיור לימודי באתרים ארכיאולוגיים והיסטוריים.
ברור פרטים נא לפנות:
בית מוסד הרב קוק, שכונת מקור ברוך, רח' 642, ירושלים
טל' 526233, 526232, 526231.

הרבנות הראשית לישראל

למרן הרב הראשי לישראל
הרב **שלמה גורן** שליט"א
ולהרבנית תליט"א
ברכת מזל־טוב נאמנה
לחולדת הנכדה
יה"ר שתזכו לרוב נחת ואושר לתפארת המשפחה הגדולה

פועצת הרבנות הראשית לישראל
עובדי הרבנות הראשית לישראל

למשפחה יקרת בצפון תל אביב
דרושה מטפלת עם לינה
למיטול בשני ילדים (חמוקת בית (יש שרות)
נא לפנות בטלפון 628225

ישיבת הנשיאות
של המרכז המאוחד למפד"ל ולהפהמ"ז
תתקיים ביום ראשון י"ב בסיון (2.6.74)
בשעה 5 אחרי הצהרים
בבית התנועה (באולם הישיבות בקומה ד').
עדר הוגם — בהזמנות שנשלחו לחברי הנשיאות.

למכובדנו
מר **ברוך דובדבני**
חבר המרכז העולמי של המזרחי־הפועל המזרחי
מזרח המרכז העולמי לתיעוד הדתי
ולרעיתו
ברכת מזל טוב לבבית
להולדת הנכד
המרכז העולמי
של המזרחי והפועל המזרחי

למכובדנו
מר **ברוך דובדבני ולרעיתו**
ברכת מזל טוב לבבית
להולדת הנכד
תזכו לרוב נחת
המרכז לחינוך הדתי בישראל

למר **יוסף כהן**
מנהל בית החולים
ברכת מזל טוב לך ולמשפחתך
לחולדת הנכד — חבכור ג"י
נקי להרי"ר אחרון הכהן הי"ו
תרום ממנו ומכל הבאבאים ותרבה בחת, תגדלהו יחד עם הדורים לתורה, לחופה ולמעשים טובים.
בית החולים לחולים כרוניים — ירושלים
בית מאיר כוכב זסלבסקי

מסיבת מלווה מלכה חגיגית
לציון יובל י"ג שנה
למוסדות החינוך — ישיבת הנגב — נתיבות (עזתה)
תתקיים אי"ה במרצש"ק י"א סיון תשל"ד (1.6.74)
בשעה 8.30 — במלון המרכז, ירושלים
מתכנית:
1. ארוחה חגיגית
2. ראש הישיבה הרב הגאון ר' לשמשכר מאנר שליט"א
3. אורח הכבוד הרב הגאון ר' ידידיה פרנקל שליט"א רבה הראשי של תל־אביב־יפו
4. הגון ר' אליעזר הרשטיק
5. מקהלת תלמידי ישיבה הנגב
כל ידידי, אוהדי, חברי ותלמידי הישיבה מתבקשים לבוא.
פרטים: טלפון 253863, ירושלים

מה כ امن الاصل

ג. מאיר בכנסת: צעד ראשון לביצוע ההסכם עם סוריה — חילופי השבויים

מפרטי ההסכם: התחייבות הדדית לשמור בקפדנות על הפסקת־האש: מרצבי החרמון בשליטת או"ם * דילול והפרדה בין הכוחות הצבאיים * הצהרת ארה"ב בעניין חדירת מחבלים * דברי שבח לארה"ב ולמזכיר המדינה שלה — הד"ר הנרי קיסינג'ר

מאת פרצנו הפרטי בירושלים

תוך 24 שעות יאחל הרמ"ט את הסכם הפרדת הכוחות בי נ"מה — יודיעו זה מצריו הי מלחמה הנבחרים בשבוי כשני בי הצדדים, כשהקשר של יום ראשון שקבעה קבוצה צמאת תפיים את מציבתם, הרגע, מעמדה שבע ימים — ויהיה יתל שביני המלחמה — אבי דה אתמול יראו הבטחה הי נב"ל ג. מאיר, נאומה בכנסת שכו והגיעה את הסכם הנ"ל.

גב' מאיר פרשה את רכני הסכם:

* הפרדה בין הכוחות צד סוריה המתוק עד ישראל נשאר קו־ההפרדה בברכת ארבו הועמי את הי קו הכול פרט לצד עוצ־מרה ל־ שיתוף רמה. העיר הנהה באיזור הנף של הארם ויוהר לחובשים ולמיגוד אחרון מרי ישראל. בלי נסיג ארבעים ארוכי מזה ומרי יום יצבו במרחק נוסף.

* הארם עמה על קיום ההסכם באחריות ההגבלה של הכו־ חות. כיה הארם יוריב מהדינות כי אינן הבחה בהסכמה הבהחוו.

* יכיראל עמה את אוזר המוכר רצה בנוכבה במלחמה יום הכיפורים ויום הכיפורים.

* באיזור הנייע יהיה מנהל מרי איריתי.

* הצדדים יחלופו לאחר הנתי מה ובמרם יהלו שלבי הבצרת.

גרייה הנלולים הנעדדים יהיהרו.

* יותר סיום של הנבנים שעקר יה בנפרייהם במומלצה ובאיחר הי חיים.

גבי מאיר הוסיפה ואמרה, כי ב־ בארים. באיזור זה נמצאו בחצות הי אורים.

* הכחות הצבאיים העיקריים ירחקו אלה באיה מאני עבר אחד הנייע. יבצע בכל צד אזור שעליו יחול הנב דיחוי בחצה עשק. בלי נסיג ארבעים ארוכי מזה ומרי יום יצבו במרחק נוסף.

* הארם עמה על קיום ההסכם באחריות ההגבלה של הכו־ חות. כיה הארם יוריב מהדינות כי אינן הבחה בהסכמה הבהחוו.

* יכיראל עמה את אוזר המוכר רצה בנוכבה במלחמה יום הכיפורים.

* באיזור הנייע יהיה מנהל מרי איריתי.

* הצדדים יחלופו לאחר הנתי מה ובמרם יהלו שלבי הבצרת.

גרייה הנלולים הנעדדים יהיהרו.

* יותר סיום של הנבנים שעקר יה בנפרייהם במומלצה ובאיחר הי חיים.

בין הפעיל והדובן

הפגנת מתנחלים בתוך הכנסת

(אתמול בכנסת)

כני רשת מכנסיים, גם, לבן דת, קורנת ארבע ירבוב עבוין הפיבנו אחבות באולם הכנסת, בשה ישיבה הבלאה, אה עבהבב הי מהרים לעורר הדגנה, בשהוגה ופגיעה, אבה הכנסה הבסיבה.

הבירה מה מיבה בעיבים, בעיבה ראשה. „הבלאחר להיכנס לעיבה הקהל ולהפוסה מקובה בשירה ראבהבה מ־ בעיבה זה. באבוד. עבהה, מבהבית השבה ובבהרהים, גבי מאיר, הירה באמצע נאבה על הוכנו של הסכם עם סוריה — כבה לשהת הבירה ה־ מפגיבים, מל אחד מהם הביעה כבין בגדיו ברוחה, רגלים הסיסמאות, בהם היה בהוב: „עיבים אלף אר־בים מחרים לקוניבהיה". „עבאות ישראל בבבנה־". על מחיצת המוכיה ה־ מפרידה בין הבעיה לבין האולם הרד בהה ברחה בולטם. כשבו הסבים אפנים את כבבם לעבבה:

„הכנסה הוחמת גוכי של סיסיבי גיר!"

מרה חשו אליהם סדרנים ואנשי בשמר הכנסת כשבקיבים בעבים לקרוע, לקרוע. הסדרנים הוחילו קודעים בחמת זעם את הבחיזות, אולם כיד נפרשו הוונבו כתבות הדגות בנוסח הגיל.

המפגינים קראו בבקהלה:

„בסינה — לא הבהיה,

—, עם ישראל חי!"

לאולם הישיבות הגיע רק הד קריר אוהיהם, כל זרקיבי מבלבות ה־ מלוויביות מהארץ והכרול היפנו אליהם.

הידיר קרא: אני לוחש להפסיק ואה!

זכו בהגרלת הבים

בהגרלת אבצל הסים שהתקיבה אתמול זכו בבך 250,000 ליי הבבי פרים: 037527; 718036. ובלי בפה בבך 150,000 ליי.

בבך 50,000 ליי זבה המבבר: 126726.

בבך 12,500 ליי זכו המבפרים: 102160; 154077.

בבך 6,250 ליי זכו המבפרים: 652541; 665769; 770938; 058635.

בבך 1,250 ליי זכו הבריסים: 009219; 023751; 056462; 380407; 380209; 373696; 439635; 490129; 549474; 589193; 597298; 640679; 656912; 687149; 733491; 737347; 774867; 729504; 783808.

בבך 600 ליי זכו הבריסים ב־ מספריהם בסתיימים ב־

14986; 15017; 22796; 34150; 23237; 52470; 55226; 56065; 70520; 77234.

בבך 250 ליי זכו הבריסים שבס־ פריהם בסתיימים ב־

03802; 03339; 08128; 11859; 13345; 19760; 22218; 25133; 27080; 27139; 27317; 32931; 33551; 36771; 48863; 51764; 54196; 54559; 64415; 65403; 69769; 87595; 90202.

בבך 100 ליי זכו הבריסים שבס־ פריהם בסתיימים ב־

0041; 2993; 3662; 4033; 4654; 6106; 7567; 0101.

בבך 50 ליי זכו הבריסים שבס־ פריהם בסתיימים ב־

0214; 0476; 0492; 0788; 1217; 1912; 2093; 2292; 2381; 2979; 3847; 4012; 4015; 4377; 4620; 4829; 4961; 5022; 5090; 5216; 5285; 5307; 5505; 6062; 6162; 6369; 6682; 7263; 7413; 7533; 7582; 7913; 8145; 8895; 9256; 9840; 9710.

בבך 6 ליי זכו כל הבריסים ש־ מספריהם בסתיימים בספרה: 3 ובלי בפה בבך 4 ליי.

הגרלת הספחים

בבך 5,000 ליי זכו כל הבריסים עם הספחים בבספריהם בסתיימים ב־

01114; 17408; 27355; 50886; 79341.

בבך 1,000 ליי זכו כל הבריסים עם הספחים בבספריהם בסתיימים ב־

0238; 1290; 6436; 8869; 9220.

ועידת ה„בעת"

(סוף מעמוד ראשון)

בהודעה שפורסמה ע"י סיבניה ה־ ידיעות האלג'ירית נאמר, כי קיים ספק אם אכן בזהוה ההסכם צעד לקראת השבת שלום בר־קיימא ב־ מזה"ת.

צעד ראשון לקראת שלום

הקונגרס היהודי האמריקני שיבח את הסכם הפרדה הכוחות בין סוריה לבין ישראל בעיניו כי הוא רואה בהסכם זה „צעד ראשון חשוב קדימה לקראת שלום אמיתי בכורה המיכון". הרב ארתור הרצברג, נשיא הקונ־ גרס האמריקני, הזהיר עם זאת, כי „חיוני הדבר שסוריה לא רק הגשים את בחוזה"ה ותכריע את מעשי ה־ לחסה. אלא גם תפסיק את חדירת הכוחבלים הערבים מן הפרסוריה ש־ לה לישראל לבצוע בעבי יצה ז' הרי".

הד"ר ז. ורהפטיג: על אף הסיכויים שבהסכם עלינו להשמר מפני שאננות

סיעת המפד"ל תציע בעד ההסכם תוך כדי ראיית הבר־ מנים והסיכויים שבו — אמר חה"כ ד"ר זרח ורהפטיג ב־ נאום ראשון בכנסת בהמגרת הדיון בהצעת הממשלה על ההסכם עם הסורים. יחד עם זאת הדי הדיר הנאום ממני שאננות והר־ דמה ואף מפני הפתמטות יתר על אחדותה של מדינה ודידי תה. בעייני קיומה של אומה והבטחתה של מדינה מזכור: — „אם אין אני לי מי לי".

ד"ר ורהפטיג קרא לעצוות כל מה שבדינו לחיות במשבר חיים של ה־ נגה, של אחריות, של אחוות ורעות, מעיבו. כמשמעה, בין יהודי ליהודי. בין אדה לאדה. בין ריבון כוחות פנים בלכלים, תרבותיים, ועל כלם נפשיים, כדי ליצור בה עמידה עצמאי גדול. לא היתה עד תקופה בה. היה לנו צורך חיוני לריבוים של כל ב־ חור וסיב שבעמנו, צעיר ולא כך כו צעיר, להרחיב את בסיס ההגנה הי מדינית והצבאית, להסות כתף רחי בה למשימות הגדולות שלפנינו.

„כאן קרא מן הבריבה שבפריסה הי שבוע, שהבוהים סברכים את ה־ עם: „ישא ד' פניו אליך וישם לך שלום".

ד"ר ורהפטיג אמר שלא יכביר על קבלת ההסכם ולא יחסם בנקודות הד תרשה שבהסכם, ועבר להסבר הנ־ קודות החיוביות שבו: נסיון להחזרת מהלך החיים האזרחים לגבול ישראל־ סוריה, הא אחת הנקודות החשוכות שבהסכם. החזרת פליטים לצורי ה־ סרגון, שיקומם של ערים אלו. בהם יש עדיבות מה לכמוהיות של מצרים להחזיל לכלכת בדרך לשלום.

אין לזלזל כאיזור חדיין

להלן אבר ד"ר ורהפטיג שחיין ה־ אדים על כל דלילותו, על כל חחל־ שה שבו — ב־1967 נוכחנו עד כמה ז: „בשמצה קנה רצוץ" — בכל זאת יש לכך ערך כאמצעי מניעה של ה־ קריות. הפלוחה להגלגל למצולות אביבה בקנה מידה גדול. יש לכך ערך גם כאמצעי התראה נגד הת־ קפות פתע. את חשיבותה של ההת־ ראה אפשר להבין במיחוד לנוכח ה־ הוצאות והמהורה של חוסר הפתראה בכלחמת יום־הכיפורים.

לחיין. הארים על כל דלילותו ו־ חלישתו, יש גם ערך לקביעת זחותו של המתקיף, הכמוגל, של זה המפר את הסכם הפרדת הכוחות. ואל נזל־ ול בבציה כדי להשת מי הוא המת־ קיף.

תוקפנות מחבלים מסוריה

הנואם ציין כדבר חמור את מירוד בה של סוריה לכלול בהסכם סעיף על מניעת פעולות מחבלים משטח סוריה, בדומה לסעיף בהסכם בין ישר־ ראל ומצרים. זה מחייב אותנו לחיי־ רות יתר. אמנם, ההדעה של כמ־ שלת ארצות הברית, כי הם יגנו מ־ דיניות על זכותנו להגנה עצמית נגד מחבלים שיבואו מעבר לגבול — יש לה ערך, כי בהתחייבות זו יש הכרה בעקרון הפשוט המקובל במשפט ה־ בינלאומי שהכותה המקובל במשפט ה־ תרה. בעייני קיומה של אומה והבטחתה של מדינה לחתר־ נון ולהכות במחבלים בכל מקום שהם. ותוך כדי מרדף אחריהם אין לכבד גבול של מדינה אחרת.

המתנחלים — שלוחי חעב שלו

ד"ר ורהפטיג הרים על גם את גיבורי האומה, המתנחלים, שמסורי שנים של חיי עלובים לתאיותיות ו־ ההגחלות באדמתנו, איש אשה ומ־ רה, לפי דרכו והבנתו.

בשלב הביצוע

הלם ייחלם בזיעות הסכם הפרדת הכוחות בין ישראל לסוריה ועם חביבתו היפסק מלחמת־ההתבה. תילופי־השבויים יתחילו בפצועים ותוך ימים מיספר ישובו כולם לבתיהם. רגיעה תבוא בגבולות הצפון כזו הכוררת בגבולות הדרום. אלת יחיד במשוער הבוצאות הראשונות של ההסכם. אפילו אלה שתומכים בהסכם אינם בטחים ברגיעה מפרשנות וקיים מרחק רב להסדר־של־שלום.

בין מיכון שבו גם מיכוי לבין הצדר והסכם שעלול לקרב ברוץ מלחמה בהיקף רב. בהר תרוב בהסכם על פרצוהיו.

רב בו ויהודים מסוריים בקווי־החריץ הצד, באזורי־הדילול הבלתי מבוקרים, בצימצום מיבצר בשקיפי־ארם, ובמיחוד בהשי־ רבה עם סיובה של סוריה לכלול בהסכם הפסקת עבילות המחבלים בגבוליהה. באלפי החוזרים לקוניטרה בתרבי הנייחה עלולים לחיבא רבים כבין המחבלים. הבסחת ארצות־הברית שתראה בתגובת ישראל מעשה־הגנה ותהמוך בה תביבה מדינית, יש בה הרתיעה אך אינה דיה כדי לחסום דרך בפני מחבלים.

אבל הבנמה לבקר פתרון במבא־ומבן מדיני ולא בכרבות הוך כדי סבירה על קו־בטחון איתן ואמבוה של הרתעה מוקדמת, תבריבה לנטות דרך זו בבל החיוות הדרוכה. עבינה מחמיה של ארצות־הברית לריסון המלחמה באיזור. כעדות מאבבן של קיסינגר בסיבוביו, יש לו חלק מכריע בהסכם. אכבעיה ותמיכתה של מעצמה זו מאפשרות לישראל לעמוד בבכרבוביה הקשות. כמנה הבקש מה ביהיה נחוץ לה ביותר גם מחר ומחרתיים.

ההסכם הוא כלב ראשון. סביר לתניה. ביהיו שלבים נוספים. בהם נעכוד בפני דרישות הזיהות עם הכרזותיהם של שלישי ערב הנסיבה בלילת ולהחזיר זכויות הפליטיות. בגבול תבוזי עלולה הדרישה להתחדש בעבור פרק־זמן מסויים.

האחראים לבטחון הארץ ודאי עידנים ביתר לאפיבוריות של תיבוב הלחיבה. ובו בפרק ייתכן שהן מצרים והן סוריה יבקשו לחסוך איבי הבלחמה מן האובלוסים הבבוקסים שלהן בסמוך הבבוליה. ולהציע פתרונות כדרך כל כשא־ומהן.

מאחור הרגיעה בגבולות מחדש ישראל לכוננות רבת־ הביתה בבל הבסחים כדי לקבל מראי מן מצרת מלחמה ובין מאת הקווה להבדר שלום. הרשבי הארץ, שהתנסו במלחמות קשות, יתקריבו דבים כבניהם, החלתם שלום של בטחון ובבוד.

יהודים היבם הגיבוקים בעד ונגד ההבבם. חוהדבם של הבתנהלים, מבובי הבלוביב הלוהבים, היא מרדה רבים מבין תובבי הארץ. אב הרוב הוכך בהסכם הרי זה פתוך הבבה, שיש לבשות דרך זו גם בשהיא ורוצה מיבונים. שבא תוליך לבטות רגיעה לא בעבות ואף להסדר־שלום. התערבוהה הנובבת של ארצות־הברית בבדיניות האיזור עבוייה ליצור נסיבות מדיניה שבהן מהבדים הסיבויים לבבא־ושהן ותוצאותיה. מדינת ישראל נבוהה לחלוק על בבבות בלבי רציוה בבהיבתה במדיניה האבריבית וכו בפרק לראות בארצות־הבריה הבהשום העיקרי בפני לחץ מובי־יבי עוריי.

ההבבם, בארבו עלידי רוב גדול בבנסת, יחבן בביצועו הבהיק, ויתבע כתובבי הארץ נבונות מחדשה לבראת האמת. ההסכם הוא כעבה נרגו ורב־אחריות, בעיבוי אולי לפרוה פרץ בהיבים בבין מדינות האיזור.

בני־ברק ביובלה

יובל הבסיבים לעיד בני־ברק הוא יובלה של עיר התורה־ והעבודה, אחת־יחידה בארץ־ישראל.

יהודים־חסידים מפולין, אנשי תורה־ועיון הגיעו יסודותיה בנבעות־ההול הבומבות בדרך בין תל־אביב־יפו ופתח־תקוה. בלהבה הסידיה־חלוצית הכינו צריפיה הראשונים, הקינו ציבור־ מים, בנו בית־מדרש לתורה־ולתפילה, ויסדו בית־הספר הדתי־ לאומי הראשון במקום. הם החלו העבור בחקלאות, במלאכה ובחרושת. הקימו ישוב יהודי.

בנתם ובני־בניהם הרחיבו גבולותיה, עצאות עיר המאוכלסת הום מטונים אלף תושבים, ברובם המבריע מומרי־מצות, ובה בתי־ספר, הלמוד־תורה וישיבות מזה; העשיית סחבת, מזון וארוג, מפעלים, מדגאות ומחר מזה.

עיר שבה מרבו־התורה הגדול בארץ אחרי ירושלים. ישיבות מכל הדרות והקהילות קבעו בה בתי מדרשות. מישיבת פוניבז' ומלובוקה, דרך התם־סופר וחבני לובלין, עד לישיבות חסידיות של ווי־ז'ניע וויזיק, גור ובלז ודע לישיבות נוסח מארוקו ומונים, אדבו־ירים הקיבו בה את חצרותיהם.

עיר שבה תינוך הרבי־לאומי יסודי ותיכוני כמופיע, ישיבה תיכונית ובית־ספר מקצועי־דתי גדול לבנות. עיר שבה הנועת־ הנוער בני־עקיבא מרבה אלפי בני־נוער.

עיר שבה יוצאים בוקר־בוקר מחמבה־עשר ועד עשרים אלף אנשי־עבודה לפרנסם בבתי־הרושת, סדנאות ומפעלים שבמקום. קבונת הבינוים של הפועל־הבוהבי מאובלסים הבוני עובדים מלבדי־בנות. בבחירה האחרונות לעיריה אספה הרביבה הדתית לאומי קרוב לבנים־עבר אלף קולות, סליב בבל הקולות והיא הסיבה הראבונה בגודלה במועבה העיר.

תאוכלוסיה של בני־ברק הולבת וגדלה גידול סבעי. מדובות בה מבהות גדולות, והיא גם קולפת זוגות צעירים ועולים הדשים הבבקבים להקים בתיהם בעיר שאורחותיה אורחות ישרים. בתי־ הבבניה מלה מלאים יהודים המשבימים וסעריבים לתפילה; אהבת לימוד התורה בוקעת מיישיבותיה המרובות: בבבתות ברוויה הנבבה היתירה בעיר ומלואה.

הרבה תורה, חסידות, ויראת־שמים וכוסר בעיר. ובה גם הרבה יצירה ובסייה, יניע־כפיים והתנדבות לחובות הציבור. בפרוץ מלחמת יום־הכיפורים יצאו אלפים מבתי־הבנסת אל החזיתות בתעלה וברכה. רב חלקה של בני־ברק בהקרבה להגנת ישראל.

יובלה של בני־ברק הוא כאורע במדינה. ביחדות הדתית ובציבור הדתי־לאומי בכבנו יצאו מובי מיסדיה, בונים ובראשי־ גבולותיה. זו עיר של אנשי־עבודה מומחי־מצוה ובל בני־תורה עצלים. עיר בעלת תבונה יהודית מקורית, מזינה של רום ועומק בעם־ישראל לקחיותיו בעולם בולו. בני־ברק של־משה ושל־ בעלה, של החיכוים הלה ובל הבתוהיה וכודעיה, הם תשיבה יהודית בנולית בארץ.

העיר בני־ברק, הצועדה לקראת מאת אלף תושביה, היא דוגמה בצדיקה של עיר תורה־ועבודה בפועל־ממש, בפי שחזו כייסיה ובפי הבשאה בנייה־בונים.

ארה"ב ומצרים מקימות ועדה משותפת מורכבת משרי החוץ

קהיר, 30 (יומי"ל, ע"צ) — מבדים ואה"ם הבריבו הה־ נים לבדה בשותפת בהבב של שרי הבץ, בדי ההקים שיתוף בעולה הדדי ויהבו בין שתי ה־ הדיבות — לי בך הדיבו חיים הבבבר ויבבשבו להיות בבשלה. ובם בבם בבבבר ובשם בל הדברים בבושים בהיות בבשלה. ובם בבם בהיה שהא יהיו בת. הבדהה רבה לי בהיבר לראש הבשלה ולהבשלתו. היא הגבידה את הדבים הליבים, ה־ ובדים בבוה. בבהיו בבבין בבבין בבבבה. ואבבה בי היא בבאבה לי עיבב הבבבה בבבבר בבבין בבבבה בבבבה בבבבה

ילדי מעלות ביקרו בבסיס חיל האויר

„איזה כיף, זה ממש מרגיע ומו־א מבני אות המשך ממחבלים" — כה אומרת תמר רגיה, בת 12, לדי מעלות בהסראה ונחיתת מסוקי „אנפור" באחד מבסיסי חיל ה־ויר בארץ.

תלמידים, בני 16—12, מבתי ה־פר „יהלום", „אורים" ו„נתיב מ־ירי", שם רצתה המחבלים, את 22 לדי עצמן, היו ביום ה' אחרון חיל איר.

ברית מילה לתאומים לאלמנת חיל שנפל

ברית מילה לתאומים שנולדו ל־אלמנה חיל שנפל במלחמת יום ה־ישיורים: מרגה בביה חחולים קפלן ־חתבוחנו.

התאומים הם בניהם של ניצה ר־ וסף זיל, פריאנסי שנפל במלחמה ים הכיפורים־ הבריה, לעמי הבניה ערכה בטעמה שמנדי צחיל דבים מאלמנים. באחד והמנדקים היו ־ל של התאומים וכן אבי המנדקים מחה ואלבברג אשר אף דאג לי־ ־ד ראשונו לחיונקות כמיסה ר־ נלה כמילה.

חיל נפצע קל מפליטת כדורים

חייל בן 19, מלוכזן עמד מקרית בטנה, נפצע קל מחוצאה מהפליטת הדורים מנשקו.

הדבר קרה בעת שהחייל היה ב־ עשה בביתו והביא עמו תת מקלע ־ בבא עדי. הנשק נפל ארצה הכדר־ נה מכך נפלטה מתנו שלושה ב־ ־ירים והחייל נפצע קל בכתפו. הוא ־ל שיטול רשות החתנה לביתו.

פליה ניכרת במחירי מצדדי תעשית המזון

מאה מפרטנו הבלבלי.

על אף ההחרות הבלתה תעשיית המזון הישראלית להחלות את מ־ ־ירה בשנתיים האחרונות בממוצע ל־18.5 אחוזים.

מרכז המזון במכון הישראלי ל־ ־ינא מכיון כי נראה כי הנו קצה בנול הכולת להלצאת מחירים וכי ־המחירים אינם עומדים בחס לעליות ־ ־ייצור בעיקר של 32 אחוזים ב־ ־ונתיים האחרונות.

ישיבת הנגב נוציינת 13 שנה לקיומה

„ישיבת הנגב" — בסיידה נחל־ ־ות — עונה מציינת בימים אלה ־ הלאת 13 שנה ליסודה. כאשר־ הוק־ ־מה הישיבה בשנת תשכ"א היתה נ־ ־דבוה — עונה מירות ספר מסוגרת ־ ־ימים הרא מהוה מרכז שקע תורה ־בנגב.

ראשי הישיבה הרב יששכר מויר ־ בור לזקים את הישיבה דחקה בנגב ־ על מנת לסיע למתישבי האפר ל־ ־מתה הים יהודים מלאים.

הדות לרמה. הלימודים הבבוהה, ־ ולרמה הלמודית. המעפה את ראשיה ־ האת תלמידיה בנבית הישיבה מיוקרת ־ כבה. ביום לומדים בה כ־150 צעי־ ־

עודפי הסרדינים אינם נקלטים בתעשיה

מאה שמרנו הכלכלי

התעשייה אינה קולטת את כל שלל ־הסרדינים של יה־ ־ים ולא אחת כ־ ־ריך למנוע את הדיגים מלצאת אל ־ הים מחשש שלא יוכלו לשווק את ־ תוצרתם.

מכחל המחלקה לדיג ימי במשרד ־ ־החקלאות, מר אריאב ומנכיר אימוד ־ ־הדיגים, מר שמיעה, שכסרו על כך ־ בפגישה עם עתונאים אמרו כי הדיג ־ ־נים מנכנים להתחדש לשוק הדגים ־ ־במחיר קבוע של 3 לי"י לסוג דגיל ר־ ־ה לי"י לסרדינים בדלים. כיום שיווק ־ ־הסרדינים לציבור הרחב הוא מעט ־ ביותר ובתיא, למשל, משווקים חצי ־ ־מנה ליום בלבד.

בוטל צו־ביניים לגבי הכביש בעמק השילוח

בשבעה החלטה ומנה, הטרים לי־ ־עיני ירושלים שלא לזקים את הנשר ־ בכביש עמק השילוח, ביטלו ביום ־ ה' ועד הנדה המסרדית המרצמה מנ־ ־העלמין בירושלים את צו־הביניים ־ שהשיגו מתנו נגד הקמת הנשר.

עתה נהרה לדיון בבית משפט ה־ ־בבה לבדק עתירה אתה בענין כביש ־ המרבה. ובה, מתיים שלשה צדי־ ־דים: תושבי הכפר המרבי סילוחן ־ המפגנים. בעתיקת הכביש לתנועה, ־ ועוד הנדה המסרדית ומעלצת בתי ־ העלמין המבקשים למנוע את הכביש ־ ־ויצוד בשעור של 32 אחוזים ב־ ־ ־ טרים האחרונות.

אוניברסיטת בר־אילן

הועדות ללימודים מתקדמים מודיעים

כי הרישום לקראת שנה"ל תשל"ה ללימודי תעודה

במגמה למתודגמנות

נ מ ש ך

המתחים ביום כ"ד בסיון תשל"ד 14.6.74 בשעות תשל"ה

תכשיר המגמה

מתודגמנים בכתב ובעל פה

בשפות: עברית, אנגלית וצרפתית

המעוניינים בפרטים ובהרשמה יפנו עד המועד הנ"ל אל:

הועדות ללימודים מתקדמים, אוניברסיטת בר־אילן, רמת־גן

אוניברסיטת בר־אילן

המזכירות האקדמית מודיעה בזה כי

נותרו מקומות לתלמידים

במחלקות הבאות

בשנת הלימודים תשל"ה

א. בפקולטה למדעי הרוח

תנ"ך	לשון עברית
תלמוד	ספרות
תורה שבעל פה	ערבית
ספרות	תרבות צרפת
מגמה בין חוגית בתחומי היהדות	לימודים קלסיים
תולדות ישראל	מוסיקולוגיה
פילוסופיה	תולדות האמנות
	תיאטרון

ב. בפקולטה למדעי הטבע

ביולוגיה

פיסיקה

ג. בפקולטה למדעי החברה

מגמה בין חוגית במדעי החברה

● כל המעוניינים לפנות בכתב אישי אל המשרד לקבלת תלמידים באוניברסיטת בר־אילן בין המנהלה. בימים א' עד ה' בין השעות 9.00—13.00.

✱ מספר המקומות בכל המחלקות מוגבל ✱

מרכז ההסברה — עירית ירושלים, מחלקת הדרכות, מאגף לתרבות ונוער

היכל שלמה

המחלקה להפצת תורה לעם

איחוד רבנים עולי ארצות המערב

עונג שבת

(באנגלית)

הערב, ליל שבת, נשא (מאי 31), בשעה 9.00

ב„היכל שלמה" ירושלים

בהשתתפות:

הרב ד"ר ישעיהו נ. מ. לרמן

„ברכה על ישראל"

מר פנחס אליאב ממשרד החוץ

„השבוע מדיניות החוץ של ישראל"

תוכנית „מלוה מלכה"

מחר, מוצאי־ש, בשעה 8.45 בחיסול שלמה, תוכנית „מלוה מלכה" בשירים ובמרות.

בהשתתפות: יששכר בן יעקב ממשרד החוץ

הנחל מנומנו

2 הרוגים ופצועים

בתאונה דרכים קטלנית שאירעה בצומת כפר סילבר ליד אשקלון בין רב מרשל קאופמן בן 64 מאשקלון, אשתו לאה שישבה לידו נפצעה. כן נפצעו קשה שני תושבי ראשל"צ בגימין חגגיה מגל שאושפזו בבית החולים המקומי.

התאונה אירעה כאשר שתי מכו־ניות שנסעו אחרונה והתנגשו במשאית בהגה בידי תושב שכם שנשמה דרי־כה לכתן עזה.

חרום ופצוע בתאונת דרכים

בתאונת דרכים קטלנית בכביש בית לחם—חברון, נהרג הולך רגל מתמר ג'ברל, בן 13, עוד הולך רגל שהתהלך איתו, מוסא ג'ברל, בת 6 נפצע קשה.

המקרה אירע כאשר מכונית שר־מית ירדה לפתע לשולי הכביש ו־פגעה בשני הולכי הרגל.

תושב חולון זכה ב־373,000 ל"י בהגרלת „לוטו"

בהגרלה האחרונה של הלוטו ש־התקיימה ב־29.5.74 ניתנה נכונה הר־ב־373,432 ל"י.

תושב פתח־תקוה זכה ב־150,000 ל"י

מהגרלה בטפול הפיס

רושם, תושב פתח־תקוה, זכה ב־150,000 ל"י בהגרלה האחרונה של מפעל הפיס. (הגיל רכש כרטיס בלי ספק לכן זכה רק ב־150,000 ל"י ב־מקום — 250,000 ל"י).

✱ מרכז המסחרת הבינדה של מפ־לגת העבודה והליגה לתבוע את קיום ־ ־ ־

אלוף הרב מ. פירון:

יהדות התפוצות עומדת לימין מדינת ישראל

מאת ביטאון בני"אביב

„לחדות התפוצות עומדת לימין מדינת ישראל ומדינת ישראל ישתדלו בי דאגה ובמעשה לפי הנסיבות שאין — אמר הרב הראשי הצרפתי. אי אלוף הרב מרדכי פירון, בשובו מ־ביקור בארצות אמריקה הדרומית ובארה"ב.

אלוף הרב פירון בייר בין היתר בברזיל ובארגנטינה יכן בצרפת ובמדינות ניכר שם לפגישות עם ח־רבנים הראשיים, ראשי הקהילות, פ־

* חזונה הפסדרטיבית לבחינה ה־כינה לתכנון הפיקה של הבחי־רים במקום, לפעולה בסכנה חוזר עדה־הדרכות הראשונה של גופר ה־הבדרות ישראל ביטר. — סיכמה הביצוה בנרון. הפגיה אותן ל־אישור הנהיחסות לידי כיבוי ה־הבדרות ו. בכל לשנר הנסדר ודר הנעה ה. ברלב.

ביי"ס תיכון דתי חדש יוקם בצפת

קרן החינוך שליד הסוכנות היהודית בארה"ב והחלטה החקים מתוספת תיכון דתי חדש במקום בית הספר הרשמי — — מאבר ח"ר דנואל דיסן, מפית החרדים זון בצפת, שהוזר זה עתה מביקור בארה"ב ב־שליחות מטעמה הנ"ל.

דיר רים יצא את ישובו הגליל באביפה מחאה שבעיבה בביה הכנסת „הלה ישראל" בבר ירק מיום ח־שבעה לחללי מלחמה.

משהחת איחוד מתיחמנ"ם מיקרה ממעמדה ומצבה

מבלחה של איחוד בני הכנסת ב־ישראל. בראשה נמיא הנ"ל דיר ב. א. יפה ביקרה בעמה ובמעמדה. הבלחה הביעה הנאמרה למשפחה הבכולה ואיחלה הלמה בחיה ל־בנייניה.

המשלחת ביקרה בבתים הזיכון הדתי בצפת ושבעה כפי המנהל יעות המרים הצעות להגדה הנרם של הנערים.

בבעלות נפגשה המשלחת עם יחיד וחברי חבריבת תדהים בקהם הבסנה מפיהם של הבעיות הבעיקום בתנה הנרים הדתיים והחרדים, ובישבו את מיגת אחוד והיכל בלכה.

● בקיצור ●

* הארגונים הדפליים, הבאגנרים בלשכה הנאמים, כקיבים ביבים אלה ברוחים הדיבים אחדה הובנית ה־אבר להגדה בם ערך מובה ביבי־ראל.

בעבבת הבא הנכנס ותרה הבחים הבראנרונית בל הלשבה לדיון ב־כצה בהבעת ההבחר ההבעבה עם ידי הארגון, ולאחר מכן יפנבו ראבי הלשבה עב אנבי מינהל הבבנות ה־מדינה לדיון בקרה מבל המנע ל־השגות ביהוי לארגוניב הבלבלים של הבעת הנוק.

● הבקה לתיפון מזבי הבבפונה בעבעו בשה בריחון בחרם „נאר ה־ענה, הבינ ראש הדיבה, מר בסיק באלי, בפני שלמרנה הבמשל ה־

בביהה עב כתב עתי"ב אבר מר באלי, בי הבפנונה, בלא דבה ירחון בבתים בנים רבות, ובים גבר חיובי הבבים מרבה. בבמ בן בבפי בסחי תקלאות הדבים שבבל"חב נב־ארו ללא בקרה מחיב.

בית הכנסת הגדול תל אביב אלנבי 110

מתפללים מקבלים

1. חזן ראשי
2. חזן משנה
3. מנצח

עם או בלי מקהלה

● להתסכד למסרד מבעוה 11—9 לפנה"צ

טלפון 614905 לקביעת ראיון.

מדיה מלאה מזכסתת

ההנהלה

מרכז קופת חולים אישר תקציבו — .מליארד ו־171 מליון ל"י

תקציב קופת־חולים לשנת 1974/75 הוכא אבש לדיון בכרכו קופת־חולים ע"י יריב הנרבו חנ' אשר ידלין. הנסנים כבסכב ב־1.171 ביליון ל"י. בכלול זה נרשם בסך 150 מיליון ל"י. תקציב הנדש עליה על נרמיי כ־39%.

א. ידלין צין בין היתר בי ה־תקציב לשנת 1974/75 בבבא מר"א המנבים, הבנ: האיפלגה הנרחבת וקצב הגיבה של הבובה. מלולים בנ: בין הבאי הנסבה של 260 מיבות בבנה"חולים של קופת־חולים וכן הנבאה נגרת על ציר בבי־חולים ובי־פאבים. אין לחאר ביבינו מיבור הנרהים הנפאבים בלי ציר ובינ' אבר ידלין, בי הבבנה הנקרה הנובנה לעבני הנלה הבובר הנ ביפיר ה־

הועברה בקשה למלך חוסין לדחות חובות סוחרי הגדה

לשכות ובסחר ביהודה ושומרון שלחו אתבול בקשה לפיך חוסין, בו הם מבקשים את ההתרבוהו אצל הבנקאים ברבה־עמון לאפשר לסוח־רים בבהה הבערבית ובירושלים ש־יהו מסמים מהבקים המלה לחתות את פרעון חובותיהם לבנה ולשחר־רב סהרמיה שהבעברה על החובות.

נבסר, בי מדובר בהלוואות בנני־תנו לסוחרים אלה לפני מלחמת ש־שת הימים ותן בסהכבות בסכומים עצומים ובאחרונה נבבסו כל הסוחר ל־ריב הלה לתחיר את הבסיבה ל־אלהר בפריבה רבים סיבוים.

* 500 ל"י *

לבוא של בנוגה מספר 760234 כובנו בסיבון בבנע אפר מיזל 1972

טלפונים: 265179 459032 416382

מרכז ישיבות בני־עקיבא בישראל

רחוב דובנוב 7, תל־אביב * ת.ד. 40025 * טלפונים: 258804 ; 03—265773

הודעה

הקיטנות התורניות תתקיימנה בקיץ זה במקומות ובמועדים הבאים:

המקום	מועד הקיטנה	מיתר לבוגרי כתות	הכתובת	טלפון
ישיבת בני־עקיבא כפר הרואה	י"א—כ"א מנחם־אב 9/8—30/7	ד' בנים	כפר הרואה	063—22680
ישיבת בני־עקיבא „תקות יעקב"	י"ג—כ"ג מנחם־אב 11/8—1	ה' ו' ז' בנים	שדה יעקב	04—931477
ישיבת בני־עקיבא „נחל־יצחק"	מ־י"ז מנחם־אב 29/7—5/8	ה' בנים	נהלים	03—915831
ישיבת בני־עקיבא רעננה	מ־י"ט—כ"ז מנחם־אב 15/8—7	ד' בנים	ת.ד. 36 רעננה	03—921289
המכינה המרכזית ליב"ע	י"ח—כ"ט תמוז 19/7—8	ה—ו' בנים	גבעת שמואל	03—751065
„אולפנא" אולפנת בנ"ע	י—י"ט מנחם־אב 7/8—29/7	ד' בנות	כפר פינס	063—77344
„אמנה" אולפנת בנ"ע	י—י"ח מנחם־אב 6/8—29/7	ד' בנות	ת.ד. 144	03—923328
„אמנה" אולפנת בנ"ע	כ' מנחם־אב—ח' אלול 26/8—18	ה'־ו' בנות	כפר־סבא	03—928316

בדבר פרטים והרשמה יש לפנות ישירות להנהלות המקומיות לפי הכתובות הרשומות לעיל.

אסיר ציון שחזר בתשובה נשא לאשה אמנית ישראלית שחזרה אף היא בתשובה

מאת כתב „הצופה" בירושלים

אסיר ציון, בוריס קרצ'ויבסקי, שהפך מאז עליתו ארצה לבעל־תשובה הצעה לאחר מבאי ביתו של ראש ישיבה „מרכז הרבי צבי יהודה הכהן קוק, נשא אמש בירושלים לשרלילה חלמה וויינשטיין שהתבה אף היא לבעלה השובה.

מר קרצ'ויבסקי ושב ב־4 מנים בבלא הסיבריי לאחר מאבקים מקבים ותקשנים שנוהל כדי לקבל היתר עליה לישראל. בוריס, אשר מעבר למסך־הברזל נמנעה ממנו בל אפשרות לקיים מצוות ואשר מושגו ביהדות הם קלושים ביותר, אומץ עם הגיעו ארצה ע"י תלמידי ישיבה „מרכז הרבי" ותוך זמן קצר נעשה לאחד ממקורביו של ראש הישיבה. הוא החל לשמור יותר ויותר מצוות ובכך בתמדה עיהים לתודה בישיבה מרכז הרב

לפני חודשים אחדים הכיר אמנית ישראלית חילונית בשם חלמה וויינשטיין, בחדרבה הוא החל לקרב גם אותה לערכי יהדות ון ותחלה משתתפת בחוג הנשים שבביתו של הרב צבי יהודה ואף מקיימת מצוות.

אמש נערבה חופתם בבית־הכנ"ס „ישורון" בבית הרב ר. שפירא רבה של שב' בית הכרם, עמד כרבריו על הסמליות מבעריכת נישואין של אסיר ציון בירושלים השלמה שבוע לאחר חג מתן תורה. בשבע הברכות נתכבדו בין השאר הרב צבי יהודה הכהן קוק ויינ כנתם בנין. כהודבנות זו הסב בוריס קרצ'ויבסקי את שמו הברמי לשם הקבר, ברוך, המכמל גם את ראשונה ברכת „הגומל" על הנינו ארצה.

בית ההבראה „מבטחים" בזכרון יעקב יעמוד לרשותם של השבויים

„מבטחים" הקמיד את בית ההבר ראה שלה בזכרון יעקב לרשות ה־מבוים אבר יחודי בהיבבי הסיר ד' הבבית ביבבלו את ביסב הסיבב ב־צה בהוהב בם.

ד' בך מבר היום מבייל „בבבר הימי", בר בבים ערן. בזבר אף ה־עבריים שחזרו במבריים בהו בברי־בן בבית ההבראה של „מבטחים" ב־זכרון יעקב.

הבריבות שי לחזרים בבדיה הברה בי ביהודה, הבדלה בהבר בסיבה סניבה בי בבב להיילי בהיב

עליה ניכרת במחיר סלק הסוכר

מאת הכתב הכלכלי

מחיר סלק, סוכר נכבע, ל־100 ל"י הסוכר, בבקום 96 ל"י אבהקב. ובי עבבר. יעלה המחיר ל־100 ל"י.

הבבבאים הביעו בבבינות הבן מ־מחיר זה. הבינה אף על הבינבה בהחילה הבונה. הם מקוים בי ה־מחיר הסוכ בהובבה הבב יבבבן ל־דבבה של 50 אבף דינם סלק סוכר בבבה שהוכל להבסיה הבוקה מלאה לבבו בבבלי הסוכר באבן.

אולפנת „סגולה" תקלוט מחזור מעיירת חצור

מאת מיבטו בהיבה

האולפנה „סגולה" בקריית־מוצקין תקיים הלמידות מחצור, בבסגרת פ־נימייה מיוהדת. בעקבות האסון ב־בעלות, בו נפגעו גם הלמידות מ־העיירת הצפונית. בבה מבכיל האול־פנא הרב ד"ר ר.מ. ויינברג, אל ראש הבוחצה־הבסוכיה בחצור, והציע לו לקלוט הלמידות המתאימות לבסגרת היבוכות דתיה. בבשך ארבע שניב ר אחיב להבשך הייבוחיב בבוחס ל־הבצות טרים בבינתוף בב הסיבור המ"ד בחיפה.

אנו מודיעים והזועזעים על האסון הנורא בפקד בית מדרשנו כולל „קול יהודה" לוד בהלקה באופן טרגי אחד מבחירי האברכים הרב הדגול

ד' יחיאל גולדברג ז"ל

תהי' נשמתו צרורה בצרור החיים

אנו מרהתפים כאבל הנכר של הכיפפה הכבולה יהיר ביקרים הפטוק „כלה הכות לבצה וכהה ה' דמעה מעל כל פנים"

הרב א. א. קוטנר
נשיא הכולל ורב העיר
הרב חיים חדד
יו"ר הכולל ורב העיר
הרב יצחק צפתמן
ראש הכולל, והברי הנהלה

כוס תנחומים

הריני מביעים את השתתפותנו בצערה ובאבלה של

הרבנית יעל בר־שאול הי"ו

ולכל משפחת הרב בר־שאול הדגולה

בהילקה בחב האם ההחונבת

מרת אסתר שאולזון ע"ה

הרקים יחב אהם בתוך שאר אבלי בין ירושלים יא יסיפי לדאבה עוד.

הרבנות הראשית — המועצה הדתית

רחובות

בשלאת שנה לפטירתו של יקירנו

ר' שמעון בן הרב שלמה יוסף גניחובסקי ז"ל

תהקים אזכרה וגלוי מצבה ביום ראשון י"ב סיון תשל"ד 2.6.74 בשעה 4.00 אחה"צ בבית־העלמין נהלה־יצחק. נפגשים ליד המערה.

המשפחה

לחברנו שלום אסרף

הבתהסתנו באבלך על כות

אביך שמעון ז"ל

בעבודתך הצבורית ובאהבת ציון וירושלים תנוחם

הדור הצעיר במפד"ל

לחברנו הנכבד

מר וסרמן יוסף

מזכיר המפד"ל בקרית ים

ולרעיתו

ברכת מזל טוב מעומק הלב

לרגל נישואי בנם

ברוך אריה עב"ג אסתר תחי'

המרעצה הדתית קרית ים

מזכירות סניף המפד"ל קרית ים

חזן

ח"ים אריה גזובצקי דבורה רבינוביץ

נשואים

ירושלים ב' בסיון תשל"ד (23.5.74)

„משהב"

חברה לשכון בנין ופתוח בע"מ

נותרו למכירה 4 דירות מפוארות בנות 4-5 חדרים ב־רמת־גן רח' הבלויים

● ברבר פרטים נא לפנות למשרדי החברה תל־אביב, רח' לילינבלום 27 טל. 58144.

משרד החינוך והתרבות — האיגוד לקידום מדע אגף חניעה

אוניברסיטת בר אילן

מודיעים על קיום

מחנה קיץ לנוער שוחרי מדע

ביתקים אי"ה כתאריכים הבאים:

14.7 — 26.7.74 (לבנים)

4.8 — 16.8.74 (לבנות)

המחנה שולל לינה במקום. המחנה מיעד לבנ"י י"א יא.

● יוערבו הלמידים שאין באפשרותם להשתתף בחוגים לנוער מדע, בתוך סבת הלמידים (כגון: תלמידי ישיבות תיכוניות, אולפנות, וכו').

● ההבנה כוללת לימודי קודש (במסגרת שעור יומי) וכן הרצאות כגושאי הנוה ומחשבה יהדות ופעילות כדיות במקצועות כהמבקה ומדעי בחשב, פיזיקה, כימיה, מדעי החי (מיקרוביו־לוגיה, ביוכימיה, סוכיקה). בנוסף לכך יקיימו תונים שונים כגון: ספורט, צילום, נימה וכוכית, כלאכת יד ובו', וכן טיולים וסיורים.

● ברבר פרטים והרשמה יש לפנות למזכירות לחוגי הנוער, אוניברסיטת בר־אילן רמת גן. טלפון 738116 שלוחה 15.

● בספר המוסבב הנ מילגות עומד לרשות משתתפי המחנה.

משרד הסעד

המדרשה להכשרת עובדים חינוכיים מוביאלים

קורס למטפלות במוסדות לילדים מפגרים

לקורס מתקבלות תלמידות מסיימות שרות צבאי (או משוחררות ממנו) ועל סמך אישור בכתב מהצבא, בגות 17½ ומעלה, בעלות השכלה של 10 שנות לימוד או השכלה מקבילה. המדרשה מכשירה את תלמידותיה למלא תפקיד של מטפלת במוסדות לילדים מפגרים.

התלמידות מתחייבות לעבודה במעונות במשך 3 שנים. העבודה במעונות תהיה בכל חלקי הארץ. והלימודים ימשכו 10 חדשים, מתוכם 3 חדשים עבודה מעשית. התלמידות תקבלנה פנימיה מלאה (מלבד שבתות וחגים). הוצאות נסיעה, ומילגה בסך —.200 ל"י לחודש. (המתענקת ע"י מלב"ן גיוינס בישראל). תכנית הלימודים כוללת בין היתר:

גוף האדם — רפואה והגיינה • פסיכולוגיה • המוסד — דרכי החינוך והטיפול בו • הבעה עברית • אינפורמציה על שירותי הסעד • סיורי לימודים במוסדות חינוך לילדים מפגרים • מיומנויות • ספרות ילדים • מלאכה • קישוט וצבע • התעמלות תרפויטית.

המחזור הקרוב ייפתח בסוף חודש יוני 1974 בירושלים.

על המקבלות לפנות למזכירות המדרשה, ירושלים, רח' בית הערבה 7, שכונת הלפרין. טלפון: 02/261238 — 02/261912.

המחלקה להכשרה עובדי הוראה — סמינר ממ"ד למר"ג „אפרתה"

משרד החינוך ירושלים — רחוב בן יפונה 17 — ירושלים

למורים ולגננות במוסדות המג"ד במחוז ירושלים

גם בתשל"ה נקיים בסמינר לימודי שנה ג' לקראת התואר מורה בכיר בכיתות ג' - ו'

הלימודים יתקיימו בעיקר בשעות אחה"צ, וינתנו ע"י מרצים בכירים ומורים מעולים.

מתקבלים מורים מוסמכים שסיימו סמינר, בעלי הערדת בגרות, או בעלי ותק של 5 שנים בחוראה לפחות.

ההתמחות במקצועות: ספרות, לימודי הסבע וגיל־הרך.

— פרטים והרשמה לפנה"צ בסמינר —

האוניברסיטה העברית בירושלים

שמחה לחודיע

על פתיחת המחלקות הבאות בשנה"ל תשל"ה

א. מגמה בין חוגית במדעי היהדות (תוכנית מורחבת). — מגמה זו מוכלצת למתעתדים להורות את לימודי היהדות בבתי־ספר תיכוניים בכל החטיבות.

ב. מחלקה לתיאטרון — המטרה היא להקנות השכלה בהיסטוריה של התיאטרון ובשיטות מש־חק ובימוי כדי להכשיר מדריכים מקצועיים לבמאות בבתי־ספר ובתנועות הנוער.

ג. מחלקה לתולדות האומנות — לימוד ההיסטוריה של הציור, הפיסול, והאדריכלות; הכשרת סטודנטים בעקרונות האסטטיקה והבי־קורת האומנותית.

פרטים נוספים וכן ספרי הרשמה ניתן לקבל לפי פניה בכתב אל המשרד לקבלת תלמידים אוניברסיטת בר־אילן רמת גן.

היום האחרון לקבלת המועמדות הוא ז' בסיון השל"ד 31.5.74.

אולפן עקיבא נתניה

שמח על ההענות הרבה בציבור לימי העיון וצוותא על משנת הראי"ה קוק זצ"ל.

לצערנו הרב אנו נאלצים לסגור הרשימה. ולקבל רק משתתפים שחתשיבם שלהם התקבל באולפן עד היום.

הרשימה להשתתפות בימי העיון (אינגרנים ואקסטרנים) בגמרת.

אנו מבקשים את שליחת המצוניים שתשלומם טרם הגיע אלינו.

אנו מקוים לקיים מחזור נוסף בסוף חודש אוגוסט שנה זו.

מחלקת

התרבות וההסברה

המפלגה הדתית לאומית • הסתדרות הפועל המזרחי בישראל

בשבת יא סיון השל"ד (1.6.74) בשעה 4.00 אחה"צ — מסיבת עונג שבת, במעונות „בר אילן", בהשתתפות א. גולדמן, על הנושא: „החזון הדתית והלאומית". הפותח: א. ויצמן.

יום ראשון, י"ב סיון השל"ד (2.6.74), בשעה 7.00 בערב. במועדון „בר אילן", חוג להנ"ך, בהשתתפות א. ויצמן.

יום שלישי, י"ד סיון השל"ד (4.6.74), בשעה 6.30 בערב, במועדון „בר אילן" חוג הרמבי"ם, בהשתתפות ד"ר ז. ב. פרבר.

עיריית ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים

הודעה לפי סעיף 149 להוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 (להלן: „החוק")

ניתנה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי בר ציאל נבאי העיר לועדה המקומית לתכנון ולבניה, ירושלים (להלן „הועדה המקומית") בקשה לתצרה שימוש חורג ו/או הקלה בבנין מגש 30143 הקיה 26 ברחוב ר' יחגן בן זכאי בירושלים דמ"ינו: הקלה בקו הבנין הצדדי הדרומי־מערבי.

אם ההתנגדויות להתרה השימוש החורג ו/או ההקלה תגיל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית בשרד בתרם העיר ברחוב הלל 25, ירושלים.

ע. יפה
מהנדס העיר
ב/ירושב ראש הועדה המקומית

למפעל תעשייתי גדול בירושלים

דרוש

פקיד בנושא שכר וכח אדם

● נא להתקשר לטלפון 522201 — 02 או בכתב לת.ד. 3591 ירושלים בציון קורות חיים.

המחלקה לחינוך והתרבות

מינהל החינוך

המחלקה לבחינות

תעריפי בחינות — הודעה לציבור הנבחנים

מובאים בזה לידיעת ציבור הנבחנים פרטים על התעריפים החדשים לבחינות שינוהגו בלהלן:

א. בחינות לנבחנים חיצוניים (אקסטרניים) — בתוקף מיום 15 ביוני 1974

פריחה הרק לנבחן היצוני	—	30.— ל"י
בחינת בגרות	—	20.— ל"י
בחינה מוקדמת	—	10.— ל"י
בחינת בגרות כ„חבורי"	—	10.— ל"י
בחינת בגרות ב„לשון עבריה" (דקדוק)	—	10.— ל"י
אישור ציונים נוסף	—	10.— ל"י
ערעור על תוצאות בחינת בגרות	—	20.— ל"י
ערעור על תוצאות בחינה מוקדמה	—	10.— ל"י
ערעור על תוצאות ב"ב ב„חיבורי" ו„לשון עבריה"	—	10.— ל"י

נבחנים חיצוניים (אקסטרנים) שבידם שובר תשלום עליהם מודפסים התעריפים הקודמים — יוכלו לשלם באמצעותם בסניפי בנק הדואר. לפי התעריפים החדשים ובלבד שיתקני בכתב יום את הסכום, וישלמו בהתאם.

לנבחנים החדשים יישמרו שוברי תשלום עם התעריפים החדשים.

ב. בחינות מילואים למורים וגננות בלתי מוסמכים — בתוקף מיום 15 ביוני 1974

בחינה מילואים	—	20.— ל"י
ערעור על תוצאות בחינת־מילואים	—	20.— ל"י

ג. בחינות לנבחני בתי"ס העל־יסודיים ובתי"מ־ד למורים וגננות

התעריפים החדשים יחיו בתוקף מיום 1 בספטמבר 1974 (תחילת שנת הלימודים השל"ה). פרטים מלאים ישודסמו בתוך מיוחד שישלח במעצו למוסדות החינוך.

מכזו מס הלאומי

הסכם ההפרדה: חיוב ושלילה

מאת יעקב אדלשטיין

הסכם ההפרדה שאושר בין ישראל לסוריה, מתוך בחינה סיכויים וסיכונים. השאלה היא, האם רבים יותר הסיכונים או הסיכויים? זה יתברר במשך הזמן, כאשר ההסכם יכנס לשלבי ביצוע.

אם סוריה תשמור על ההסכם, יתכן ויש בו חיוב יותר מאשר שלילה. אולם אם סוריה לא תבגוד רב בו הסיכון מן הסיכוי.

סוריה בדרך כלל מועדה לאי שמירת הסכמים. אך יתכן שבעקבות ההסכם עם מצרים שאף הוא נשפר, תהיה אף היא מעוניינת לבגוד, כדי לא להשאר לבד במערכה הצבאית.

הזיוב שבהסכם כמעט בשלושה נקודות: הוא מחזק את ההסכם עם מצרים; מביא הקלה רבה לסוריה ומרגיע לשעתה במעולה איבה; הוא לא נתמשך בשום כוח, גם כוח שיגיע ל־3000 חיילי או"ם, ואם היא תרצה לשמור על ההסכם כי אין מספיק שיהיו כמה מאות חיילים בלבד. השיבותם הטיקרית של כוח זה המרחק הם מכך שסוריה לא תוכל לסלקם אלא לאחר הודעה בשמונה עשרה שעות מראש לפחות. הם מבטיחים שלא יהיה הפתעה מצד סוריה ותרגה לשעתה במעולה איבה; נתון במלחמה מאז יום כיפור, גם פורים; מחזק את קשריהם עם ארה"ב, שכן בסופו של דבר נתנים אנו להמשה ובלעדיה אפשר אם נוכל לעמוד בטערכות אשר עתה לפנינו.

הסלילה שבהסכם: הוא מחליש את העמדות הצבאיות של ישראל בגולן של סוריה שבמים אינה; מעכר לסוריה שבמים בתוך הקו הכחול, לכוחות שישראל הדיבה מראש שלא תיסוג מעבר לקו הסגול, ובמיקר מקרב אם הוחרים לישובים ישראליים ואף גוזל מחם אדמה.

נקודה שלילית אחרת שבהסכם, בארץ סיכוי להסדר שלום עם סוריה, יוצר הקו המפורלת המרוש קשיים צבאיים אשר לא כל לתגן עליה. סוריה מה הוא מעניק לסוריה שמחים לכן ברה: שהמשיכה, במלחמה, לסעשה סוריה אינה משלמת דבר עבור. הי נסיגה הישראלית, אלא בהסכם בייר בלבד, בעוד שישראל מעניקה מה־ירה לה שמחים רבים, לרבות הסיר קוביירה ומספר כפרים מרכזיים.

בארה"ב מיני מבטיח ההסכם המס־קה אש החמורת שבהיים מלחמי בהל־אמרים שישראל שמרה על כל ה־נקודות הטטרטגיות מעבר לקו הד־סגול, גם לאחר ההסכם. אמנם נכון שהיא הסכימה שבעלשרה הבעות ליד קוניטרה לא יחזקו כוחות של ממש אלא נקודות תצפית ומיחר בלבד. אבל אם ההסכם ישמר אין מרק בחוסר מזון, ואילו אם יפר עיי הצורים, הרי מדוא יוצר בפ־ניל ישראל נחיתות אייסטרטגית.

יש בהסכם סעיף המחייב את שני הצדדים להמנע מפעולות איבה אחד כלפי השני ואילו ההסכם עם מצרים מדבר גם על הבטחות הד־דדיות מצבאיות למחצה. אר־לם בעניין זה, פעולות מחבלים, מכר־מה ההסכם עם סוריה אל ידי הת־איבה אמריקאית.

בדמשק קוראים לגולדה: „ראש ממשלת האויב"...

כתבים אמריקאיים שעלולו לדיר קיסינגר אמרו לי כי הם רואים בהסכם עם סוריה הישיבות מפתח ומאיבה הקיצונית של סוריה כלפי ישראל, שכבע עד עתה כל ההסכם. הם סיפרו כי בחוגים בדמשק נהג לדבר ובחרי להגדיר את גולדה מאיר, יבנוסן, „ראש הממשלה האויב".

בארה"ב, כלומר, גם הדברים הנר־אים שהם הם כת קיצוניים שיש השיבות להסכם. כלשהיא. ובכך הם רואים את הרשע.

הערכה זו מתיצבת. סוריה תוקפה עם ישראל של הסכם שביעות רצון בשנת 1949. הרא הסכימה להסקה אחר כלי הזלמה יום הכיפורים, ושני ההסכמים הללו לא כובדו.

השיבותו של ההסכם הוא בכך. מה היה קורה אילולא לא הישג? האלטרנטיבה להסכם הרא ברורה יותר. אלמלא הושג ההסכם היתה התוצאה המדינית הסלולה ומהרה. ב־חזיה הנמוך שי כדי מלחמה. דיר קיסינגר השתמש בדמשק ישראלי כלפי הסורים ואמר להם בפרים: אל תחשבו שהישראלים יבלבל את מלחי מה התחשה שאינה נתנה להם. ביום אחד הם יתחילו להתקפה לעבר דמ־שק ואז התוצאה יהיה הכרה ביחוד. אילו פרצה מלחמה כזו עם סוריה, אין ספק שמצרים היתה הרגה לפי־עול, מתוך מליצדיות. סוריה לבד אינה יכולה לעמוד במלחמה נגד ישראל. היא זקוקה לסיוע מן חוצ־ון. אז היתה גם בבקשה סיוע של כוחות עיראקים. ובמצב כזה גם ירדן הי־תה נכנסת למלחמה. הפעם ייתכן שלא היתה מסתפקת במעולה איבה לסוריה אלא היתה נכנסת למלחמה בפרוה הפעם אם שלא נקודות תצפית ומיחר בלבד. אבל אם ההסכם ישמר אין מרק בחוסר מזון, ואילו אם יפר עיי הצורים, הרי מדוא יוצר בפ־ניל ישראל נחיתות אייסטרטגית.

יש בהסכם סעיף המחייב את שני הצדדים להמנע מפעולות איבה אחד כלפי השני ואילו בהסכם עם מצרים מדבר גם על הבטחות הד־דדיות מצבאיות למחצה. אר־לם בעניין זה, פעולות מחבלים, מכר־מה ההסכם עם סוריה אל ידי הת־איבה אמריקאית.

בעיית המחבלים והערובה האמריקאית

אי המחייבות סוריה לבטל פעולות מחבלים היא יותר שאלה לאומנית סוריה מאשר מעשית. סוריה מאמ־שיה פעולות מחבלים. כאשר יש לה ענין בכך. היא אחראית פעולות מח־בלים כאשר זה עונה את האינטרס שלה. במקרה כזה שהם הפעילות סוריה לא תגיל. הערבים הם מום־ים הים בחברת הסכמים. רק כאשר השמירה על הסקנת האש מהיה כו־אית לסוריה, כי אי־גם יקשיה לה־נוע פעולות מחבלים. מכאן שה־ערובה האמריקאית בעניין מניעת פעולות מחבלים משמשת של סוריה טובה מחמיבות סוריה.

הכניסה לחוק האמריקאי מצר ישראל והכניסה לחוק רוסי מצר סוריה אינם נמנעו. בנקודות מצר. בלתי משמעותיות, אלמן האמריקאי של ישראל לא היה בה כבר. נכון שדיר קיסינגר הציג אלטרנטיבות קשות, ולכן בהסכמת הסוריה. האמריקאי אבל קשה לומר שהיה. להיזהמה כרגבות האיומים בשנת 1956 שגרמו לנסיגה מסיני, כתוצאה מלחצי הר־שות אמריקאיות. ושר החוץ שלו דאלס.

מספרים שקיסינגר לא הרגיש ב־לחץ רוסי בעניין הסכם. ויסיה, לא הפ־ריעה למדיי. אם כי יתכן הייתה שבעת רצון אילו נבשל המדיי. אך בשל הסכם הזמשרה הסלימה שלא להפריע תנועות הבטחות של דיר קיסינגר שלא לגשל מעמדה בסור־יה. אין ספק, שהעיבה ביקסון הי־ממשל. שלו הל מקוצרים בהלחמת המסע של קיסינגר, כדי לסיע ל־ישראל בפרשת הטרוריים. אבל קשה לומר שנקודה זו היתה מכריעה בסע־ה.

הדיפלומטיקה של הסוד־ני שלום

שיכוי הגדול של ההסכם הוא בכך שהוא יוצר דינמיקה של הסדרים ושלום, בשעה שבעבר היתה דינ־מיקה של מלחמה. שבנה של הש־ר־ה מלחמה. הערכה מחדשת בדמשק בנו בדיפלומטיה הסודית. הדיפ־לומטיה הסודית הסלולה ומהירה. ב־חזיה הנמוך שי כדי מלחמה. דיר קיסינגר השתמש בדמשק ישראלי כלפי הסורים ואמר להם בפרים: אל תחשבו שהישראלים יבלבל את מלחי מה התחשה שאינה נתה להם. ביום אחד הם יתחילו להתקפה לעבר דמ־שק ואז התוצאה יהיה הכרה ביחוד. אילו פרצה מלחמה כזו עם סוריה, אין ספק שמצרים היתה הרגה לפי־עול, מתוך מליצדיות. סוריה לבד אינה יכולה לעמוד במלחמה נגד ישראל. היא זקוקה לסיוע מן חוצ־ון. אז היתה גם בבקשה סיוע של כוחות עיראקים. ובמצב כזה גם ירדן הי־תה נכנסת למלחמה. הפעם ייתכן שלא היתה מסתפקת במעולה איבה לסוריה אלא היתה נכנסת למלחמה בפרוה הפעם אם שלא נקודות תצפית ומיחר בלבד. גם אם נכון שהיא הרגה לפי־עול, מתוך מליצדיות. סוריה לבד אינה יכולה לעמוד במלחמה נגד ישראל. היא זקוקה לסיוע מן חוצ־ון. אז היתה גם בבקשה סיוע של כוחות עיראקים. ובמצב כזה גם ירדן הי־תה נכנסת למלחמה. הפעם ייתכן שלא היתה מסתפקת במעולה איבה לסוריה אלא היתה נכנסת למלחמה בפרוה הפעם אם שלא נקודות תצפית ומיחר בלבד. אבל אם ההסכם ישמר אין מרק בחוסר מזון, ואילו אם יפר עיי הצורים, הרי מדוא יוצר בפ־ניל ישראל נחיתות אייסטרטגית.

יש בהסכם סעיף המחייב את שני הצדדים להמנע מפעולות איבה אחד כלפי השני ואילו בהסכם עם מצרים מדבר גם על הבטחות הד־דדיות מצבאיות למחצה. אר־לם בעניין זה, פעולות מחבלים, מכר־מה ההסכם עם סוריה אל ידי הת־איבה אמריקאית.

בדמשק קוראים לגולדה: „ראש ממשלת האויב"...

כתבים אמריקאיים שעלולו לדיר קיסינגר אמרו לי כי הם רואים בהסכם עם סוריה הישיבות מפתח ומאיבה הקיצונית של סוריה כלפי ישראל, שכבע עד עתה כל ההסכם. הם סיפרו כי בחוגים בדמשק נהג לדבר ולהגדיר את גולדה מאיר, יבנוסן, „ראש הממשלה האויב".

אר־לם בעניין זה, פעולות מחבלים, מכר־מה ההסכם עם סוריה הישיבות מפתח ומאיבה הקיצונית של סוריה כלפי ישראל, שכבע עד עתה כל ההסכם. הם סיפרו כי בחוגים בדמשק נהג לדבר ולהגדיר את גולדה מאיר, יבנוסן, „ראש הממשלה האויב".

הערכה זו מתיצבת. סוריה תוקפה עם ישראל של הסכם שביעות רצון בשנת 1949. הרא הסכימה להסקה אחר כלי הזלמה יום הכיפורים, ושני ההסכמים הללו לא כובדו.

השיבותו של ההסכם הוא בכך. מה היה קורה אילולא לא הישג? האלטרנטיבה להסכם הרא ברורה יותר. אלמלא הושג ההסכם היתה התוצאה המדינית הסלולה ומהרה. ב־חזיה הנמוך שי כדי מלחמה. דיר קיסינגר השתמש בדמשק ישראלי כלפי הסורים ואמר להם בפרים: אל תחשבו שהישראלים יבלבל את מלחי מה התחשה שאינה נתה להם. ביום אחד הם יתחילו להתקפה לעבר דמ־שק ואז התוצאה יהיה הכרה ביחוד. אילו פרצה מלחמה כזו עם סוריה, אין ספק שמצרים היתה הרגה לפי־עול, מתוך מליצדיות. סוריה לבד אינה יכולה לעמוד במלחמה נגד ישראל. היא זקוקה לסיוע מן חוצ־ון. אז היתה גם בבקשה סיוע של כוחות עיראקים. ובמצב כזה גם ירדן הי־תה נכנסת למלחמה. הפעם ייתכן שלא היתה מסתפקת במעולה איבה לסוריה אלא היתה נכנסת למלחמה בפרוה הפעם אם שלא נקודות תצפית ומיחר בלבד. אבל אם ההסכם ישמר אין מרק בחוסר מזון, ואילו אם יפר עיי הצורים, הרי מדוא יוצר בפ־ניל ישראל נחיתות אייסטרטגית.

יש בהסכם סעיף המחייב את שני הצדדים להמנע מפעולות איבה אחד כלפי השני ואילו בהסכם עם מצרים מדבר גם על הבטחות הד־דדיות מצבאיות למחצה. אר־לם בעניין זה, פעולות מחבלים, מכר־מה ההסכם עם סוריה אל ידי הת־איבה אמריקאית.

בדמשק קוראים לגולדה: „ראש ממשלת האויב"...

כתבים אמריקאיים שעלולו לדיר קיסינגר אמרו לי כי הם רואים בהסכם עם סוריה הישיבות מפתח ומאיבה הקיצונית של סוריה כלפי ישראל, שכבע עד עתה כל ההסכם. הם סיפרו כי בחוגים בדמשק נהג לדבר ולהגדיר את גולדה מאיר, יבנוסן, „ראש הממשלה האויב".

הערכה זו מתיצבת. סוריה תוקפה עם ישראל של הסכם שביעות רצון בשנת 1949. הרא הסכימה להסקה אחר כלי הזלמה יום הכיפורים, ושני ההסכמים הללו לא כובדו.

השיבותו של ההסכם הוא בכך. מה היה קורה אילולא לא הישג? האלטרנטיבה להסכם הרא ברורה יותר. אלמלא הושג ההסכם היתה התוצאה המדינית הסלולה ומהרה. ב־חזיה הנמוך שי כדי מלחמה. דיר קיסינגר השתמש בדמשק ישראלי כלפי הסורים ואמר להם בפרים: אל תחשבו שהישראלים יבלבל את מלחי מה התחשה שאינה נתה להם. ביום אחד הם יתחילו להתקפה לעבר דמ־שק ואז התוצאה יהיה הכרה ביחוד. אילו פרצה מלחמה כזו עם סוריה, אין ספק שמצרים היתה הרגה לפי־עול, מתוך מליצדיות. סוריה לבד אינה יכולה לעמוד במלחמה נגד ישראל. היא זקוקה לסיוע מן חוצ־ון. אז היתה גם בבקשה סיוע של כוחות עיראקים. ובמצב כזה גם ירדן הי־תה נכנסת למלחמה. הפעם ייתכן שלא היתה מסתפקת במעולה איבה לסוריה אלא היתה נכנסת למלחמה בפרוה הפעם אם שלא נקודות תצפית ומיחר בלבד. אבל אם ההסכם ישמר אין מרק בחוסר מזון, ואילו אם יפר עיי הצורים, הרי מדוא יוצר בפ־ניל ישראל נחיתות אייסטרטגית.

יש בהסכם סעיף המחייב את שני הצדדים להמנע מפעולות איבה אחד כלפי השני ואילו בהסכם עם מצרים מדבר גם על הבטחות הד־דדיות מצבאיות למחצה. אר־לם בעניין זה, פעולות מחבלים, מכר־מה ההסכם עם סוריה אל ידי הת־איבה אמריקאית.

לחשבונה של התנועה

מאת ש. ז. שרגאי

התנועה החברתי שפקד את המדינה אחרי מלחמת יום הכיפורים לא פסה גם עלינו, על הציבור הדתי, בדמותה הנוכחית — מפריעל.

אמנם עוד לפני מלחמת יום הכיפורים נתרפו שותות התנועה בארץ ובעולם המשך קיומה מבחינה ארגונית התבסס על הסכמי סיעות ואישים ולא על יסודות אידיאיים. השקפת עולם והשקפה ודים לאור ציפיותינו. אולם הזעזוע החברתי אחרי מלחמת יום הכיפור רים שפקד את כל המפלגות בארץ פגע גם בנו עד כדי סכנת פירוד וקרע.

עוד יזכור בטרקים הבאים על דר־שותת שבתרמו שהחלו עם הקמת מפריעל והמרה תנועתנו, שהיתה תנו־עה נושאת ומון הנאבקה עם עמה ומם אחרים כדי להביע אליו — דר־מרתה בטלבה פוליטיה גרידא מדר־קנת ומון, שכל תוכנה להיות שותף בממשלה, אמנם לשם קיום דמותה של ישראל סבא במדינת ישראל (וזה הוא ללא ספק דבר גדול מאוד וחב־רחי שרק ממלבה פוליטית יכולה לי־חשיב), אולם עם זה סברו העומדים בראשה שאפשר להתחמק בכך, גם על־חשבון רוקנות התנועה הציונית בת־דמיה הלאומית ואת המעמד המרחני בארץ מתוכנם הפנה האידיאולוגי ולהפנם לממלבה פוליטית גרידא, ש־שיקולית, ברובם לא נעשו מתוך אמ־מקלרא של תחזון האידיאולוגי אלא, מתוך שיקול דעת ויחסי כיעות כאי־שים מבחינים. ויחסים עם אי־שים מבחינים. כיסון ומשכאל. יתר על כן, חשבו שלשם כך יש לחזק את המרחי בארץ ולהסתפק בעמדיל שבה הפועל המרחי יהיה הקובע, למרות הדיעה הברורה שעל ידי כך מדוקדים את התנועה. מביבות חשוב של מרחי, שבמקרה כזה שהם התחייבות מרחי לא תחיל. הערבים הם מום־ים הים בחברת הסכמים. רק כאשר השמירה על הסקנת האש מהיה כו־אית לערבים, כי אי־גם יקשיה לפי־נוע. פעולות מחבלים. מכאן שהי־ערובה האמריקאית בעניין מניעת פעולות מחבלים משמשת של סוריה טובה מחמיבות סוריה.

הכניסה לחוק האמריקאי מצר ישראל, והכניסה לחוק רוסי מצר סוריה הגבלו בנקודות מצר. בלתי משמעותיות, אלמן האמריקאי של ישראל לא היה בה כבר. נכון שדיר קיסינגר הציג אלטרנטיבות קשות, ולכן בהסכמת הסוריה. האמריקאי אבל קשה לומר שהיה. להיזהמה כרגבות האיומים בשנת 1956 שגרמו לנסיגה מסיני, כתוצאה מלחצי הר־שות אמריקאיות. ושר החוץ שלו דאלס.

מספרים שקיסינגר לא הרגיש ב־לחץ רוסי בעניין הסכם. ויסיה, לא הפ־ריעה למדיי. אם כי יתכן הייתה שבעת רצון אילו נבשל המדיי. אך בשל הסכם הזמשרה הסלימה שלא להפריע תנועות הבטחות של דיר קיסינגר שלא לגשל מעמדה בסור־יה. אין ספק, שהעיבה ביקסון הי־ממשל. שלו הל מקוצרים בהלחמת המסע של קיסינגר, כדי לסיע ל־ישראל בפרשת הטרוריים. אבל קשה לומר שנקודה זו היתה מכריעה בסע־ה.

הדיפלומטיקה של הסוד־ני שלום

שיכוי הגדול של ההסכם הוא בכך שהוא יוצר דינמיקה של הסדרים ושלום, בשעה שבעבר היתה דינ־מיקה של מלחמה. שבנה של הש־ר־ה מלחמה. הערכה מחדשת בדמשק בנו בדיפלומטיה הסודית. הדיפ־לומטיה הסודית הסלולה ומהרה. ב־חזיה הנמוך שי כדי מלחמה. דיר קיסינגר השתמש בדמשק ישראלי כלפי הסורים ואמר להם בפרים: אל תחשבו שהישראלים יבלבל את מלחי מה התחשה שאינה נתה להם. ביום אחד הם יתחילו להתקפה לעבר דמ־שק ואז התוצאה יהיה הכרה ביחוד. אילו פרצה מלחמה כזו עם סוריה, אין ספק שמצרים היתה הרגה לפי־עול, מתוך מליצדיות. סוריה לבד אינה יכולה לעמוד במלחמה נגד ישראל. היא זקוקה לסיוע מן חוצ־ון. אז היתה גם בבקשה סיוע של כוחות עיראקים. ובמצב כזה גם ירדן הי־תה נכנסת למלחמה. הפעם ייתכן שלא היתה מסתפקת במעולה איבה לסוריה אלא היתה נכנסת למלחמה בפרוה הפעם אם שלא נקודות תצפית ומיחר בלבד. אבל אם ההסכם ישמר אין מרק בחוסר מזון, ואילו אם יפר עיי הצורים, הרי מדוא יוצר בפ־ניל ישראל נחיתות אייסטרטגית.

יש בהסכם סעיף המחייב את שני הצדדים להמנע מפעולות איבה אחד כלפי השני ואילו בהסכם עם מצרים מדבר גם על הבטחות הד־דדיות מצבאיות למחצה. אר־לם בעניין זה, פעולות מחבלים, מכר־מה ההסכם עם סוריה אל ידי הת־איבה אמריקאית.

בדמשק קוראים לגולדה: „ראש ממשלת האויב"...

כתבים אמריקאיים שעלולו לדיר קיסינגר אמרו לי כי הם רואים בהסכם עם סוריה הישיבות מפתח ומאיבה הקיצונית של סוריה כלפי ישראל, שכבע עד עתה כל ההסכם. הם סיפרו כי בחוגים בדמשק נהג לדבר ולהגדיר את גולדה מאיר, יבנוסן, „ראש הממשלה האויב".

הערכה זו מתיצבת. סוריה תוקפה עם ישראל של הסכם שביעות רצון בשנת 1949. הרא הסכימה להסקה אחר כלי הזלמה יום הכיפורים, ושני ההסכמים הללו לא כובדו.

השיבותו של ההסכם הוא בכך. מה היה קורה אילולא לא הישג? האלטרנטיבה להסכם הרא ברורה יותר. אלמלא הושג ההסכם היתה התוצאה המדינ

עיטורי
סופרים וספרים

מלחמה ומשמעותה

מאת ש. קדיא

הרב ר' מנחם־מנדל כשר, שבספרו „התקופה הגדולה" ביאר מלחמת שש הימים לאור שיטת הגר"א מווילנא בתקופת אחרית־דאולה, פירסם עתה ספר חדש „מלחמת יום־הכיפורים", שבו מבקש להבין טיבה של מלחמה זו והשתבצותה בחבלי הגאולה.

בספרו הקודם רב־הזהיקו הבהיר על־סמך רמזים בקונטרס „קול הנבואה", כתוב בידי ר' הלל תלמידו של הגר"א, הליכי אחרית־דאולה: משנת תיר ואילך ראשית הקץ המגולה בגדין הארץ וקיבוץ שכמותיה, עליית יהודים, השואה בגולה והקמת הכדינה, כלחמת הישועה וקיבוץ גלויות, שחרור ירושלים והבנין היחודות כאן מרכז־התורה המגדל בעולם היהודי.

כלחמת יום־הכיפורים של מוראותיה, שנמשכת והולכת בגילויים שונים וסרם ראוים את קיצה, מה מקומה באחתלתו־דגאולה? המחבר דואה בה מלחמת גוג־ומגוג, שלפי הקבלה האחרון לאחר שכבר לא יהיה שעבוד־מלכויות. זה פרק־זמן המור, הבאמנו האחרון של מלכות רשעה, הכבירות ומסיתה את ארצות ערב להלחם בישראל. בכלחמה זו ממלא את שליחותו משיח בן־יוסף, שביקרו גם בדרך הסבא.

בקונטרס „קול הנבואה" מבאר משיח בן־יוסף כשליח אחתלתו־דגאולה: „על פי דבר הגר"א מווילנא כל עבודת קיבוץ־גלויות, בגין ירושלים והרחבת הגבולות בארץ־ישראל, כל עיקרי העבודה, בגין ובניה, באותם בייחודו של משיח־דאחתלתו, משיח בן יוסף, יהיה הכות הגיסי הבסיסי לכל פעולה באחערותא־דלתתא על דרך הבבא. בשיח בן־יוסף בא כן הארץ: משיח בן דוד בא מן השמים, הראשון הגלתות על־ידי עשייה, כמתוב ביוסף: „כל אשר הוא עושה ה' מצליח בידו".

הוא מביא מקורות מחז"ל, זוהר וספרי קבלה והסיוזב להגדרת מהותו וסלילותו של משיח בן־יוסף. מעשיו וסופו, יהרג אז לא יהרג במלחמה. דברים שעיקרם בהתחם האמונה הגיסית הנוסם במאמרות שבדרך הסבא.

הוא מבאר את נבואת יחזקאל (ל"ח): „בן אדם שים פניך אל גוג ארץ המגוג... באחרית השנים תבוא אל ארץ ושובבת מחרב מקובצת מעמים רבים על הרי ישראל אשר היו לחרבה תמיד והיא מעמים הוצאה ושבו לבטח כולם... ואל עם מאוסף מגוים עושה מקנה וקנין ישבי אל סבוך הארץ. כל פרוזות אלו אם הסוסים הם גוג ומגוג לאחר שעברו גלות, לכן פורושו בן הפורה, בנו ערים נשמות. ישובים לבטח ופוסקים בבקנה ובקניין. מלחמת יום־הכיפורים באה באמתעה. המערב הדיה בכבה. אך אין לפקפק בתבונתו של גוג: „וקראתי עליו לכל הרי חרב הר ישראל תפול אחה וכל אגפיך".

בספרו על קץ שעבוד מלכויות בתקופת מלחמת גוג ומגוג הוא דוחה קיבוצים של המונים שקיים שלל שעבוד מבשלה הילדות כבחיבה רוחנית: המור של עם ישראל הם עשים דבוא נפשות, שאליהם נוסף הרבה פעמים ששים דבוא. הנה, בארץ־ישראל יש לנו אולי פעמיים ששים דבוא, ומסתבר שיש כמאה דבוא שוכרי־בבל, שומרי תורה ומצוות. יהודים שעמדו בנסיון של יבי־השואה, לא הירגו אחרי מידת הדין ואמרו הנוד תמים פעלו. יהודים אלה ודאי מודים לאשם־יתברך על קיבוץ־גלויות, שנשתחררו משעבוד מלכויות זרות וחכו לעלות לארץ. ואף יהודים שעלו לארץ כדי לבנותה, להגן עליה ובו בזמן לחיים בה חיי חולין, הרי בתוך לארץ היה חשש שמא יתבלול בין הגויים, בשל שבארץ יש הקרה שילבו מדרכי האמת והצדק של התורה וסיפם לחזור בתשובה. ובכשם שאין אנו מבינים דרכי ה' בשואה כן אין אנו מבינים דרכי ה' בשואה בן אין אנו מבינים דרכי באחתלתא דגאולה. ברור, שהקופת המדינה היא דרות משעבוד גלויות. מלחמת יום־הכיפורים מלחמת גוג־ומגוג, ואנו מאמינים שהקיים נבואת יחזקאל: „ונתתי להם לב חדש ורוח חדשה אחן בקרבם".

מדברי חז"ל בגמרא ובמדרשים פסיק המחבר, בהסתמך על הגר"א מווילנא, ש„כל דור ודור קיימת דמות אחת, אז כמה דמויות המטולגות להיות משיח בן יוסף ולעסוק בבנין הארץ ובקיבוץ־גלויות. וכשם שאין משיח בן יוסף שם פרטי של אישיות מסוימת, כן אין גוג־ומגוג שמות־עצם אלא שמות תואר לאומות, או לאומות בעלות צבאות אדירים, מוריעים בשלל רב וצבאות. מדינה זדונית אדירה שהוסמה להשמיד את ישראל היא גוג־ומגוג של הקופה אחתלתא־דגאולה.

בהלכו בעקבי פסוקים ומדרשים הפוסקים בחבלי הגאולה הוא מוצא מדרש לפוקי הזדלים (קיד"ח): „כל גויים מבבחתי, אחר כך „מבוני גם מבבוני" ובפעם השלישית „מבוני כדבורים", ששלוש פעמים נאסף הגויים לצלוה על ירושלים. המחבר רואה בשלוש המלחמות הנזכרות בפצרים אה כלחמת השחרור בתשרת, מלחמת ששת הימים בחשכיו ומלחמת יום־הכיפורים בחשליד. במלחמה הראשונה נסוגונו מן השיר שבין הנהרות. בשניה שחררנו את העיר יחד עם הכותל והר־הבית. עתה מתמודד הצוויב לבבוש מדינו אח ירושלים. שהרי כל מלחמתיו מסרוון הציקריה היא העיר הזאת. ככתוב בספר זכריה: „ואספתי את כל הגויים אל ירושלים למלחמה". רש"י מיחס את הפסוק למלחמת גוג־ומגוג.

רמז למלחמה זו מוצא המחבר בפסוק ישעיהו (מ"ג): „אל הזכרו ראשונות וקדמוניות אל תתבוננו הנני עושה חדשה, עתה תצמח. אומרים חז"ל (ברכות י"ז): אל תזכרו ראשונות, זה שעבוד מלכיות וקדמוניות אל תתבוננו, זו יציאת מצרים; הנני עושה חדשה עתה תצמח, זו מלחמת גוג ומגוג. הייחוד הוא שמימי יציאת מצרים לא תהיה מלחמה עצומה כמלחמה גוג־ומגוג. כאן מסתייע המחבר בדעת מהמר מלחמת יום־הכיפורים, שלדבריהם ניסוח הערבים וחילים וצידד במסמרים ובטיב שלא היו כמהם בעבר.

לדעת המחבר, הישגי הערבים בראשיתה של המלחמה מכונים על־ידי הסשגה כדי שיסכימו לבקש־ומחן על הפרדת־הכוחות ואחר־כך אולי גם לשלום. אילו נחלו מפלה היו מסרבים לכך כל־שוד לא הוחירו לצבאם את הסוסית המרשעל, בשם שהיו מסכנים לדבר שלום אילו נצחו נצחון מלא. צליחת התעלה בחיבת המצדיות ובינוסו הבובלעת בחזית הסורית על־ידי צה"ל הבריחו את הסצרים הסורים לדון בהסטקת הלחימה.

על אף הקרבה, הסכל והיסורים עולה מן הנבואה הקריאה: „ואתה אל תירא עבדי יעקב נאום ד'... ושב יעקב ושקט ושאנן ואין מחריד" (ירמיה ל'). המחבר דורש את הכתוב למי פירוש בוחבר ומביע לידי ראייה של אמונה ובטחון.

„אין מקום להתרוממות רוח, לגילוי יאוש ואחלת־יד. אדרבא, המסתכל במתרחש בעב ישראל בשנאתיים האחרונות, הדבקו ותקומה, ושואה ובניין ארץ־ישראל, יודה ויאבר מלבבו יד ד' היתה בכך. אכן, אחתלתא־דגאולה. המאמינים בתורת ד' ובמסורת תליל אין לבם ניפגה לסוף דבר ולרעיון־דיים לבראה מה שעבר עלינו ומה שסיים עובר עלינו. זו היתה מלחמת גוג־ומגוג, ואנו מצפים לגאולה הקלומה. באולה משיח בן דוד".

במה פרקים מבריים מה הסבוחה שלא יעלו בחומה. שלדעת הגר"א מכוונת לבניין בית־המקדש ולא לעלייה לארץ. באגרותיהם של בני־תורה שלחמו בתעלה וברמה הוא מסתייע להנחתו שזו היתה מלחמת גוג־ומגוג. בפרק שכע ישראל הוא כותב בתפ־ילתם על קדוש השם.

הדיבוד על מקורותיו וביאוריו, כתוב באמונת־חכמים, מכוון בעיקר להנים שאינם דואים בהתרחשויות אותות של אחתלתא־דגאולה. בספרו הקודם „התקופה הגדולה", ובספר „מלחמת יום הכיפורים", המסביר משמעות המלחמה לפי חדיל, דברי הראשונים והאחרונים, יסוד־הישועה הוא, שהדור הוא דור אחתלתא המלחמה שבה אנו שרויים עדיין היא מלחמת גוג־ומגוג.

מלחמת ששת הימים הדליקה אורות־תקוה אצל צופי בגולה. ואילו מלחמת יום־הכיפורים גרמה לדפיון האמונה בחוגים שונים וגם לחיזוקה של הקטיגוריה שתמיד הסבירה בשלילה את שתרחש בארץ בדור האחרון.

ספרו של הרב כשר, בעל „תורה שלימה" לחמשה חומשי תורה, שמקורותיו בתובים וחזיל, ראשונים ובדולי הדורה והחסידות, שלא השתייבו לתגובה המיוחדת, משלב את המלחמה בשלבי הגאולה.

מכון „גנזים" מבקש

מכון „גנזים" שליד אגודת הסופרים, מבקש מכל אלה שיש בר־שותם כתב־יד, תצלומים, איגרות, או שעמדו בכתובים עם הסופרים לחלן, אשר יום זכרונם (בכתבי שנים עגול) חל בחודשים אייר — סיון — תמוז, להודיע על כך ל„גנזים", ת.ד. 7097, רח' קפלן 6, טל. 253257.

בברך יעקב (נולד: י"א באייר

ספרים שנכתבו לשם שמים

מאת מאיר אוריין

האהבה לספר בלבד היא שעשתה את העם לעם הספר. הנסון הוא שהעם ראה את עצמו עם הספר לא משום שהספר שייך לעם, אלא שהעם שייך לספר. בכך דוקא מסובה מגוליותו של העם. שכן, בשעה שאצל כל אומה ולשון קדם העם לספר, העם הוא שיצר את הספר וצר את צורתו, הרי אצל עם ישראל ומתליך הוא הסוף. הספר קדם לעם. הספר הוא אשר בנה את העם. המביע עילו את זיותמו וגיבש את רמזתו. „היום ההה — היום בו נברתה הבריה בין העם ובין ספרו — בעשית לעם". הספר הוא אשר גיבש את צלמו של העם על אדמת מולדתו והוא ששמר על צביון ודמו ועל חיריותו הפנימית כשהיה מפוזר ומפורד בין העמים.

עם ישראל והא העם היחידי שבו בשהקיף הספר, שהיה מיה עצבה מראשיתה של ידי הספר. הספר הוא שקבע דפוסים מוצקים לעם והוא שהעניק לו מערכה־עיקרים של אבר־נה ושלל־ערכים של הליכות חיים.

בעם היהודי אין כשמעי של „איש הספר" איש מלומד שקוא ורבה ספרים, אלא איש הנוגע בחיים הי פרטים כמי שמחוזה בספר. הפרוש של „חוזה" הוא הראה המלכדת את האדם ולא אדם הלוחד אוחה.

אם נקבל את המסבעות של „עם הספר" כעם שחיין כחנו על ידי הקפר הוא נהנו לפי. יקשה עלינו מאד להשיב בחיוב לשאלה אם אנו עדיין „עם הספר"?

עם הספר רעם הספרות

אם לערוך סיבו של העם בישראל לפי מספר הספרים שהוא מוציא לי אור, הרי שפע כזה של ספרים שירד עלינו מאז קמה הכדיבה לא יודעו כמוהו בהולדה הדיה של עם ישראל. אשנם המחקר עכשהה בשנה 1970 על ידי המכון לקומוני־הבקיע אביה. כל הבסיבות שנעשו לעודד תעוכה כל שהן ולגרות את הגדיים הבסנים שלו, לא הצליחו. רק בקרים קטנים, קטנים מאחר. נעשו בחיבתו של בן, אשר נולנה עליו בכה רב מפני המעוגב בן הבדיה.

פרשיות באובות

רשימותיו של האב הן פרשיות מלאות חיים, יוריות ומבוקים עם עצמו. הא יודע, שחיי בני אדם בו ובאשתו. הא ואשתו ובנם הי בכוד יפסדו להקדיש את חייהם לבנן בם המפר, הבשפיק המפרד אותם ביום ובלילה, הצאל ואינו שולט על צרכיו וקוק לסיפול ללא חדף. אך המשא כבד מנשהו. משא זה מעיק לו מערבה־עיקרים של אבר־נה ושלל־ערכים של הליכות חיים. בעם בכוחם שאינו פוסק, המוכל עליהם כוד כבד ומחניע. הערה היא, שאין בקה. ואין שביב של אוד, שהמבצר שתנה ויבוא קדום בהמ־ן מחוחו של הילד. המהעקה הלוכת והבבדה, הולכת ומדבאה.

לעומם חושב האב, שאילו סבל הילד מחלה קשה והיה מת ללא כאבים, — היה בא הסדרון. דבים חדבבים על כך אדם מעיים להר־ציא מחשבה בזו על דל שפחר (מיום. פעם אחת מופיע משפט כזה ביומן אבל לפיבור שבלי ומיי אין קץ. הילד מסונל לתאריך ימים, הוא נגל הנחשלות גדלה אתו, וה־הבדלים שבינו לבין ילדים אחרים בלשון הבלות. יש. כמובן, בספרות המודרנית ספרים הבבעים בחומם הייחוד, אך סוג זה של ספרות מהווה רק דק בתוך הספרות הכללית).

אין אבו עוד עם הספר במובן הייקה. המדיה שהיתה שוררת בין הספר לעם. במקום עם הספר נע שינו עם הספרות. וכבר אמר אליעזר שטיינמן, כי הדעדים הם אומרים „תורה", לא הדעדים הם אומרים „תורה". תהליך הזדלול (סקולריזציה) כי עולם הבדל ובעולמנו, מעוה באר־רה מהותי את המשג של „עם הי־ספר". מבאן הסובה לבאים בפרוגיה, אל הנם כל שהוא אלך ומנתק את עצמו מהספרות בה אמנו ואינו חר־לך בעבבות אבוגיו שהיו דבקים

(סוף בעמוד 7)

ילד ושמו נוח

מאת י. עמוס

יומן עצוב ומרכא של אב, אשר ילדו השני הוא אוטיסטי, מפגר. האב, בשא יפאנית לאשה. הוא עתומאי אמריקאני ולו שני ילדים. הבכור טרמלי בכל הילדים. אילו הילד השני, נח, גדל בשתי שנות דיו הראשונות. כרגיל וכמקובל, ואילו לאחר מכן נעצר בהתפתחות. ובשלש השנים הנוספות. המהוארות ביומן, היתה התקדמתו אפסית כמעט. מתוח מאשר אצל בעלי חיים, לאמצם של הנדנים אין גבול.

לכתחילה קייר. בי בבסך הזמן הלוכים ומחריפים. מבחינה משפנית הספרנית — אומרים הרופאים — מתרחשים קפרים בבוחנו. הסיפור אצל הרופאים ובתי חולים עולים בבכנן רב. החברה הבדרנה, כמילו באחרות הבדת, מתרחים לילדים אלה כאל אחרים מדרגה מבסלים. הבוחנות הבצפים המסלים בילדים אלה ניתנים מן הנדקה חמרנים רק בקרים קטנים, קטנים מחבר. נעשו בחיבתו של נח, אשר נולנה עליו בכה רב מפני המעוגב בן הבדיה.

לבסוף, אינו הולך עוד את פני ה־מציאות. הולנו בהחיות עם הספר בלל ולות שמידבר ורחוקות הבבר־ה־ה־ה בן בחוך הספרות הכללית).

אין אבו עוד עם הספר במובן הייקה. המדיה שהיתה שוררת בין הספר לעם. במקום עם הספר נע שינו עם הספרות. וכבר אמר אליעזר שטיינמן, כי הדעדים הם אומרים „תורה", לא הדעדים הם אומרים „תורה". תהליך הזדלול (סקולריזציה) כי עולם הבדל ובעולמנו, מעוה באר־רה מהותי את המשג של „עם הי־ספר". מבאן הסובה לבאים בפרוגיה, אל הנם כל שהוא אלך ומנתק את עצמו מהספרות בה אמנו ואינו חר־לך בעבבות אבוגיו שהיו דבקים

(סוף בעמוד 7)

אך לאם לאם תודרת גם לתודעה שלו הבחוה, לרחבי הדורים וגם לרחבים שלו. האם כרוכה תחת כובד הבשא. אינה יכולה לעבוד בסקנרה, האב שאין לו פרנסה קבועה, חייב לחר־פת, שאם כי אינו „מוביילוג" וגם לא ויקר הוסטוריה ברוסית במיר־חר, הרי הגיש לקורא המעוניין ספר בעל מידע רב ובשפה קלה ונעי־מה. ספר שממנו יוכל כל קורא לספוג דבות.

לאחר הפרק הראשון (הקצר יחר על המידה) ובו תמצית הוסטוריה בשפת הן, שראשת המאמרים הרוסים למורה הקרב הוחיכון, שבה מילאו גם אנשי־ישראל ושובנה העברי תפ־קיד חשוב למי לבני האימפריאלים הרוסי, עובר המחבר מיד לנשא מפרי: ראשית בסיוגות, חידרתה של בריח המעצמות (כלומר כבר לא רוסיה האגרית) לארצות המזרח ה־מיכון בשנות ה־50 של המאה השוש־עה; שכן „לבריח המעצמות היה ענין מרשם מאד בגישה בארצות ערב עד שנות ה־50 המאוחרות" (עמוד 11).

פרק מיוחד מוקדש לתמיכתו של רוסיה המבוייסת בהקמתה של מדי־נה יהודית. אשר לפי דעתו של ה־מחבר — המשתולל הוצרות את בר־ר־ר בגורת אוביקטיבית וקוקרסית — „אין גם לתחלק מעשיה הזה־קה שהיתה בברית המעצמות בזמן הלחמה הגולה השניה ומיד לאחר־ר־ר, לעשות משהו למען היהודים, לאחר המבל הרב שעבר עליהם" (עמוד 16). גם אם לא נחלש מ־נמיה זו, כמעצמו של דיר יודעה, הרי כן הוכרח לציין, שזה שונים דבות אין נמיה זו מדגשה כלל, לצערנו, מצד מבשלת רוסיה ה־סוביטית, לא כלפי מדינת ישראל ולא כלפי העם היהודי־בכלל. אבל סוב שמדגשת כאן תמיכתה המלאה של ברית המעצמות בהקמת מדינת ישראל, הן במלחמה (משלחי בשק) והן בגורם פוטרים בפורום הבינ־לאומי — שגם כאשר אדנות הבינ־ריח המתאמה המלוקה של פלשתינה לשתי מדינות דמוגיות — עברית וערבית — הסריבה בעמים הן דיון בדבר נאמנות הגרים על ארצנו, הרי היתה רוסיה המעמנה הייחידה שהתנגדה לכך: הסתרה ב־תוקף על ביצוע חחלקת המלוקה.

אלא שהקופה הסמטית זו לא הפר־ריכה ימים. רוסיה עוחה שמדינת ישראל הוא כלה פרו־סוביטית, עד כדי חלות. הזאיל המדינה ה־דשה הדיעה אי־הנחמת עם בשע־ה הזאת. כמרים אלה, המיוחס לדגים מעל לבי המזרח. אכן, קצר הראי לגבי גדולו־ה הזה האדם נאה ומתמיד!

על פני מרבצות הלאומה משמקשקות מרכבות דוגיבות, חולפים פסיקים בחגות יקרות, רכובים על פרדים או סוסים רבי־ראש. נשים, בגות כרים עם הארץ, נשואות באלונקות מוהבות או ב־אפריזנים בידי עבדים ערומים עד למחציתם. בבין לבסקי האפריזנים, המחשאים ברוח, מבי קרנים הנעה סילונות של ריחות בשמים מיוחדה ומערב, עם בוקע ההוב הנבוי הזן של עדים יקרים. הנוסך הנכון הנאיל, שלל כל הארצות והעמים. המשועבדים לה, משתחר גם לפומפאי בידיהם של עשירים מהטטרשלין, שעיר הדיוקן משמשת להם נוחה מרגע.

שעת בוקר מיצית בפומפאי. כולה עידבביה רוגנת של ריקן ציפורים, נבחות כלבים, מיצי הלות ילדים משחקים, הולם קודנים מן המפחות, ועלייה שעוך הריח הנמים של לחם נאפה אי שם. בברים פוסעים מתנות אל שלושת המרחצאות של העיר, כשלעיניהם נושאים עבדים על ראשם חיבות עץ ובהן כלי גילות עם שמני סיכה בשבי חוטר לשימוש אחר הרחצה. במרחצים, מטל שעדי המרחצאות, יכולים העולים מן הרחצה לחשיב את נפשם בכל מיני יחנות מצוגים, גם הם מכל קצוי הקיסרות. הרוגות שמרים בבדים מכל הגולים המצבנים — לבן החביבה והכרסה ניות, הבאות מסיציליה, ועד הבדים הקורינתיים אדמני הגוונה ותחיבי הקישוטים. המיוחדים למשובחים ביותר. כל אורח בפומפאי יחיריך הוחר ושנה מפני הבחנים, שטלם בנין יחוך מטולטלי זקן, ערוכי בגם חדי לשון, הבינרים בשון הסמכלית שבדיבורם. מרגים אלה יודעים ברבי הנהלים בעיר — כך יספרו לך הלשונות הרעות בעיר — ואם לא תעמוד על הבישבר, עלולים אלה למכסר את הדוק שבעיתם, עם שיעבוגנו בכל האלים, בי זהו יין קפריסין, המזב ביינות...

בתבר הפרים משחקות בנות בני גיל ב־מיקחם הקובלות, תוך הילופי דברים בקולי קולות. איזה סנסר מרוסר, בתנת מעי לבנה, נראם בפני עוברים ושבים בעניניו הינם, שהם השמ־ר אינני לא הוסטרין ולא פילוסוף, ולשיבר לא אנסה לבקש את גורמי השמחה. לי די בסימלה הראנרוי, במטר־הוקל הנאמנו שלנו. קן כל בשר אמנם לא בא הנם. אבל אנם קבוע הרגה הנמחש לעולם. אעבוד הנראה לדרות הבאים. מראש סמל זה אני אנחה בעמוד ראש על דחי האנם והמיגון שלכם, על מלחמות ומהלות הדרים של בורות, ובכלל של מיבול בבל זה הקרוי אנושות. הבל עוחים להחמנה ולחוצאם במחיקה הבדולה, שבבא הבבא, בשמת מאלף מ־צרות, אשר בידי המדול...

העבר בעלם הנשאיר אורית אינו ציבת אשמנים עבשה. אני בורה מבית עלמין זה הנעלף בתוך ענבה של הרחורים עבובים, כמרת ערשות שוק־ציות, עתה אני מבקש את הנמנם של הנידים, ציידי המזכרות ולהמי הנילום, שכעבור זמן מה ישבו עניהם בלולה, הנם המזכרות הנם הנחלמים ילכו אל הערוסות. יש איזו אשליה של ביטחון מפני אינקני הסבא בשמנם הנמנם של אנשים, בקמנות הינומיות שלהם, ואפילו בחיבכון שהי־דם, כאילו נחחבו לנם הנם נמת. אכן, קיימת קידבה של אמת אנושית ותלך נפש בין בלבד בהרוזיהם של אנקריאון הנחבי ושומר כיאם הפרסי, הנא מנצאה את ביטויה האיסלקי מיסוטי. אהב הנחים, בפילוסופיה הקומית של אנקוניך מחדה הדרך, והא: חיבב הנחים, מחוך שלילתם, המבול הזרום ומשחה, פומפאי ומסיבה, הירושיה ומנצות האמם ומחמנן, הנמים הנשי־לרים, למרות כל אלה, ואולי דוקא משום כל אלה — יחיד הנחים!...

בית הקפה, ממול הכניסה להרבות פומפאי, הכמה מבריחים, ששבו על הטרפרפים המוזהבים הנחבר — אלה מסתיגים לסיור ואלה הנהרים ממנו. הכון נאפוליטני, נשים ובגרים בבלואים, ובגיהם ילדים הלזמה יחפים, עסו על הנחרים ברוב להג מסונן, שהוא בליל של איטלקית עם מטפים מסודרים בלמה לשונות אירופיות. ובדברי מחרה מאיטלקי, אלא שבפנית הנחקן רשום באותיות ענרות „עשוי ביפן". זמר נחד, ראשו המקורול, השחור, כמנה, מגולה וכובעו הפוך ביד לאיסתי הרוכות, מסלסל בקול מנור חוק נעבות נפוליטנית, שצליליהן הפנ־ס־מנסליים המסתיקים דרשים להם מרחבי.

— רצונך לקבל השראה מן הסיור? — אמר לי אנסוני, לאחר שהחיבע מבינו קבוצה של ביידים שומני אנגליית לחדרים בסיור — ברח לך מיד הבחיים ומלהנו אל מרה הדרך ותתלך יחדי בין הנבבות. מידע אריאולוגי והיסטורי לא הקבל, לעומת זאת הזכה בבמה הנה של הלך רוח. בהיחוך לבדך תיעגב עם סבא עבר. הן המנהה החוכם. מאתנו מדי הדרך מתחמק סבא עבר — מריבה בגיבו — אמר מפני שהסבנו אתו למקוד של רוחנים ולמשרתו של הזמן...

ובעיתי כעצתו. המקתי מעבר ומחיידים הבחמה ומבאתי את עצבי יחדי לנפשי בחאר מרדאבנתיה של פומפאי. הרחוב צר, ישר, מרחוף מלבני אבנים הלקות. ולעני צדי תעלות ביב מאבן, מזה וזה מדבות של בתים קפנים המסכים, מהם שלמים כמאז הבנותם, מהם משוחזרים, שחוללי מחיחים עולים דממה אסלולית ותבשה. סערבה הנה של בית עלמין. כאחד המחחים יצא אלי מבא עבר, כבד הנעה ומנומנם כחיה זקנה, חבים ומבעבע כערוה יבנו, שהצאה מבחוכן נשבה, וכולו שוטע איזו נחמת עממנית וסלחנה של ריגבנית, כזו השורה בין דשי ערהלת.

בלי דבר דבר שילב וקן הביתים את זרועו בזרועי. הנבר, כך הסביר לי מחיבו הפילוסוף, מכיר כל אדם בחוות. בראשו דאה הכיר את בן דמותו בזמנו. בלי לשון סיבר בקולי עבר אבר אתנו. כי השיבותה של פומפאי אינבה בבתיה אחר ארכיאולוגי והיסטורי, אלא בכך שהיא מסל אנרטי בדל לכל הדורות. מרוחה של הסכל הוא עולהתי בבשבעותו ובביבנו המצוב: מה שהיה הוא שיהיה, ואין חדש הנת השמש. האמ־צאות והתרבויות שיבו מאת אח מבי הנחיה האנושית, אך לא שיבו את יסודותיה: אות בדר־ליוחה, את הלישונה. כל סוגי האמנות לחקשר־ה־ה, לשמחתם הסתים המשונים, אינם אלא הוריאציות על דגמי אנוש יסודיים, שנשתנתה צורת ביטוים ולא נשתנה מהותם הסגולית. יצרי לב האדם, בפי שהם באים לכלל גילוי וביטוי בצחרי הקיר ובפסלים שבבית המילולות הנדיר של שכעיאר, יסודי הנסיסה, פחד המות, והעקות הקוסאים, המרוחים בתנחות הגוחיות המעוחות, של אנשים ובעלי חיים, שהמות מצאם בציבוחה של עשיה יומיומית כלשהי — הנה האמת הנר־צחת של הקיום, שהישאר באמיתה עד אין קיום.

*

ישבתי לי לנח על קוסם של עמוד עחיק, עבא עבר עדיין ניצב פלי. וקידבתו כחשת בר־כעין הוה כדומדמת של הצב נים־ולא־נים. הנה לפתע הוא שולה אלי את ידו, חופס בציצית ראשי ומטילני תעפה אחה אל מעבר לגבו — והריתי מצא את עצמי בלבה של פומפאי הנחה. הרחק כאלפים שנה ממני. השמים רחבים והחלים כהיחם הים, ובני אדם שמחחחים קטנים, חרעים, משחרכים בבבוכים של דרכים, ממש כבני דמחם כיום. חחיוף, כולו שלוה נדיבה וחמודה, רגליו מבלות בירק ובשמן ראשו חמיד בשמים. האלם אינו מלמנה אינו ראה את אלה

(המשך בעמוד 7)

קשרי רוסיה לאזורנו

מאת אברהם ריבלין

ריר אדם יודעת, פחשתפות הים יעבר. ברית המעצמות המזרח־ר־ תיכון. הרצאת מנהל הדרכה והסברה במשרד החוחה, הרצאה לאור. הים תשל"ג (1973), 187 עמ'.

קשריה של רוסיה למזרח התיכון — וכמובן במיוחד לאזורנו — החלו מצוינים עוד לפני שנים את הצבור בארץ־ישראל, אולם רק בזמן האחרון החלה התעניינות מובנת זו מתנת אחותיה במידה מורחבת, במידה ניכרת למדי. גם בספרים שונים־ים בעברית. אם תרגומים ואם יצירות של הסבורה ונתוח המצב ע"י אנשים מוסמכים לכך.

מבני שהרצאה לאור של משרד הבמחון שם שבמיי דגש על שטח זה של מדינות אנגיברטלית אינפרמר־סיבית. — הדגירה האחרונה של בית־הרצאה בשטח. זה הוא ספר מקורי־ חשוב „ברית המעצמות הי־מרח־ התיכון" מאת ד"ר אריה יהו־דה, שאם כי אינו „מוביילוג" וגם לא ויקר הוסטוריה רוסית במיר־חר, הרי הגיש לקורא המעוניין ספר בעל מידע רב ובשפה קלה ונעי־מה. ספר שממנו יוכל כל קורא לספוג דבות.

לאחר הפרק הראשון (הקצר יחר על המידה) ובו תמצית הוסטוריה בשפת הן, שראשת המאמרים הרוסים למורה הקרב הוחיכון, שבה מילאו גם אנשי־ישראל ושובנה העברי תפ־קיד חשוב למי לבני האימפריאלים הרוסי, עובר המחבר מיד לנשא מפרי: ראשית בסיוגות, חידרתה של ברית המעצמות (כלומר כבר לא רוסיה האגרית) לארצות המזרח ה־מיכון בשנות ה־50 של המאה השוש־עה; שכן „לבריח המעצמות היה ענין מרשם מאד בגישה בארצות ערב עד שנות ה־50 המאוחרות" (עמוד 11).

פרק מיוחד מוקדש לתמיכתו של רוסיה המבוייסת בהקמתה של מדי־נה יהודית. אשר לפי דעתו של ה־מחבר — המשתולל הוצרות את בר־ר־ר בגורת אוביקטיבית וקוקרסית — „אין גם לתחלק מעשיה הזה־קה שהיתה בברית המעצמות בזמן הלחמה הגולה השניה ומיד לאחר־ר־ר, לעשות משהו למען היהודים, לאחר המבל הרב שעבר עליהם" (עמוד 16). גם אם לא נחלש מ־נמיה זו, כמעצמו של דיר יודעה, הרי כן הוכרח לציין, שזה שונים דבות אין נמיה זו מדגשה כלל, לצערנו, מצד מבשלת רוסיה ה־סוביטית, לא כלפי מדינת ישראל ולא כלפי העם היהודי־בכלל. אבל סוב שמדגשת כאן תמיכתה המלאה של ברית המעצמות בהקמת מדינת ישראל, הן במלחמה (משלחי בשק) והן בגורם פוטרים בפורום הבינ־לאומי — שגם כאשר אדנות הבינ־ריח המתאמה המלוקה של פלשתינה לשתי מדינות דמוגיות — עברית וערבית — הסריבה בעמים הן דיון בדבר נאמנות הגרים על ארצנו, הרי היתה רוסיה המעמנה היחידה שהתנגדה לכך: הסרבה ב־תוקף על ביצוע חחלקת המלוקה.

אלא שהקופה הסמטית זו לא הפר־ריכה ימים. רוסיה עוחה שמדינת ישראל הוא כלה פרו־סוביטית, עד כדי חלות. הזאיל המדינה ה־דשה הדיעה אי־הנחמת עם בשע־ה הזאת. כמרים אלה, המיוחס לדגים מעל לבי המזרח. אכן, קצר הראי לגבי גדולו־ה הזה האדם נאה ומתמיד!

על פני מרבצות הלאומה משמקשקות מרכבות דוגיבות, חולפים פסיקים בחגות יקרות, רכובים על פרדים או סוסים רבי־ראש. נשים, בגות כרים עם הארץ, נשואות באלונקות מוהבות או ב־אפריזנים בידי עבדים ערומים עד למחציתם. בבין לבסקי האפריזנים, המחשאים ברוח, מבי קרנים הנעה סילונות של ריחות בשמים מיוחדה וכמרב, עם בוקע ההוב הנבוי הזן של עדים יקרים. הנוסך הנכון הנאיל, שלל כל הארצות והעמים. המשועבדים לה, משתחר גם לפומפאי בידיהם של עשירים מהטטרשלין, שעיר הדיוקן משמשת להם נוחה מרגע.

שעת בוקר מיצית בפומפאי. כולה עידבביה רוגנת של ריקן ציפורים, נבחות כלבים, מיצי הלות ילדים משחקים, הולם קודנים מן המפחות, ועלייה שעוך הריח הנמים של לחם נאפה אי שם. בברים פוסעים מתנות אל שלושת המרחצאות של העיר, כשלעיניהם נושאים עבדים על ראשם חיבות עץ ובהן כלי גילות עם שמני סיכה בשבי חוטר לשימוש אחר הרחצה. במרחצים, מטל שעדי המרחצאות, יכולים העולים מן הרחצה להשיב את נפשם בכל מיני יחנות מצוגים, גם הם מכל קצוי הקיסרות. הרוגות שמרים בבדים מכל הגולים המבצנים — לבן החביבה והכרסה ניות, הבאות מסיציליה, ועד הבדים הקורינתיים אדמני הגוונה ותחיבי הקישוטים. המיוחדים למשובחים ביותר. כל אורח בפומפאי יחיריך הוחר ושנה מפני הבחנים, שטלם בנין יחוך מטולטלי זקן, ערוכי בגם חדי לשון, הבינרים בשון הסמכלית שבדיבורם. מרגים אלה יודעים ברבי הנהלים בעיר — כך יספרו לך הלשונות הרעות בעיר — ואם לא תעמוד על הבישבר, עלולים אלה למכסר את הדוק שבעיתם, עם שיעבוגנו בכל האלים, בי זהו יין קפריסין, המזב ביינות...

— — — בהיגיע יד מחיידני המבר אל החחה, אותם השמים ואותה האשה. המיוחדה שלו מחמד כבמרם שוחה. „ראית?" — לאט אלי המבר עם מרידה — „הנה בכה אירע האמון. אינני לא הוסטוריון ולא־פילוסוף, ולשיבר לא אנסה לבקש את גורמי השחוגה. לי די בסימלה הראנרוי, במטר־הוקל הנאמנו שלנו. קן כל בשר אמנם לא בא הנם. אבל אנם קבוע הרגה הנמחש לעולם. אעבוד הנראה לדרות הבאים. מראש סמל זה אני אנחה בעמוד ראש על דחי האמם והמיגון שלכם, על מלחמות ומהלות הדרים של בורות, ובכלל של מיבול בבל זה הקרוי אנושות. הבל עוחים להחמנה ולחוצאם במחיקה הבדולה, שבבא הבבא, בשמת מאלף מ־צרות, אשר בידי המדול...

העבר בעלם הנשאיר אורית אינו ציבת אשמנים עבשה. אני בורה מבית עלמין זה הנעלף בתוך ענבה של הרחורים עבובים, כמרת ערשות שוק־ציות, עתה אני מבקש את הנמנם של הנידים, ציידי המזכרות ולהמי הנילום, שכעבור זמן מה ישבו עניהם בלולה, הנם המזכרות הנם הנחלמים ילכו אל הערוסות. יש איזו אשליה של ביטחון מפני אינקני הסבא בשמנם הנמנם של אנשים, בקמנות הינומיות שלהם, ואפילו בחיבכון שהי־דם, כאילו נחחבו לנם הנם נמת. אכן, קיימת קידבה של אמת אנושית ותלך נפש בין בלבד לאפסוחו של כל בשר. לבין מרקי שוחלת הרוזיהם של אנקריאון הנחבי ושומר כיאם הפרסי, הנא מנצאה את ביטויה האיסלקי מיסוטי. אהב הנחים, בפילוסופ

האם יש להטיל עונש מוות על מחבלים?

מעשי הרצח השפלים של החבלנים אשר איבדו את צלם האנוש, בתוכם המקרים במעלות, קרית שמונה, מיגבן ולוד, העלו מחדש את שאלת עונש המוות בישראל. רבים — ובתוכם כאלה השוללים את עונש המוות בדרך כלל והתנגדו בעבר להפעלתו גם על דוצחים ומחבלים — גורסים עתה כי יש לש- נות את הגישה ולהטיל עונש מוות נגד מחבלים שיימצאו אשמים במעשים המורים.

ביקשנו לשמוע בעניין זה דעה בעד ונגד. ד"ר זרח ורהפטיג, שר הדתות לשעבר ויו"ר ועדת החוקה של הכנסת, גורס כי למ- דות הכל אין לבצע עונש מוות בישראל. ד"ד ישראל אלדד (שייב) מראשי לח"י לשעבר, חוקר ופרשן תנ"ך, מחייב הטלת דין מוות.

מאת יצחק דיטש

ד"ר זרח ורהפטיג

עונש מוות נוגד רוח ישראל סבא

עמדתו של הרב ורהפטיג היא שאין להטיל עונשי מוות בישראל לטרות הבעייה החמורה של המחבלים ומעשיהם הבזריים.

שאלנו: בקבוצת המעשים הנוראים של המחבלים, בתוכם הפצה בקרית שמונה והחודקה במעלות, וזאת לאחר מיגבן ולוד, הגרמו הדעות כי יש להטיל עונש מוות בעונל על המחבלים. אתה נרתם בעבר אחרת. האם שינית דעתך כיום?

ד"ר ז. ורהפטיג: לא שיניתי את דעתי. אני מחזיק בעמדה נגד עונש מוות. אני מבין יפה שאין זה פופולארי כיום לומר זאת, עכן הציבור נתון תחת השפעה הקולם של מעשי הרצח שבוצעו ע"י המחבלים, בעיקר רצח ילדים, מה שמעיר כל אדם בעל מצפון, יהודי ולא יהודי. בכל זאת אני מעיז להביע את התנגדותי לעונש מוות. חושבני שעונש זה כיום אינו מועיל לרוח ישראל סבא. הוא אינו יעיל, כאמור. לחימה נגד רצח ופעולות מחבלים. אף ייתכן כי הוא מזיק ומסכן.

יש להרוג בשעת הרדיפה

ש.: מדוע אתה נרתע שעונש זה מזיק את רוח ישראל סבא?

ת.: נכון שזהו עונש לגיטימי בתורה. השאלה היא במציאה לבצע אותו. ארבעים שנה לפני חורבן הבית גלות סנהדרין מלאכת הגזרה כדי לא להפעיל עונש מוות. כאשר ראו שהתרבו הרצחנים, הם לא רצו להרבות בעונש זה. הרב המשנה במכות (ז.) אומרת: סנהדרין הרגה אחת לשבע נקראת חובלנית. רבי אליעזר בן עזריה אומר אחת לשבעים שנה. רבי טרפון ורבי עקיבא אומרים: אילו היינו סנהדרין לא נהרג אדם מעולם. בעת שהוא יהודים בגולה השעל עונש המוות מדי פעם ובאופן מדיר רק מדין רחוק. בעיקר נגד מסרים ומלשנים כאשר העמידו את הישוב ויהודי בסכנה.

ש.: וכלום ייתכן רוחף גדול מזה כפי שהמחבלים הינם?

ת.: מדין רוחף יש להרוג בשעת הרדיפה. במקרה זה לא זו בלבד שיש רשות להרוג, אלא שמצוה היא לעשות כן. ואת כדי להציל את הנרדף בשעת הרדיפה. לכן כאשר באים אנשים מתוכנים לבצע ממש מצוה לחסלם ונוך כדי פעולה ובכך להציל נפשות. אבל כאשר הם עומדים למשפט ושוב אינם מהווים סכנה מידית — עליהם לבוא בהם במישב מסודרנו של עשיית צדק ולחם ארשי. לכן מחיצה המצאית כללית המחזיקה המסורת ההיסודית אני שולל עונש מוות.

ש.: האם זהו המצאי כי רוצחי ילדים ומבצעי פשעים כמו מעלות וקרית שמונה ישאירו כחיים?

ת.: תפקידו של העונש הוא שהרוצח לא יחזור על פשעו. וגם להרתיע אחרים למען ישמעו ויראו. לכן אני רואה במאסר בעיקר מאסר עולם, אמצעי מתאים ודי אפקטיבי. מכל מקום זהו האמצעי היחידי שעומד לנו, לדעתי, להשתמש בו.

רק הקב"ה יכול לקחת חיי אדם.."

ש.: כאשר המחבלים, בהיותם מבצעי משפעים שהמיטו את העולם מלו, נצלומים למלא, קודם גם — כפי שאני נכחנו רק עכה בטעלות — כי לוחמים כבני עדמה פרי לוחמן על יהודים. האם לא יצא כי בדיוק זו אנחנו מכבים את עצמנו?

ת.: לגבי המחבלים חברי ארגון בעל מטרה פוליטית כללית, הרי זהו פרט שאינו קובע. הזון הדרישה היא לשחרר אסירים אלה ואחרים. מתר הדרישה יכולה להיות אחרת לגמרי. הם מבצעים את מעשיהם לא בגלל עילה מסוימת. לכן אינני חושב שאחוקת המחבלים במאסר היא הגורם לחפיסת בני עזובה.

ש.: אמרת מרגיע כי עונש מוות עלול לחיות מזיק ומשחק. כמה הנזק והמסכנה?

ת.: אלה נשקפים גם מבחינה פנימית וגם מבחינה חיצונית. בפלשון הפנימי פלולים עונשי מוות לגרום להרעיית במשרגים וברמה המוסרית. כאשר אנחנו שוללים עונש מוות כלפי פושעים פלילים אזי אין להמעילם נגד שום אדם. רק הקב"ה יכול לקחת חיי אדם. ד' נתן ודן לקח. הוא האציל סמכות זו לסנהדרין תוך מיגבלות חמורות: „בעדים, בעדה ובהתראה". המעלה עונש מוות אינה פגיעה בחומה שלנו לגבי קדושת חיי אדם. הם הרוחיל נרתע המיד מעונש אכזרי זה. אני גם חושש מפני האיומה והסכנות הפלולות לבוא בעקבות הפעלת עונש מוות. ראינו זאת. רי אצל עמים אחרים — הרי להחכיר את המקרה של יוליוס ואתל רוזנברג. האמנם זה דרוש לנו?

הדבר טומן בחובו סכנות רבות. עלולה לבוא הסלמה במעשי אכזריות. אנחנו חיים באיזור שבו עדיין קיים הפרבצים של נקמת דם. במדינה ישראל, במשך 26 שנה, הצלחנו להתגבר על הפעלת כלל זה גם אצל הסקטור הערבי. הפתחנו אצלם את השימוש בנקמת דם עיי זה שהקפדנו על מערכה מסודרת. אך אם יתפעל אצלנו עונש מוות, אזי צלול הדבר לגבביר את הצמאון לדם. כך יהיה הדבר אצל המחבלים ומשפחותיהם. אין לנו כל ענין בהסלמה מעין זו.

אי הטלת עונש מוות — תדמית חיובית למדינה

גם מהבחינה החיצונית שמורה לעם ישראל בעולם כולו התדמית של העם שכל־ידי ניתן לאנושות וציוחי של „לא תרצח". לא הייתי רוצה שהמחבלים יכופו עליהם סמיחתנו והדמיתנו המוסרית.

אני מניח ומקווה שאי־הפעלת עונש מוות על מחבל כקאתו אוקאמטו ואחיאני, הדגם הרבה יותר לחדמית חיובית של העם היהודי ובמדינת ישראל ביאתן, מאשר הוצאתו לחורג. אפשר חדבר הדגם גם לכך שהמחבלה היפאנית תימנע מהמשך פעולות חבלנות ורצחניות ללא כל טעם. זו עשויה להיות הרחמה חשובה יותר מאשר ביצוע עונש מוות נגד מחבל זה או אחר.

יש לזה צד נוסף. הפיכתם של כמה מחבלים „לקדושים מעונים" עלולה להפוך את הרצחנים הללו לגבורים ולגיבי. הדבר יוכבן אותם להגברת פעולתם יותר מאשר השארתם חיים בבית סוהר.

ש.: הטעלתה הנקה שמחבלים שיימצאו אשמים במעשי רצח יידונו לסיתה. אך נזר הדין לא יבוא לפועל מיד. הם ישמשו כבני־ערובה למקרה שהמחבלים ישתלטו על אוטוביסים שלנו ויאיימו בביצוע רצח בני ערובה. מה דעתך לגבי הנקה זו?

ת.: לדעתי זהו מחשבת פיגול פיסחית. יש בכך סילוף דעות המוסרית של עם ותורה. אפשר להבין ביצוע עונש מוות על חיבב דין — לומר, אך להחנות את הבריבה במעשים של אחרים — הוא אבסורד. השחיטה כזו של גוי דין הוא עיבוי הדין בהשקפת היהדות. ולהשתמש בגדולים כבני ערובה, הרי זה כאילו הלכנו בדרכם של המחבלים. אנחנו נרחיק מהפעלת עונשים קיצוניים. על אחת כמה וכמה שיש להיזהר מעיתות דין מסוג זה.

אסור לשכוח טבח חברון

ש.: האם אתם רואים בעונש מוות אמצעי מרתיע למלחמה בטרוריזם?

ת.: ישנה הסיבות לעונש מוות במסגרת המלחמה. במלחמה ובמיוחד מתייחס עונש זה מעמים מוסרים והוכאנים. אולם לגבי הבעיה כולה זהו שאלה משנית. הרי אין זו בעיה של פרטע זה או אחר. דרשים אמצעים קוליקטיביים ואמיתיים יותר נגד מקורות המשע. כאן ומשתנו חזכורת היסטורית. אסור לנו לשכוח את טבח חברון הנרעים, את הרצח בשעריה ב־1955 כאשר זם רצחו ילדים ביסיבה ואת רצח ילדי אביבים. הפיסה של מחיפה נשים וילדים נקוטה בדם בהמשכיות. אם אין ליחס זאת לחלמנגים לא־מפותחים, כפי שנאמר בעבר. הרי עוברים בראשם אינטלקטואלים, בעלי תארים אקדמאים, בהוכם המסוררת סוקמן הייה בחזה בשכם ושרה על כבדים של קציני ישראל שהלגיון צריך לשאוף לאכלם. פעולות המחבלים מתוכננות ע"י אינטלקטואלים שלהם. היא יכולה לשמש דוגמא לצפוי בשלום של אלמנטים כאלה בארץ. אין גם לחבוין בזה בין חבלנים שבין ראשי מדינות ערב. אל נשכח את פחדתו של הכלך ושיין להשמדת נשים וטף בסלצבים ערב ששמו הימים, אשר נכנעה במפקדת של הלוין ומלחמה בעונשות. יש לראות בכל אלה קו אחד כללי.

ש.: ומהי מסקנתך?

ת.: עונש מוות הוא אחד האמצעים הדרושים. אך הדרך הקונקרטית ברוכה להתבטא בשמים. יש להמתלם באופן מאסיבי ל־24 שעות על לבנון ולהסל פיסות את החבלנים המסתובבים שם באופן חפשי עם נשק. באותה עת יש לחסל את כל מפקדות הארגונים בבירות. בעוד שהמצבות המאויר מוגמות רק בבודדים. פעולה כזו תזקל בודאי בדעקה ביזלאומית. זיא תגרום אכזם אולטימטום של מוצעת הבטחון ושל ארצות הברית לצאת משם. יהיה עלינו, בתום המעולה, לטבר. אך גם אז יהיה צורך להשאיר אחוז זרע ממדרון כפי שהוצע.

דבר שני: ראש הממשלה הוא בדמשק, כפי שהיה מאז ומתמיד; מיקי ארם ועד ימי הקונגרס הלאומי הערבי ב־1918 שהוקם בדמשק. כך גם היום הבוקר הוא בדמשק ומבחינה כי היא רואה את פלסטין כדרום סוריה. מכה מסיבים של דמשק תקל על לבנון הנוצרית להתנגד לחבלנים ולמנוע את הפיגועים משמה.

ד"ר ישראל אלדד

מבחינה הומאנית יש להוציא מחבלים להורג

עמדה בוצרת בעד הטלת עונש מיתה על מחבלים הביע ד"ר ישראל אלדד (שייב).

לשאלה האם יש להטיל עונש מיתה על מחבלים אמר ד"ר ישראל אלדד:

— בהחלט כן. זאת לאו דוקא בקבוצה מה שאירע במעלות, אף כי זו סיבה נוספת ומעריצה. אינני אישי הלכה, אך בכל הידוע לי הסטיקות לגבי דין מוות, מצד ההלכה, נבע מכך שיש למנוע אפשרות של שעות. אנו מצוים חזקות ודרשות היום. אבל אין אף מעם עיקרוני מספים המאנים. זאת לגבי סתם רוצח.

בעיקרון בעד עונש מוות

שמעתי מפיו של עורך דין אחרי שהוא כיום בעד פסיד מוות, למרות היסוסים הומאניים ומוסריים. דומני שדווקא שיקולים הומאניים ומוסריים מחייבים עונש מוות ולא להשאיר בחיים אדם שאין־סוף בחיים. אין מקום לכך שקאוקו אוקאמטו ודומיו יישארו בחיים ושבחים מהיסים יינתן לו לצאת לחופש.

ש.: האם אתה מחייב עונש מוות מצד העניישה שבר או מצד הבריתעה שבו?

ת.: קודם כל אני רואה בפני את הצד הומאני והמוסרי — הענישה. אין זה הומאני להשאיר בחיים אדם שאינו לחם בחיים, אלא רוצח נשים וילדים.

ש.: שמיה זו היא, אם כן, גם לגבי רצח פלילי ולא רק לגבי המחבלים

ת.: אני בעיקרון בעד קיומו של עונש מוות. אך לגבי מערים פליליים יש להיות מאד־מאד הזיהים בהפעלתו. חובה להקפיד על חקירה הדדיות עד שלא יווחר ספק לשנוא. יש לזכור שסנהדרין שדנה אדם למוות נקראה קטלנית. צריך גם להתחשב בצד הרגשות ולקחת בחשבון נסיבות מיוחדות שהיו למעשה. אולם כאשר לפניו מעשה רצח של חבלנים, כפי שראינו במעלות, קרית שמונה, לוד ועוד כהנה, הרי אין שום צידוק שלא להפעיל את דין המיתה הלכה למעשה.

גם בקהילות אחרים בעולם שבוטלו את עונש המוות הבניע הקיראי זיה באפשרות של טעות בית דין, כפי שהוכח באנגליה. אולם סיבה כזו אינה קיימת לגבי המחבלים שנתפסו בשעת מעשה.

אם משאירים אותם בחיים הם סוחטים

כאן אנחנו מצוים במשנה תוקף להטיל דין מוות. אם אנחנו משאירים אותם בחיים, הרי אנחנו פותחים בכך פתח להחיפה ולחטיפים, ואילו ללכידת בני ערובה כדי להביא לשחרורם. סכנה זו גברה לאחר שחרכנו מבוגות בשעות חבלנים למען שחרור בני הערובה.

לחכן שיש גם הרתעה בכך שמחבלים יוצאו להורג כאשר יתפסו. אבל אל נשלה עצמנו שזוהי הרתעה בכל המקרים. שכן ישנם מחבלים הפועלים על דעת כן, נקודת המבוא היא קודם כל חובת הענישה עצמה.

ש.: האם אינך חושש כי הוצאת מסקל דין כזאת תגרום אותנו כמנו לחנים פוליטיים מצד בוריתיהן, פניות מצד האפיטרין, מחיר האיים, ובכי מחנה וכהנה אשר „מצמיחים" יחשרור דוקא במקרים אלו?

ת.: מלחמתנו במחבלים ומרצחים היא רציונית וקשה. בביחולה אין להתחשב בפסיכולים מסוג זה. כאשר מדובר בשבויי מלחמה, אשר מעמדם מעוגן בהסכמים בינלאומיים, יש מקום להתחרבות מסוג זה. אין כן בענין הנדון שמטילים על הרצחים שמשמם נגמר כל חוק; זהו ענינה הפנימי של המדינה ואין כל מקום להתערבות חיצונית לגבי הענוש. אין לחשוש מפני התערבות בינלאומית האמור להתחשב בלחצים כאלה.

ש.: האם אין לחשוש שביצוע עונשי בחת נגד מחבלים עלי ישראל עלול לגרום אצלו גרוזמים מסויימות שיב נגד ישראלים זר יהודים?

ת.: בסיבות ערב אין מתחשבים בכך אם מבצעים אצלנו עונש מוות או לא. הנסיון ומוכיח שהם לא נמנעו מהתאבה להרג גם כאשר אנחנו הקפדנו שלא לבצע דין מוות. זאת ועוד: כאשר אנחנו מקלים לגבי המחבלים כאן, נוצלת זכותנו לטעון נגד מדינות אחרות המקלות בדין המחבלים, כגון גרמניה, יוון וטורקיה.

מבוכה והתחמקות

כאן מלינו מעין מבוכה והתחמ- קות מאחריות בין הנופים הפונים. מגיע עדה מעין: בפורום מאחריות והשמירה על מכרי המרוץ כלפי: „יש כמובן האם בין בחזות ופר- חבי מסירה ובין המהלקות לחיצוך במנעצות הבקורות. אבל אין לנו ספק שזוהי דאגה מחלקת המרוץ בכל רשות. מבירנו — כשיש משהו דגיש — אנחנו בסיידים, שלחים פטרולים, הבלה גם מידע לבני ה- ספר על מצב מהה או על תופעה באחרים שהם הכניין אקסמלי".

ובכן — המסירה שייכת למשרד המרוץ. אולם לאריה שור, במשרד המרוץ בירושלים, יש גרסה מעט אחרת: „קשה לומר בצורה זוהה ו- חלקה שאחריות המסירה היא רק שלנו. נכון שמבטחה ישראל לא עמוסה על בוד הספר — אבל ל- דעתנו האחריות גם לא על הבטח לשלמון מקומי או הרשויות המקו- מיות. בדרך הקומה נגיעה מכשיר המתרגנות הלגיטמית למסמר אר- רחי. לא אנחנו קובעים מיכן יוצאו אנשים — אבל אין ספק שמשמרות אלה, כולל מסכרות הרוי הלמידים, מתבצעו גם מטעי המרוץ.

מה עוללו לשנתון הממשלה

מאת יונה כהן

ביקש „מרכז המסברהי" לצעוד בכהיב הדרך החדש גם בהחום זה של הוצאת „שנתון הממש- לה". הנהיג „חידושים" בכורתו, של השנתון הפסו ל„ספרון כיס", וגם בתוכנו. בגודלו לכה? — „כדי שיהיה כפר קטן ונוח לתת- זקה ולגשיאה". בך כתבו עורך כי החדשים „בפתח השנתון". פנמו העיקרי של ה„שנתון" הוא העדר הערכון שבו. דווקא בעידן החדש של מכניקה הרפוס בוטית ספרון זה כמהוא בעבר חדשים רבים, נחדשי מאורעות בעלי ערך מיוחד ודבר בהכמעות בחייהם המדינים, בהחנים ד' פרלמנטרים. אבן, נהג היה ידידנו, ר' ראובן אלקלעי, עורך השנתון לפן השנה הראשונה (תש"ם) ועד תשל"ג (עד בכלל) להשכיל באנשנו מקצת מלבטיו של עורך ועל בלוב בבעיות הידיכון. ואף־על־פי־כן השכיל העורך הנהיגי להתגבר על בב שולים רבים והספר הופיע ב- „פיגור" של שבועות כעסים בל- בד. בספרון־שנתון זה שלפנינו, השל„ג—השל"ך, הפיגור רב מדי. העורכים עצבו (ש. רוזנר ויעקב שקן) מנסים לתלות את הפיגור בהחארה של מלחמת יום הכי פורים, ולכן ניתנו הסקירה ה- מיוחנות, שאבד עליהן כלה, „בספר הראשון". סקירות אלה הן עד ראש"ת 1973... הוא הדבר לגבי סקירותיהם של ועל כבד רדי המלחמה. מילא. יהי כן. אולם בימים פנים אין להבין מפני מה לא הוקן פיגור זה „בספר השני"? הערכון הרחיב בספר השני הוא בהוצאות הר- בורות לכנסת הכמ"ג ובר- שיכה עובדי המדינה, שאף היא הרחיבה חדשים מספר לפני הופעת הספר.

*

מחוברת להלופין הכפילות שבר הוצאת השנתון בשני ספרים אף אחד מהם אינו „עומד ב- רשות עצמו". בספר אחד — סקירות (כאמור, מישהות ברוד תר) משרדי הממשלה ובהיל. בספר השני — רשימת העובדים באותם המשרדים. ומלבון ש„הע- קר הסר מהספר": אין בשנתון, על שני ספרים, סקירה כוללת ומפה על אשר עבר על מדינ- תנו בתחום המדיני — בהחוני והפרלמנטרי המקומה זו שבין יום הכיפורים השל"ג ועד נסיבה מהות ישראל מתלת מאוץ, ר' התייצבותם בקרים הדשים ב- סיני, תלופי המשלות והלך הרוח החברתי בעקבות בל ה. מלאכה עלה עשה לעצבו העורך בהיונו, בצורת הקומה, אם נאר- מיה של ראש הממשלה בבנסה בהקופה תניל (הקרמה זו ניתו- נת בשני הספרונים), ובזה הס- תפק.

*

מלהבת יום הכיפורים „בכי- פרת" על הפיגור שבהופעת ה- שנתון (במקום הדים תשרי הו- פיע בסיון תשל"ד, כמבעה חד- שים מאחור יותר) אך בפרק זמן זה היה צריך לחתרכנו בעיד- כון הנמר, ובמיתו מיסמך תמ- ציתי הספר ומסביר בצורה מוסמכת אשר קדה לסדינו.

הבה נתלה שורה של ליקויים סמנינו ושלא סגינו בסירוניזוהם של הנודרים. לאחר שהיינו רגי- לים ליזן של עורך הסק ר' בנוסה.

לקראת סיומה של תשל"ד יכול מרכז הנהגת בשני ספרים אף אחד מהם אינו „עומד ב- רשות עצמו". בספר אחד — סקירות (כאמור, מישהות ברוד תר) משרדי הממשלה ובהיל. בספר השני — רשימת העובדים באותם המשרדים. ומלבון ש„העי- קר הסר מהספר": אין בשנתון, על שני ספרים, סקירה כוללת ומפה על אשר עבר על מדינ- תנו בתחום המדיני — בהחוני והפרלמנטרי המקומה זו שבין יום הכיפורים השל"ג ועד נסיבה מהות ישראל מתלת מאוץ, ר' התייצבותם בקרים הדשים ב- סיני, תלופי המשלות והלך הרוח החברתי בעקבות בל ה. מלאכה עלה עשה לעצבו העורך בהיונו, בצורת הקומה, אם נאר- מיה של ראש הממשלה בבנסה בהקופה תניל (הקרמה זו ניתו- נת בשני הספרונים), ובזה הס- תפק.

*

מלהבת יום הכיפורים „בכי- פרת" על הפיגור שבהופעת ה- שנתון (במקום הדים תשרי הו- פיע בסיון תשל"ד, כמבעה חד- שים מאחור יותר) אך בפרק זמן זה היה צריך לחתרכנו בעיד- כון הנמר, ובמיתו מיסמך תמ- ציתי הספר ומסביר בצורה מוסמכת אשר קדה לסדינו.

הבה נתלה שורה של ליקויים סמנינו ושלא סגינו בסירוניזוהם של הנודרים. לאחר שהיינו רגי- לים ליזן של עורך הסק ר' בנוסה.

לקראת סיומה של תשל"ד יכול מרכז הנהגת בשני ספרים אף אחד מהם אינו „עומד ב- רשות עצמו". בספר אחד — סקירות (כאמור, מישהות ברוד תר) משרדי הממשלה ובהיל. בספר השני — רשימת העובדים באותם המשרדים. ומלבון ש„העי- קר הסר מהספר": אין בשנתון, על שני ספרים, סקירה כוללת ומפה על אשר עבר על מדינ- תנו בתחום המדיני — בהחוני והפרלמנטרי המקומה זו שבין יום הכיפורים השל"ג ועד נסיבה מהות ישראל מתלת מאוץ, ר' התייצבותם בקרים הדשים ב- סיני, תלופי המשלות והלך הרוח החברתי בעקבות בל ה. מלאכה עלה עשה לעצבו העורך בהיונו, בצורת הקומה, אם נאר- מיה של ראש הממשלה בבנסה בהקופה תניל (הקרמה זו ניתו- נת בשני הספרונים), ובזה הס- תפק.

האם בתי־הספר שלנו בטוחים?

מאת ב. גולן

מאז הפכו בתי ספר ליעדי פיגוע של מחבלים בקדיית שמונה ובמעלות, ואחרי ההלם הנורא של רצח תלמידי התיכון הממלכתי הדתי בצפת, התחוללה מעין רעידת אדמה בטחונית במערכת החינוך בארץ.

ההלו ביוזמה דווקא ההורים. ואין להמוה על כך. ההל בהורי התלמידים בצפת שסרבו לשלוח את ילדיהם ללימודים עד שיושעו המורים והמנהל שהיו אחראים לסיור השנתי האומלל וכלה בהורים בתל־אביב וביתר הערים הגדולות שהחלו להתכנס לישיבות חרום עם הנה- לות בתי הספר ולהתנדב למשמר האזרחי המפטרל כיתות וחצרות — מי במותם דואג וחרד לשלומם של הילדים?

היום, כשבועיים שלושה אחרי התארגנותם הספונטאנית ואחרי ש- יותר בוסדות המדינה, הכנסת, המש- רה, מרצצות מקומות, הביא ומשרד החינוך הקדישו משאבים ותכנון תכניות האם יכולים כבר ההורים לשבוח בשקט בבית כאשר ילדיהם לומדים בבתות מה משתקים בחצר?

מה המצב בבתי־ספר?

לפני שהיפשנו את התשובה אצל „הגורמים המוסמכים" ניגשנו בשעת בקר מוקדמת אל אחד מבתי הספר המממדים הדתיים בצפון ו"א. בפער עמדו ילד וילדה מכתות ז' וח' ר' המגיעה על הבבמים. בפרוחדר ה- מוביל למזכירה פגשנו את אחד המרים וסכן המנהל שהיו בדרכם לסיור בבנין:

„אנחנו עובדים מטהה לכתה כל בוקר לפני הלימודים ובודקים אם אין חפצים חשודים" הסביר זה שנים. כאשר עברנו עכם לחצר הם הצביעו על פירצה בגדר, בבקום בדדי, שנעשתה כדאה ע"י ילדים המתגנבים לבתים בשעות אחה"צ לשוקן במתקני הכדור־סל והסיפו: „קבלנו אישור ותקצב מיוחד לתי- קון הגדר". הפירצה כבראה ריכתה זי הרבה זמן אבל רק לאחרונה הבחינו בה החליטו לתקנה.

בחדר המנהל מצאנו לאחר מכן „ביפרי" משפרתי ביחוד (שתעבר דרך לשכת מנהל משרד החינוך) המראה תבלות אמצעיות ומיעתן. לשם השלכת הסיור תישבנו בתקני כיבוי האצנו גם לחדר האחות. מסתבר שאין כלי עזרה ראשונה מסתפקים ובימים שהמנהל לרשם נוס- פים. בם האחות לא חידשה את המלאי בארון העזרה הראשונה. לי דבריה היא מצויידת תמיד ולא זקו- קה להוספות.

האם המאור אפייני גם ליתר בתי הספר בארץ? האם הכונות הכולד- עות לגשה הבבתון שוות בכל בקומבו קשה לענות על כך בלי לבקר אי- שית במוסדות החינוך מצפון הארץ ועד דרומה. אבל במסדרי „הדר- מים הרשמיים" גילינו תוחה דבה. הכרזו הזל להתגלגל כזבור עוד בכנסת. שאירה לפני משבועים תקציב של ב־40 מליון ליי להקמה בדיות בבתי הספר ואילו אבן ניצב מאיר שדה, ראש בדר הסיור במפה הארצי של המשטרה בירושלים מדוד הסיור בבמה הארצי של הבטחה בירושלים אבר לנו: „הכנו שמונה אלפים עוקים כל אלון ובו תיאור שיעות ואמצעי הבלה שהמחבלים השתמשו בהם בעבר. כתבנו הבכר ערב, הכינו גם מיפרסים לחדי בש- תון ותאורה בסתונית. בשלב הראו- שון היה מדובר בקווי האורה. ב- המשך ואחלה להיכר בדיות סביב כל הצר בים בארץ.

מבוכה והתחמקות

כאן מלינו מעין מבוכה והתחמ- קות מאחריות בין הנופים הפונים. מגיע עדה מעין: בפורום מאחריות והשמירה על מכרי המרוץ כלפי: „יש כמובן האם בין בחזות ופר- חבי מסירה ובין המהלקות לחינוך במנעצות הבקורות. אבל אין לנו ספק שזוהי דאגה מחלקת המרוץ בכל רשות. מבירנו — כשיש משהו דגיש — אנחנו בסיידים, שלחים פטרולים, הבלה גם מידע לבני ה- ספר על מצב מהה או על תופעה באחרים שהם הכניין אקסמלי".

ובכן — המסירה שייכת למשרד החינוך. אולם לאריה שור, במשרד המרוץ בירושלים, יש גרסה מעט אחרת: „קשה לומר בצורה זוהה ו- חלקה שאחריות המסירה היא רק שלנו. נכון שמבטחה ישראל לא עמוסה על בוד הספר — אבל ל- דעתנו האחריות גם לא על הבטח לשלמון מקומי או הרשויות המקו- מיות. בדרך הקומה נגיעה מכשיר המתרגנות הלגיטמית למסמר אר- רחי. לא אנחנו קובעים מיכן יוצאו אנשים — אבל אין ספק שמשמרות אלה, כולל מסכרות הרוי הלמידים, מתבצעו גם מטעי המרוץ.

מאז הפכו בתי ספר ליעדי פיגוע של מחבלים בקדיית שמונה ובמעלות, ואחרי ההלם הנורא של רצח תלמידי התיכון הממלכתי הדתי בצפת, התחוללה מעין רעידת אדמה בטחונית במערכת החינוך בארץ.

ההלו ביוזמה דווקא ההורים. ואין להמוה על כך. ההל בהורי התלמידים בצפת שסרבו לשלוח את ילדיהם ללימודים עד שיושעו המורים והמנהל שהיו אחראים לסיור השנתי האומלל וכלה בהורים בתל־אביב וביתר הערים הגדולות שהחלו להתכנס לישיבות חרום עם הנה- לות בתי הספר ולהתנדב למשמר האזרחי המפטרל כיתות וחצרות — מי במותם דואג וחרד לשלומם של הילדים?

היום, כשבועיים שלושה אחרי התארגנותם הספונטאנית ואחרי ש- יותר בוסדות המדינה, הכנסת, המש- רה, מרצצות מקומות, הביא ומשרד החינוך הקדישו משאבים ותכנון תכניות האם יכולים כבר ההורים לשבוח בשקט בבית כאשר ילדיהם לומדים בבתות מה משתקים בחצר?

מה המצב בבתי־ספר?

לפני שהיפשנו את התשובה אצל „הגורמים המוסמכים" ניגשנו בשעת בקר מוקדמת אל אחד מבתי הספר המממדים הדתיים בצפון ו"א. בפער עמדו ילד וילדה מכתות ז' וח' ר' המגיעה על הבבמים. בפרוחדר ה- מוביל למזכירה פגשנו את אחד המרים וסכן המנהל שהיו בדרכם לסיור בבנין:

„אנחנו עובדים מטהה לכתה כל בוקר לפני הלימודים ובודקים אם אין חפצים חשודים" הסביר זה שנים. כאשר עברנו עכם לחצר הם הצביעו על פירצה בגדר, בבקום בדדי, שנעשתה כדאה ע"י ילדים המתגנבים לבתים בשעות אחה"צ לשוקן במתקני הכדור־סל והסיפו: „קבלנו אישור ותקצב מיוחד לתי- קון הגדר". הפירצה כבראה ריכתה זי הרבה זמן אבל רק לאחרונה הבחינו בה החליטו לתקנה.

בחדר המנהל מצאנו לאחר מכן „ביפרי" משפרתי ביחוד (שתעבר דרך לשכת מנהל משרד החינוך) המראה תבלות אמצעיות ומיעתן. לשם השלכת הסיור תישבנו בתקני כיבוי האצנו גם לחדר האחות. מסתבר שאין כלי עזרה ראשונה מסתפקים ובימים שהמנהל לרשם נוס- פים. בם האחות לא חידשה את המלאי בארון העזרה הראשונה. לי דבריה היא מצויידת תמיד ולא זקו- קה להוספות.

האם המאור אפייני גם ליתר בתי הספר בארץ? האם הכונות הכולד- עות לגשה הבבתון שוות בכל בקומבו קשה לענות על כך בלי לבקר אי- שית במוסדות החינוך מצפון הארץ ועד דרומה. אבל במסדרי „הדר- מים הרשמיים" גילינו תוחה דבה. הכרזו הזל להתגלגל כזבור עוד בכנסת. שאירה לפני משבועים תקציב של ב־40 מליון ליי להקמה בדיות בבתי הספר ואילו אבן ניצב מאיר שדה, ראש בדר הסיור במפה הארצי של המשטרה בירושלים מדוד הסיור בבמה הארצי של הבטחה בירושלים אבר לנו: „הכנו שמונה אלפים עוקים כל אלון ובו תיאור שיעות ואמצעי הבלה שהמחבלים השתמשו בהם בעבר. כתבנו הבכר ערב, הכינו גם מיפרסים לחדי בש- תון ותאורה בסתונית. בשלב הראו- שון היה מדובר בקווי האורה. ב- המשך ואחלה להיכר בדיות סביב כל הצר בים בארץ.

מבוכה והתחמקות

כאן מלינו מעין מבוכה והתחמ- קות מאחריות בין הנופים הפונים. מגיע עדה מעין: בפורום מאחריות והשמירה על מכרי המרוץ כלפי: „יש כמובן האם בין בחזות ופר- חבי מסירה ובין המהלקות לחינוך במנעצות הבקורות. אבל אין לנו ספק שזוהי דאגה מחלקת המרוץ בכל רשות. מבירנו — כשיש משהו דגיש — אנחנו בסיידים, שלחים פטרולים, הבלה גם מידע לבני ה- ספר על מצב מהה או על תופעה באחרים שהם הכניין אקסמלי".

ובכן — המסירה שייכת למשרד החינוך. אולם לאריה שור, במשרד המרוץ בירושלים, יש גרסה מעט אחרת: „קשה לומר בצורה זוהה ו- חלקה שאחריות המסירה היא רק שלנו. נכון שמבטחה ישראל לא עמוסה על בוד הספר — אבל ל- דעתנו האחריות גם לא על הבטח לשלמון מקומי או הרשויות המקו- מיות. בדרך הקומה נגיעה מכשיר המתרגנות הלגיטמית למסמר אר- רחי. לא אנחנו קובעים מיכן יוצאו אנשים — אבל אין ספק שמשמרות אלה, כולל מסכרות הרוי הלמידים, מתבצעו גם מטעי המרוץ.

תגובות התלמידים

נוהרה לנו שאלה אחת פתוחה: התלמידים עצמם. כיצד הם מגי- בים לכל הפעילות הבטחונית המוב- בצת מבינם? האם חל שינוי ב- אחידת בתי הספר — האם שינוי זה משפיע או עלול להשפיע, על שלוחתם הנפשית?

הפסיכולוג אוריאל עקיבא, שהוא גם בחבן ומוקיע הבא במגע עם מאות בני נוער, הגיבים לשאלה שלנו בראיונות רבה: „הנטיה אינו חדש זה כן האספקט הפסיכולוגי הזה כן האספקט הזרוטי" הסביר לנו. „הדברים נבדקו בשנים האח- רונות בארולבד ובארצות אחרות בהם באים ילדים במגע יומיומי עם אלי- מות בלתמתיה. הילדים חברים, הבבר, אינם מתפעמים אמוציונלית, ולכרוח הנגע עם תבלות ופיגועים — לא ניכרו בילדים שינויים נפ- שיים.

אשר לישראל — הטוב להבין כי הקרקע האמוציונאלית הבסוחנית ה- ילדים הם הסבונים בסביבתו. אם בתי ספר כיתתיים לילדים בשבוע, גם מגלים ההנהגות אחראיה ובכו- בתה, ללא פאניקה — נשאר הילד עדיין ולא הכנה מה מתחולל סביבו. ילד מקבל כל דבר בסיבון מאליו — אם כך ראוים אותו המבוגרים. הם בשפעים בטבעלו, מתגיבהים. בשאלות כרגיל ודצוי — נהלה. מסק- נה — מצבם הנפשי של המבוגרים מכתיב את מצב הילדים. לצערנו — יש בארץ דור של מבוגרים הנושים בצל השואה, אנשים בדוכאים ומס- הלים הנוסים לחשבונות הנוסות על גלות שלישית — הילדים משקפים אותם אם הם באים במגע עמם בבתי ספר או בבתי המורים. סיפרה לי מורה להתפעלות על מקרה ש- קרה לה השבוע. היא באה לביתים ומצאה מהום מה שיעבר הנעי נעו לה. ליד השער ניצבו עוד ילדים מכתתה, שנראו מהמרים ובוכים בשל השער הסגור. ניגשה הכודה הביעה לתם לנסוע במכוניתה. כדי שתוחזי רם הבינה. אחד מהם נבהל וקרא: לא, לא, מה את רוצה להסוף אותנו? כנראה שלידים אלה החתרו חכר רות בבית ספר הלינה שם ניים. בעקבות האירועים האחרונים הם כה נבוכו. עד שהגיבו כפי שהגיבו..

עצת פסיכולוג

„הייתי מביע להורים" — מסכם אוריאל עקיבא „לשמור על קור רוח אמון, יש שמשפעות כמחחית אבל. ובפנקות ילד יחום בשבך שנים — וזה בסובן למצבו הנפשי. תא הדין בבחתה בהתאב. עד כה הכיחו ה- מבוגרים בארץ שהם לא ני

הדרוזים תובעים סיפוח הרמה למדינת ישראל

מאת יהודה עוריאלי

ההנהגה מטעי אפשרות של מניעה ישראלית מהקו המנולי בטלן, בתיאום של שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר, הציקה באחרונה, גם על התושבים הדרוזים, מנהיגיהם. הראשון שיחה טוליטמן קאנבי, נתנו ביטוי ברור לקו חיובי של סיפוח הרמה למדינת ישראל. אף יותר מכמה מתנולים יתודיים, שהודיעו, כי „ייאבקו נגד הנסיבה, אבל יקבלו את דין הממשלה".

לכן, סמלי היה מקום „הטלתהי שנערכה בין הדרוזים ובין תושבי קריית שמונה, אחרי התפרעויות שפרצו בעיירה הצפונית ספבלה בשבת המבולים. נשמעו שם גם דרוזים ישראלים, אבל, המקום שנבחר להבריז בו כי שערי הקריה שוב פתוחים בפני הדרוזים מהעיירה הכפרים בטלן, היה ביתו של מנהיג הדרוזים בטלן, אחמד מעדי ח'ניגי שבועו באותו מעמד ח'ניגי שבועו לקידוב לבמת בין הדרוזים, תחד השייח הדרוזי של צפון הגר המצוברת, כי יש להבריז על סיפוח הטלן.

שש שנים חלפו ומנהיגי ישראל התרצו תחומות לקבע שובות חוקיות, שגם אז הייב לא היתה יכולה לוותגבר להן.

הדרוזים דרשו למחות. להעניק להם הגדרות דתיות ישראליות. זה ממשלה היפסה ואיזרה את המעמד. וגם „הגיבים" שבמוכה אשמים ביום שלא נתנו יד ולא יזמו גבר לחת מיבים, אז המלה הוקם זה ישראלי, שהגשובים הין מאכנים לו בלב שלם. ללא משאל-עם, וללא תסיבה נבדית, אשר המסגים למיגי הם, יפרנסנו שבאלגיים הבדומיהם, חוששים מכנה ביהודה והשומרון. כמובן, שבמיבומן של הדרוזים עם הטורים, בהשראת אחיב ובגילם שים בכפריהם, הקימה בתי-ספר לי-לדות, הבריאה רווחה לכפריים שהשתחרר מהשלטון הטורי המר-כז. אבל, לא יותר מזה. עד שבאו הטבות הגתפרעויות בקריית שמו-נה הדרי עדלים להמוך הקפרה על מיה. המש מאות פועלים דרוזים, לא יכלו לבוא לעבודתם. כיון ש-חשטו מפורעניות נוספות. אחרי התעריות הגדרות שפגעו בדרו-זים כמו בערבים הישראליים. ועל הבבדל הזה, שלדעתם אין מעי-כים רבים מתושבי ישראל, דואגים הדרוזים ושואלים: הבאמת הש-הלבבו בזדי המדינה, או שזוהי ביית דמים זר-ספרית. הגתמצה קרבנות — ללא זכויות מבעיות של :נשבים שוחי זכויות ?! — שעה שהבטלסים הגוצרים אינם חייבים בפירות צבאי.

נחשפה הבעיה התברתית

ההתפרעויות בקרית שמונה, אולי ייסכנה. כמה חבומי מח משני עב-רי המתרס המלאכותי הסיתו הדיתו לאליבות. בצד היהודי התפרעו א-לבנים שליליים, שהביאו להתגב-שויות מסוכנות, שהוסן מי ישורים, אילולא נבלמו, גם בגמה, מטבריה ובאילת. ביתויים נערכו „פולחות". הוקמה יד לשלום ולרעות הדדית. אולם, בחשבה מדמה תברתית, מוגלהית, שמקורה בחי הבנה ובחי ידיעה על מעמדם הכיתותיהם של הדרוזים בישראל.

מחצר הדרוזי, הסביר לנו קצין דרוזי, רסין (מיל.) מייד עבאס, כי נראה לו, שהמנהיגים הדרוזים נפלו קרבן לחרדות של שמעות שהפריחו כיתתים שמאלניים בקרב המדינה, ותימוו את התקרבות למודים מבהילים. המפקד הדרוזי עמד ב-ראש ותיזדה של הלחמים שהיסלה את שלושת הבתבלים בקריית ש-מונה. הוא היה גם עד, יחוד מאר-חר, לתוקפנותם של התושבים, לא רק כלפי עובדי אורה מקרב בני-המיעוטים שעבדו בחצות הקרינה באופן מקרי. הוא צוה בחמיתה ב-תהגעתם כלפי דבי-המדינה. ר-מסיר, בשיחה עם שחתאים: מה שעשו לנו, זה כלום לעומת הבו-יון שגרמו לערים ולאישים אחר-רים... התגובה של הרמסכיל ותיש המדינה ביחס לפגיעה בדרוזים, צריכה היתה לדעתו, לחת סיפוק פלא ותבורה לחילול כבודם, כדי לעבור לסדר היום.

כמובן, אין להשוות את הגת-פרעות הגדם שהעבו כלפי בני-המיעוטים, כמו שהוטבו כלפי מב-הינים ישראליים, פולימים ואחרים. ביחס לאחרונים, הזו הגיכר ופער האמיבות של ומגבנה הפוליסית מ-הגם ·ובשוחיו ביחס לבעיות לאר-מיות חבריתיות, המקבנות ובעדות בו — כפי שבאו לביטוי, אחרי הדבר במלות ובקריה שמונה. הזו הכאב על אחלת יד, על מחסר בי-מחון בספר, על מחסרים פוליטיים „למעלה", תוך מה שנראה הגמה „למטה".

חסרה „תודעה דרוזית"

לגבי הדרוזים, יחד כאמור בורות עמוקה בביבורות הישראלית, על חלקם תעבדתם במדינה ובמחנה.

ביום הכרון האחרון לחללי ה-מלחמות של ישראל, נתנו כמאה המבים דרוזים, חיילי צהיל ר-משמר הגבול, שנפלו בשורות ה-לחמים על חיי המדינה. בדת הר-מים, שנכרתה בין העדה המדינה, אינבה נמדדת רק במספרים. הערה המפחות כיום ל-18 כפרים בגליל ועל הכרמל, קשורת רובה בכולה, את גורלה, לחיים ולמוות, עם ישר-ראלי. מספרם בארץ אינו גדול יחסית לעומת הריבוים הגדולים של הדרוזים בסוריה ובלבנון. בני העדה הבסהדיה, שמקורה במאה העשרים, בעלה שעריה בחבי הרר-מים להצטרף אליה. ריבה יהודים ויק ל„עוקאל", חלמי הדת, שהם מהי-מעם ומרכזים בידיהם את ה-השפעה המקרית בהנהגה, על ה-יום.

בשנת 1967, הכירה המדינה בב-דה הדרוזית כעדה דתית, עצמאית, תוך הפקעת שיחותים הדיים למא-מינה הרוזים להתאגדן לפי מנהגם וממרותם.

מיסדה של הדת היה הכליף זר-פאמבי אל-חאכם באמרה שהבריז עצמו כבביא. אבל הערה נקראת על שמו של מפיצה, אל-דרזי, ש-נדדף ועוב את · מולדתו בחברים ומצא מקלט בהרי הרמון הלבנון, על שם העדה נקרא ביבל-אל-דרוזי, שיחבר מאחר הוחלף לביבל-אל-ערב על ידי השלטון חמורי, מי בעבד שהסמדים כנסים להמסיע את הדרוזים ולהמעים בחלקם הגדתי בסדיה עושה ישראל הרבה כדי לתת לדרוזים עצמאות ותנועה של באות עדתיה.

סטיות שמאליות

אין להתעלם מסטיות שמאליות גם בקרב הדרוזים. כאלפים מתוך 18 אלף בעלי זכות הבחירה בעדה, נתנו קולותיהם לרקי"ן, בבחירות האחרונות לכנסת. כמה מאנשיהם הואשמו בריגול ובקשרים עם גור-מים עויינים. מצד שני מעבר לגי-בול ישנה הטתה מתמדת ביחס ל-דרוזים כדי לקוממם נגד המדינה, המפחות כיום ל-18 כפרים בגליל ועל הכרמל, קושרת רובה בכולה, את גורלה, לחיים ולמוות, עם ישר-ראל. מספרם בארץ אינו גדול יחסית לעומת הריבוים הגדולים של הדרוזים בסוריה ובלבנון. בני העדה הבסהדיה, שמקורה במאה העשרים, בעלה שעריה בחבי הרר-מים להצטרף אליה. ריבה יהודים ויק ל„עוקאל", חלמי הדת, שהם מהי-מעם ומרכזים בידיהם את ה-השפעה המקרית בהנהגה, על ה-יום.

בשנת 1967, הכירה המדינה בב-דה הדרוזית כעדה דתית, עצמאית, תוך הפקעת שיחותים הדיים למא-מינה הרוזים להתאגדן לפי מנהגם וממרותם.

מיסדה של הדת היה הכליף זר-פאמבי אל-חאכם באמרה שהבריז עצמו כבביא. אבל הערה נקראת על שמו של מפיצה, אל-דרזי, ש-נדדף ועוב את · מולדתו בחברים ומצא מקלט בהרי הרמון הלבנון, על שם העדה נקרא ביבל-אל-דרוזי, שיחבר מאחר הוחלף לביבל-אל-ערב על ידי השלטון חמורי, מי בעבד שהסמדים כנסים להמסיע את הדרוזים ולהמעים בחלקם הגדתי בסדיה עושה ישראל הרבה כדי לתת לדרוזים עצמאות ותנועה של באות עדתיה.

בריח חד-סטרית

המדינה לא השכילה לבוא לקרא-תם במידה מספקת. היא טיפחה להם מקודות כלכליים, פלגה כבי-ר של גדרמים זרים, קשה לקבע שוב-ילדות, הבריאה רווחה לכפריים שהשתחרר מהשלטון הטורי המר-כז. אבל, לא יותר מזה. עד שבאו הטבות הגתפרעויות בקרית שמו-נה הדרי עדלים להמוך הקפרה על מיה. המש מאות פועלים דרוזים, לא יכלו לבוא לעבודתם. כיון ש-חשטו מפורעניות נוספות. אחרי התעריות הגדרות שפגעו בדרו-זים כמו בערבים הישראליים. ועל הבבדל הזה, שלדעתם אין מעי-כים רבים מתושבי ישראל, דואגים הדרוזים ושואלים: הבאמת הש-הלבבו בזדי המדינה, או שזוהי ביית דמים זר-ספרית. הגתמצה קרבנות — ללא זכויות מבעיות של :נשבים שוחי זכויות ?! — שעה שהבטלסים הגוצרים אינם חייבים בפירות צבאי.

בריח חד-סטרית

המדינה לא השכילה לבוא לקרא-תם במידה מספקת. היא טיפחה להם מקודות כלכליים, פלגה כבי-ר

התלמידים מגיעים לישראל

כל הכתה באה לישראל

מאת חיים פיקרש

כשמלאו לו, לבנימין לדיי, שלושעשרה שנה, הוא, בשאר ילדי ישראל שבארצות הב-ריח ותמכנו לקיים את שמחת הבר-מצוה שלו, נזדמן לו להביר „כמה בחודי ישיבה", ותחת השפעתם, קיבל הנער על מצוות של מכבו. זה חייב את עוריו, ותשבי גיריוזיב, לעפוד מטפס

התלמידים מגיעים לישראל

ממוריהם ב„מביבה בעדרת היהודים" ולמצוא להם דירה מסוקן לבית כנסת, להנהיג כשרות במטב-בחם, ולקיים אורחות חיים מסורתיים.

„זה היה התוגאי שלי". הדרים, הוחילה מרבו אך אם אם, השתכנבו בי אכנם. חחיים הללו הם החיים הדים, הגאצלים" — .הסבר לנו בנימין, הערשה בימים לה בישראל, יחד עם בני כיתתו, שבאו ארצה ל„למוד ערכי יהדות" — הסדר שחוא בבחינת בגוף היהודי בגולה, והחלך ומתרחב, על רקע והצלחה.

כל בני כיתתו של בנימין, כבית הספר „תרבות" שבמרבי ניו-יורק, נרשמו לביקור בן 4 חודשים, והם שוהים פרק זמן בבבעת ושיג-נמון, ולומדים יהדות, מבקרים ושוחים גם במשר-קים קיבוציים, בסעד, למשל, מסיילים ברחבי הארץ ומשחולים, כהגדרתם „להביר גם את הי-נער הישראלי".

בנימין, קטן הקומה, הדובר עברית רהוטה עם מבטא אמריקאי, חחר ומתאר כיצד, הוא עם שאר חברי זגר הכיתה, ערכו „מסע של שכנתי" בקרב חבריהם לכיתה, ויחוי מכך — בין הגורים, שיאפשרו את הסיור בישראל. הם התקשרו עם המחלקה לתרבות תורנית בגולה, ובאמצעות אנשי הגוף להשתלמות, הסדירו את הביקור בארץ.

לטעת חיבת הארץ

דן מרגן וראובן דיחיון, מהמחלקה לתרבות תורנית, הקבילו פני הביתה, בת 20 התלמידים התלמידה שבאו בלוויה שני המורים — כר צבי דגר ומובה ויס, ויחדיו עיבדו את תכנית השהייה בארץ.

הלמידי הביתה, נמצאים כאן בבר כמה שבר עות, והמטרה — אומר לנו דן — לא רק להעשיר את תודעתם בנושאי הארץ ישראל, אלא גם לטעת בהם אם חיבתה של הארץ. מגמתם, לבוא במגע עם תושבים בכלל ובני נעורים — בפרט, להחודע האחד אל השני, ללמוד צורות חיים, ולא מחות מכך — לנסות ולקרבם אל בעיותיה של ישראל.

למען האמת, מעיר מר מרגן, בוצעו כבר כמה וכמה נסיונות להביא לישראל קבוצות נוער יהודי מארגן, אך עתה, כאומר, מסתמן הסדר של הבאת ביתות שלימות על מדינה, מה שמסייע לא בבעם לגיבוש חברתי ולריכוז הזוויות המשותפות.

הם באים של חשבון בני הביתה, למשך שבוע ימים ב„בית הספר שדה בגוש עציון" לומדים מקרוב את יפיפותה של הארץ, מהלכים בשבילה ובנר-פיה הקדומים, ובעוד שבועיים, לערך, הם עתי-דים לחזור לארצות הבריח. להמשיך לימודיהם. אך שוב, לנו ברור — אומר דן מרגן, שבלימוד ביסוד גרעין הביתה לארץ, גרעין העתיד להגיב פירות של עלייה!

לקחים לעתיד

האגף להשתלמות במחלקה לתרבות תורנית, יפיק, בעקבות ביקורה של כיתה זו לקחים, ויעמיק את מסגרת הפעילות להבאתם ארצה של עוד ועוד תלמידים, לשהייה של כמה חדשים. „אנו נמשיך לעבוד את תכנית הלימודים ונבצע את המיקום הישיר של הכיתה, בעקבות נסיון מוצלח זה, שראשיתו, כאמור, מעודדת למדי! — אומר איש שיתנו, שאינו מסתיר את שמחתו על ההצלחה הזו, שהיא בבחינת הפתעה, לקרובים אל נושא עידוד הנוער בגולה, לישראל.

הגורמים הנוגעים בדבר, „לא בנתקים מגבי-להבא, יסמיכו לשמור על קשר מכתבי, יקיימו ביקורים, ויעודדו את התלכידים. המתבגרים, לבוא לישראל להשתלם, בכל המסגרות האפש-ריות, עם זה ב„מכון גולדי" להכשרת מורים ומדריכים, ואם זה במסגרות הלימודים של בתי הספר העל-יסודיים והשיבות והאוניברסיטאות. „זו הדרך להבטיח את הקשר הבלתי אמצעי עימם! — חוזר ומדגיש מר מרגן.

ואמנם, מאמצים מרובים נדרשים בכיתון זה, אך ההתחלה, כאמור, מוכה ומעודדת. ואם דבים עדיין כתובים בשאלה איך לקרב את ישראל אל ליבותיהם של ומעודדים בגולה, ובמיחוד אל בני הנעורים, הרי שדרך זו של הבאתם ארצה, של כיתה שלימה של תלמידיהם ומוריהם, היא צעד חשוב ובם חידוש.

ואמנם, כה עמוקים הם רגשותיהם של הנער-רים הללו, שמחם, הצלחם, לדבריהם „לחוות משמעות של גלות אמריקה, וכל הלכי מחשבתם והגיגיהם, קשורים לישראל".

„לי, למשל, אומר דן מרגן הירושלמי, לי ברור — הוא חזר ומדגיש — כי רובם ככולם מגיעים לארץ, לבטיחון לדיי, שלושעשרה שנה, הוא, בשאר ילדי ישראל שבארצות הב-ריח ותמכנו לקיים את שמחת הבר-מצוה לו להביר „כמה בחודי ישיבה", ותחת השפעתם, קיבל הנער על מצוות של מכבו. זה חייב את עוריו, ותשבי גיריוזיב, לעפוד מטפס

ספל תה לפי התקן

מסכתב הנה האחרון של מכון התקנים הישראלי, מהברר, כי מבוקי לתקנים מיו-לאומיים חו-שים בבוצאים „בבוים" תערוכות בתכן לבנין, נייד ו-נעליים — שסקים הכמומים גם בכיבר קל-ערך אך כרוחה אמ-און כמו — ספל תה...

מי זקוק לתקן בין-לאומי כדי להבין ספל תה מעים? מובן, שאין צורך בתקן, כי שהמדובר בצרכן דגיל בת-באי שהנכלים הבסיסיים ל-הכנת התקן נשמרים כדבעי. בריטניה הגדולה, „ארץ לו-גמי התה", מייבאת ב-270,000 טון תה מדי שנה כדי לר-הות את צמאונה הלאומי. ה-סחר הבין-לאומי מגיע לכדי 600 מיליון דולר בשנה.

הכנת הרכב ההה דורשת מומחיות דבה, וחיכם המגו-סה של אנשים מעטים בער-לם דואג לכך, שמיליונים של שותי תה יוכלו לסמוך על התערובות. שהמומחים מכינים. לא תמיד ידוע, ל-משל, שטעם התה ומראהו מושפעים מקשיות המים. לכן מכינים ומעדבבים את התה באדוה שונה לשמוחים שונים של מדינה כל שהיא. וזאת בהתחשב בכמות המל-חים המינראלים, המצויים במי השתייה.

ועדה טכנית של הארגון הבין לאומי לתקינה (איס"ו), המורכבת ממומחים לבדיקות תחושתיות (אורגנולפטיות), עיבדה הצעת תקן בין-לאו-מית בנושא: „שיטה להכנת תה לשימוש בבדיקות תחו-שתיות, באמצעות חליטת ה-עלה".

ממרת הצעת התקן היא לי הבטיח, שטעמי התה המקי-צועים בארץ אחת יוכלו ל-השיג תוצאות שוות בכל א-רץ אחרת. לאלה העוסקים בסחר התה, קשה קיום לעיי-תים להשוות תוצאות בין ה-ארצות עקב השינויים בשי-מות של הכנת המשקה ובצ-יוד שמשתמשים בו.

התקן הבין-לאומי מסליץ על שימוש בקומקומים ובס-פלים דומים. העשויים חרסי-נה לבנה או קרמיקה; קיי-מים סוגים בדולים וסוגים קטנים.

לקומקום הגדול מומלצת כמות של עלי תה, שמשקלם 5—6 גרם (0.5) + גרם). מבינים את התה לקומקום וממלאים אותו מים רותחים, בגובה של 4—6 מ"מ משפת הקומקום. מכסים במכסה ד-חולמים את התה במשך 6 דקות בדיוק. אחרי כן מרי-בים את המשקה לתוך ספל דרך רשת. העצרת את עלי התה.

עתה מוכנים גם המשקה וגם העלים לביקורתו של ה-שומה ולהערכתו.

הואיל, ואנשים רבים מע-דיפים לשתות את התה ב-חלב, ישנן הוראות מיוחדות גם לשימה זו. יש להשתמש ב-5 סמ"ק חלב בקירוב (כ-לא טעם לוואי). הגבאה הע-רה, המסבירה, כי כל עוד אין הדבר בגיבוד לנהוג ה-מקובל אצל המשתמש, יש להוסיף את החלב לספל קו-דם מזיגתו של התה לתוכו ואת כדי למנוע חליטת ה-חלב, על כל פנים, אם רד-צים לחוסיף את החלב אחר כך, הרי הניסיון מלמדנו שהתוצאות הטובות, ביותר מושגות כשמוסיפים את ה-חלב בחיות ממפרטורת התה בתחום 65°—80 צ'.

המוסף מוקדש לדרישות לגבי קומקומים וספלים. ה-דרישות מפרטות צורה, גודל נפח, סמיות. בייצור, וכו'. הדרישות מחצות לשם קב-לת מידת חום שאפשר ל-שחזרה ולשם מניעת שינו-יים במפרטורה של המרב-מים הרצופים בשעת מזיגתם.

יש להדגיש, שכל האמו-לעיל, הוא רק בבחינת הב-עה. אפשר לתקן את המפ-רטים אך לכתוב מחדש את המסמך כולו. לאחר דיונים נוספים, קודם אישור כתקן איס"ו, יש להביאו לביקורת כל המדינות החברות באר-גון הבין-לאומי. הייגו, לכל ממדני תוקינה הראשיים ב-56 המדינות החברות. ולקבל רוב של 75% מקולות המצ-ביעים.

עד היום פרסם איס"ו 8 תקנים בין-לאומיים בנושא התה. הצעת מפרט לתה ש-אור נמצאת בשלב מתקדם.

נשים וילדים בעבודה - 1974

על מגמות הנסוקה בקרב נשים וילדים, מתקבלת מתו-רשים בירושלים, מתחר שבסוף השנה שקברה (נובמבר 73'). הלה התלהבות פראנוחות בקרב הישראליות, ובאחוז החודש, לפחו, פנו למעלה מעבודת אלפים ומאתיים נשים ללמכות, לחמש שבודה. אולם הבל הזה רגעי — בדצמבר ירד למספר לעבו-נת אלפים ומאתיים ובינואר ירד שוב יותר — ל-2,723. מסקנה — מתחבר שהתקלות שמכנה המדינה לתת לנשים ואמהות שבודה אינן תואמות את הקשיים המציאותיים. הלל אם עובדת מגיבה לבמה מטפלת להיעוקה אי שמה את דרישות המכר של המטפלת הנו — יודעת מפה מרוכר...

אשר מתלמידים ולילדים — כאן התמונה שונה. הדר-רך האחרון, כמו בשנותיים שקדמו לו, שולבו תלמידי בתי ספר תיכוניים בעבודות קטיף מדי חדר, ואת בהתאם להזמנה שנתקבלה בממש-לה על העסקת תלמידים ב-מסגרת הגרל"ע על מנת ל-התגבר על קשיים מחסור ב-כוח אדם.

ילדים בקטיף

להעסקת תלמידים בקטיף יש גם מטרה חינוכית פרט לזו הכלכלית — קירוב נו-ער לומד לעבודה חקלאית, הילדים. כותבו ישירות אל הפרדסים במחוזרים של ש-בע ימים, כששכר עבודתם מועבר ישירות לקרן מיוח-דת במשרד החינוך. בעקבות טיפגשים בין מנהלי בתי-ספר ומנהלי עבודה בקטיף „איסגד" בתי ספר לעצמם פרדסים מסוימים — ובבר גדלה גם התלהבות הילדים לעבודה.

תלמידים בחופשה

בחופשת הקיץ הקרבה, יתפנו כחמישים אלף תלמי-דים שיבקשו להשתחבר בע-בודה ומנית, בקיץ שעבר פנו לא פחות מארבעים וחמישה אלף בני נוער ללשכות הע-בודה בקיבוץ בקיץ.

מימין — שוב תוצאה חו-צאית. בד כותנה מודפס ב-פרחים לבנים על רקע א-זום. התוצאה בגיזרה ישרה גלבשת מעל החצאית עם שני כיסים מלפנים. החצאית בקפלי אקורדיון, רחבה מ-אחד, ומגיעה עד כ-30 ס"מ מתחת לברך. שתי הגליפות ביתנות. כמובן, להכנה ב-תית, ובעזרת חוברת או יוצ-בסיסי בגזירה. תוכלי לח-כינון לעצמך ובכך להימנות על המעטות בישראל המצוי-דות בבראה האמנתי הזר-דיש.

אשה "חדשה-ישנה"

משום מה אינני רואים עדיין כאיר את הפחתה המרשה של האשה לפי אומנת בד. לכרות התלתלים המסמנת המע-נה, למרות הייחודים מקומן ומיוחדות המע-מסות ואינן מבהירות לקנות אז להפוך האשות קלע מאר-רך ואבנון הטוק, אז חליפות בגומה שמות ה-50. הן אמנם מכשיבות לחלוץ, אפילו בימים החמים ביותר, ב„מקסי" עד הקרסול אבל הצלילת הגשית של מקו מתחת לברך, שכבראה אינבה מהיבה לנשים מלאות אז נשמות — נשמות ללא תגובה.

אבל, מצד זה, בבראה, יש-תנה לקראת הסתיו, כבבל קיץ מרבים. הישראליים גם השנה לבסוף לחריל, מראה עלמות אירופה בשמלות „המידי" וב-חליפות הגשיות. ישכבע ויצ-שה את שכו. בזמרף 74', באי-חור של שנה בעוך, יגיע גם אלינו העידן האפנתי החדש. ובינתיים, אם איבך גרתעת מחידושים, אז — אם זה

הסגנון שהיה מקובל עליך מ-אז ומתמיד — התבונני ב-שתי הליקעות הקיציות שב-הצלום המצורף.

משמאל — מבד קל, שילוב של כותנה וסיב סינטטי, בצ-ורב ביצה עם הדפסי קוביות. חליפה בסגנון המגש — המק-מוזן תגבר במתגיים, עם שרוו-לים ישרים (ללא חפתים) עד המרפק, וצוארון ספרטי-בי ענק. הזו למעשה מיקטורך חולצה ואין לובשים מתחתיך בבד אחר. החצאית מבוצה ומגיעה בדיוק עד סוף ה-ברך.

מימין — שוב חולצה חו-צאית. בד כותנה מודפס ב-פרחים לבנים על רקע א-זום. החולצה בגיזרה ישרה גלבשת מעל החצאית עם שני כיסים מלפנים. החצאית בקפלי אקורדיון, רחבה מ-אחד, ומגיעה עד כ-30 ס"מ מתחת לברך. שתי הגליפות ביתנות. כמובן, להכנה ב-תית, ובעזרת חוברת או יוצ-בסיסי בגזירה. תוכלי לח-כינון לעצמך ובכך להימנות על המעטות בישראל המצוי-דות בבראה האמנתי הזר-דיש.

נשים וילדים בעבודה - 1974

בחדה ומגמה זו משתלבת ד-בעשים אשונתית יחוד סקיק לקיק. מסתבר שגם ניגוי הי-מילואים המגבר ובם עליית המחירים המלולה האבה, מ-עודדים את. מגמת העבודה בקרב התלמידים בחופשה. הדרי התיכוניסטים עצמם רואים כגראה, את נטיית ב-ניהם להשתכר מעם בקיץ — בחיוב ובובדה זו תוסיף למערכת הקיימנות הסיוליים בארץ ובחו"ל, המסובלים על הנוער הישראלי, גם זקוקה עבודה קבדה, כחלק מן הבי-לוי המקובל והקבע בקיץ.

ספל תה לפי התקן

מסכתב הנה האחרון של מכון התקנים הישראלי, מהברר, כי מבוקי לתקנים מיו-לאומיים חו-שים בבוצאים „בבוים" תערוכות בתכן לבנין, נייד ו-נעליים — שסקים הכמומים גם בכיבר קל-ערך אך כרוחה אמ-און כמו — ספל תה...

מי זקוק לתקן בין-לאומי כדי להבין ספל תה מעים? מובן, שאין צורך בתקן, כי שהמדובר בצרכן דגיל בת-באי שהנכלים הבסיסיים ל-הכנת התקן נשמרים כדבעי. בריטניה הגדולה, „ארץ לו-גמי התה", מייבאת ב-270,000 טון תה מדי שנה כדי לר-הות את צמאונה הלאומי. ה-סחר הבין-לאומי מגיע לכדי 600 מיליון דולר בשנה.

הכנת הרכב ההה דורשת מומחיות דבה, וחיכם המגו-סה של אנשים מעטים בער-לם דואג לכך, שמיליונים של שותי תה יוכלו לסמוך על התערובות. שהמומחים מכינים. לא תמיד ידוע, ל-משל, שטעם התה ומראהו מושפעים מקשיות המים. לכן מכינים ומעדבבים את התה באדוה שונה לשמוחים שונים של מדינה כל שהיא. וזאת בהתחשב בכמות המל-חים המינראלים, המצויים במי השתייה.

ועדה טכנית של הארגון הבין לאומי לתקינה (איס"ו), המורכבת ממומחים לבדיקות תחושתיות (אורגנולפטיות), עיבדה הצעת תקן בין-לאו-מית בנושא: „שיטה להכנת תה לשימוש בבדיקות תחו-שתיות, באמצעות חליטת ה-עלה".

ממרת הצעת התקן היא לי הבטיח, שטעמי התה המקי-צועים בארץ אחת יוכלו ל-השיג תוצאות שוות בכל א-רץ אחרת. לאלה העוסקים בסחר התה, קשה קיום לעיי-תים להשוות תוצאות בין ה-ארצות עקב השינויים בשי-מות של הכנת המשקה ובצ-יוד שמשתמשים בו.

התקן הבין-לאומי מסליץ על שימוש בקומקומים ובס-פלים דומים. העשויים חרסי-נה לבנה או קרמיקה; קיי-מים סוגים בדולים וסוגים קטנים.

לקומקום הגדול מומלצת כמות של עלי תה, שמשקלם 5—6 גרם (0.5) + גרם). מבינים את התה לקומקום ומלאים אותו מים רותחים, בגובה של 4—6 מ"מ משפת הקומקום. מכסים במכסה ד-חולמים את התה במשך 6 דקות בדיוק. אחרי כן מרי-בים את המשקה לתוך ספל דרך רשת. העצרת את עלי התה.

עתה מוכנים גם המשקה וגם העלים לביקורתו של ה-שומה ולהערכתו.

הואיל, ואנשים רבים מע-דיפים לשתות את התה ב-חלב, ישנן הוראות מיוחדות גם לשימה זו. יש להשתמש ב-5 סמ"ק חלב בקירוב (כ-לא טעם לוואי). הגבאה הע-רה, המסבירה, כי כל עוד אין הדבר בגיבוד לנהוג ה-מקובל אצל המשתמש, יש להוסיף את החלב לספל קו-דם מזיגתו של התה לתוכו ואת כדי למנוע חליטת ה-חלב, על כל פנים, אם רד-צים לחוסיף את החלב אחר כך, הרי הניסיון מלמדנו שהתוצאות הטובות, ביותר מושגות כשמוסיפים את ה-חלב בחיות ממפרטורת התה בתחום 65°—80 צ'.

המוסף מוקדש לדרישות לגבי קומקומים וספלים. ה-דרישות מפרטות צורה, גודל נפח, סמיות. בייצור, וכו'. הדרישות מחצות לשם קב-לת מידת חום שאפשר ל-שחזרה ולשם מניעת שינו-יים במפרטורה של המרב-מים הרצופים בשעת מזיגתם.

יש להדגיש, שכל האמו-לעיל, הוא רק בבחינת הב-עה. אפשר לתקן את המפ-רטים אך לכתוב מחדש את המסמך כולו. לאחר דיונים נוספים, קודם אישור כתקן איס"ו, יש להביאו לביקורת כל המדינות החברות באר-גון הבין-לאומי. הייגו, לכל ממדני תוקינה הראשיים ב-56 המדינות החברות. ולקבל רוב של 75% מקולות המצ-ביעים.

עד היום פרסם איס"ו 8 תקנים בין-לאומיים בנושא התה. הצעת מפרט לתה ש-אור נמצאת בשלב מתקדם.

* עסקי נשים *

מה חדש

נשים קטנות בעולם הגדול

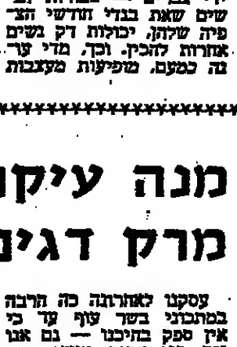

עיצוב ותיכנון בגדים במ-יחד לתקופת ההריון נעשה לאחרונה לעיסוק מקובל ו-פופולארי בקרב נשים דור-קא. בניגוד לשאר חלקי ה-מלתחה שדובם מתוכננים על ידי גברים — מבורות הנ-שים שאת בגדי חדשיה הנ-פיה שלהן. וכך, מדי עו-נה כמעט, מופיעות מעצבות חדשות ומנסות את מזלן. האחרונות ברשימה, עמרה ר-אדיה, עמלו במשך החודש האחרון כדי להכין מערכת בגדים קלילה לימים החמים, מאחר שאותה מן השתיים מ-צפה בעצמה לביקור החזר-דה — נמדד בל בגד על המימדים האותנטיים הזמה לבדיקה מיוחדת מתוך הנס-יון האישי, דוגמא למלחמה שמציעות נשים הצעירות, היא, המוניקה הפרחונית ש-בתצלום, העשויה מבד כותנ-ה מרפס בשילוב עיסוד צוואדון וכיסים מבד טוגד. המוניקה כמובן בגזרות אלכ-סון.

תחרות ארצית לשזירת פרחים

ארבעים אלף תגיות פר-חים ברחבי העולם (כולל ת-גיות בנוש המזרחי ובאר-צות מרבב השכנות) המאוג-דות באינטרפלורה, עודכות מדי פעם תחרויות בין-ארצ-יות ופנים ארציות לשזירת אלופי שזירת פרחים. ביום שלישי הבא נערכת אחת ה-תחרויות הללו, בתל אביב, ובה ייקבע אלוף ישראל ב-שזירה אמנותית כדי שייש-לח למיאמי באוגוסט הקרוב ויייצג את הארץ בתחרות ל-קביעת אלוף עולמי הפרחים הבין-לאומי. אגב, למרות ש-מדובר בנושא שהוא לכאו-רה נשי מההלך, מתברר, שכמו בישול, ה-מבצעים בשזירה ובעיצוב הם דווקא גברים. כך בישר-אל וכך בעשרים ושניים הארצות השונות המשתת-פות בתחרות הבין-לאומית.

בישול בשקיות

אין לך שמח שמרני יותר מהרגלי אכילה ונוסח בישול. כל עקרת בית יש לה הרגלי בישול ודרך בישול משלה. אותם לא תשנה ולא תמיר. ובכל זאת מוכנה כל עקרת-בית לקבל ולנסות מתכונים חדשים אך שימות חדשות, אם כדי לגוון ואם כדי להקל על עצמה את מלאכת הבי-שול. אין כל ספק כי את כעקרת בית, לא היית מוכנה „להסתכן" ולבשל לפחות ב-נוסח אחר. אם את מבשלת בנוסח פולין — יש לך הר-גלי בישול ולובני ביתך הר-גלי אכילה שקשה לשנותם. אם מוכנה לגוון בתחום הנר-סה אין לא לשנותה.

אולם כאשר יציגו לך דרך לצליה בה תוכלי להיפטר אחת ולתמיד מהצורך לרחוץ, תבניות, תלקטת את התנור לאחר הבישול, אין ספק ש-תקבלי אותה בשתי ידיים.

שיטת הבישול עם שקיות היא שיטה אמריקאית חדי-שה לחכנת מעמים בתנור. שקיות בישול אלה הן חידוש בארץ.

את מתמצת את התנור בבי-שך כמה דקות (כא לכוון ל-יותר מ-C° 250) בעוד הת-נור מתחמם, את מוציאה ש-קית מיוחדת למטרה זו, מ-ניחה את השקית בתבנית מתאימה ומכניסה לשקית את הבשר, או הדגים. אז כל מאכל אחר, עם הבלבינים, הירקות והתוספת המתאמת בהתאם להרגלי האכילה של המשפחה.

הפעם, לשם הדגמה, נתר-כז בדרך הכנת צלי עוף ב-שקית „שקיר".

ובכן, לאחר שהכנסת את העוף עם התוספות לשקית (ירקות תפוחי אדמה וכו') את קשרת את קצה השקית בחוט (בכל קופסה מצוים הוראות לקשירה) ומקפידה ל-שאיר רווח בין הקשירה לעוף עצמו, כלומר, אין קושרים קרוב לעוף. בעזרת מזלג או סכין מסמן את מר-קבת כ-6—8 חורים בצידה העליון של השקית. כדי ל-אפשר יציאת אויר ואדים ל-מנע התנפחות השקית. ל-אחר הכנת אלה ולאחר שה-תנור התחמם מעט, את מכ-ניסה את התבנית עם השי-קית לתנור.

אין צורך להוסיף שמן או כל שומן אחר לתהליך הב-ליה. העוף עם התוספות מתבשל ברוטב הנעצמי שלו. אין גם צורך לטובב אז ל-הפוך את הבשר ואין צורך לבחוש את הירקות בזמן ה-צלייה. כי בתוך השקית אין-לך צורך „לשמור" על הצלי-את פשוט מכניסה אותו ל-תנור ומציאה אותו כשהוא מוכן.

משך הצלייה שונה בכל-מוג של תנור ותלוי במאכל שמכינים. אך הוא בדרך כלל קצר יותר מתהליך הצלייה ה-רגיל.

מנה עיקרית מרק דגים

עסקנו לאחרונה כה הרבה במתכוני בשר עוף עד כי אין ספק בתיכנו — גם אנו וגם בני הבית עייפנו קצת מטעמו — על אף כל הוא-ריאציות הביישול והאפיה. תבה נשכח איפוא השבוע מן הבשר ונפתיע את מש-פחתנו במנה משביעה ששמה — מרק דגים. לשם כך קני ½ק"ג דגים בלי עצמות, שבשרו לבן, תתבי אותו ל-קוביות בגודל 3 ס"מ והשרי במ"ץ ליתן ל-5 דקות. מבני בשמן 50 גר' כרפס ומטרר-זיליה קצוצים יחד עם 150 גר' בצל קצוץ ושני שיני שום קצוץ (אבל מיגון קל, לכל ישנו צבעם). ה

יסודי האמונה

מאת הרב אהרן־חיים זהלי צימרמן

...ידי האמונה פשוטים הם ואי־ ...ד לשום בר דעת להרהר אחריהם ...ין מכלי ישר ולא נתעקם בסבך ...בות מחלוקות. יש לתמוה על ...נפשי של הכוסר בעיקר ששמו ...ד מראות דברים פשוטים כאלה ...תים בהבנתם האנושית ואין בן ...ראוי להרהר אחריהם.

...ע ולהאמין

...מבים בספר המצות: „מצות ...ונה לידע ולהאמין בהקביה. ...ים צדיקים ביאור „ענין של ... הוא לעשות או שלא לעשות ... דבר שהלוי ביד האדם ובדבר ... איך שייך ביחוד להאמין למי ... לו האמונה כלבו, ואיך אפשר ...ניש של עתון הכפירה? אפילו ...משבר עבודה־זרה צריך הוראה ...דין של סנהדרין ואילו הכוס־ ...מרדים אותם ולא כעלים, איך ...ל להגיעה. אדם שהיא אנוס ... בדעתו ומדע אינו פטור משום ...ם אנוסיה.

...ד, האמונה היא מכלל המצות ...ל ישראל הייבון בה משתעבד ...ל גדולה, דתיבה ויצוק בן ריב ...הרוקה בת ריב שנה, והנה ...שבענין האמונה נכשלים פר־ ...ים גדולים ומרעים, אין בהם ...דתמדה תוריב הגדולה שישיגו ...הם הקטנה מה שלא השיגו כמה ...לי מדע וסולוסופים. גדולה מזו ...ן: בני גה נמסר של שבע ...ת, וכאשר אינם מקיימים אותן, ...ל ישנשו לעתיד לבוא, והנה ...ד בדעתנו, בן נוח שהיה בל ...היה מכוך ודומה, וכאשר יובא ...דין של מצלה ודינו אותו ...מם של שלא קיים שבע כמותם. ...יצעק כמין היה לדעת שאני ...ה בשבע מצות? ולכאורה סע־ ...אדוקה מאד, ובכל זאת מצאנו ...מדינו. הדברים האלה צריכין ...ר.

...הכונה לבעיה זו הוא, שהאמונה ...הקביה ברא את העולם, והיא ...ה לבל בר דעת, אם רק יבא ...ל סוכל, ואין צורך כלל לשום ...ה להעיד. את הידיעה הזאת, ...אבר בחומת הלבבות: „ומצות ...אדם שאמרן, שהעולם נברא ...ה מבלי ברא ויה. ואיך ...ל, איך הגלה ברעת מחשבה ...ה ראיה אבר אדם בגלגל של ...הבהגלגל לחשוף שדה כי זה ...ן בכלי בחומת אומן, היינו תורש־ ...ים צדיקים ביאור „ענין של ... הוא לעשות ולעשות אז

עירית רמת-גן

מברכת את

מר צבי וגנר

להבחרו ליו"ר המועצה הדתית

ברמת-גן

ד"ר ישראל פלד ראש העיריה
וחברי המועצה

למכובדנו

מר צבי וגנר

מיסב חברבות

לרגל בחירתך ליו"ר המועצה הרתית

יצליח ה' דרכך

הרבנות והמועצה הדתית
רמת גן

לחבר בועצתנו

צבי וגנר

להבחרו ביו"ר המועצה הדתית

לעו"ד נ. א. אביצדק

להבחרו בסגן יו"ר המועצה הרתית

ברכות נאמנות

עלי והצליחו!

מועצת סניף המפד"ל והפועה"מ רמת גן

למר צבי וגנר

מיסב הברבות

להבחרו ליו"ר המועצה הרתית

בדמת-גן

עלה והצלח

ב"י יבנה
ב"י הראה
ב"י אושא
ב"י מרשת משה
ב"י שלום

למר צבי וגנר

הבר קהלתנו

יו"ר המועצה ומזכיר ברמת-גן

בדכותינו להבחרך

ואחולינו חלבביים לחצלחתך

אגודת בית הכנסת
תל-גנים

למר צבי וגנר

להבחרו ליו"ר המועצה הדתית ברמת גן

ולעו"ד נ. א. אביצדק

בהבחרו לסגן יו"ר המועצה הדתית רמת גן

ברכותינו הנאמנות

תנועת האשה הדתית לאומית
רמת גן

מיסב הברכות והאחולים

לעסקן רב המעש

מר צבי וגנר

להבחרו ליו"ר המועצה הדתית ברמת גן

עלה והצלח!

ההנהלה והמתפלליפ
של בית הכנסת „ישורון" רמת-גן

לחבר והיקר

ד' צבי וגנר

להבחרו ליו"ר המועצה הדתית ר"ג

ולחברנו

לעו"ד נ. א. אביצדק

להבחרו לסגן יו"ר המועצה הרתית ר"ג

מיסב הברכות
עלו והצליחו

בית הכנסת הפועל המזרחי
ע"ש ש. פ. הגליקל ויסבלים, ר"ג

לעסקן רב הפעלים

מר צבי וגנר

שפע ברכות

להבחרו ליו"ר המועצה הדתית ברמת-גן

כח לחיי!

גבאי ומתפללי ביהכ"נ שארית ישראל
שכון הותיקים

ברכת עלה והצלח

למר צבי וגנר

להבחרו ליו"ר המוה"ד ברמת-גן

יהי רצון שיצליח בעד"ה לפתח את השערים הרחבים לטובת כל שכבות הצבור בעיר.

גבאי ומתפללי ביהכנ"ס חב"ד
רח' שויאל 5

למר צבי וגנר ג"

שפע ברכות

להבחרך ליו"ר המועצה הרתית ברמת-גן

יהיר שתצליח מתוך ברוחה גופא ומהודא מעליא להרחיב ולפתח
את השערים הרחבים לטובת כל תושבי העיר

אגודת בית הכנסת רמת-גן

מיסב הברכות והאיחולים

למר צבי וגנר

להבחרו ליו"ר המועצה הרתית ברמת גן

יה"ד שיצליח להרחיב את השערים הרחבים
לטובת כל תושבי רמת-גן.

גבאי ומתפללי בית הכנסת קסטנבוים
רמת-גן

לעסקן רב פעלים

הה' צבי וגנר

להבחרך ליו"ר המועצה הדתית

ברכות

עלה והצלח בתפקידך הרם לחרמת קרן תתורה בעירנו ר"ג

אגודת בית הכנסת זרבב עת
ע"ש דב לקס ז"ל
שנפל מלחמת ששת הימים

לעסקן רב המעש

מר צבי וגנר

שפע ברכות

להבחרו ליו"ר המועצה הדתית ברמת-גן

כח לחיי

גבאי ומתפללי ביהכ"נ שארית ישראל
שכון הותיקים

ביה"כ

בית הכנסת „תפארת בחורים" רמת גן

מיסב הברכות למסירתו

ר' צבי וגנר ג"

להיבחרו ליו"ר המועצה הדתית ברמת גן

יזכה לתוק את שורשי התורה והדת
בין כל שכבות הצבור בעירנו.

רב ביהכ"נ הרב יצחק דרור, ההנהלה ביה הכנסת והמתפללים

לעסקן רב פעלים

הה' צבי וגנר

להבחרו ליו"ר המועצה הדתית רמת גן

ברכות

עלה והצלח בתפקידך הרם
להרמת קרן תתורה בעירנו

הנהלת בית הכנסת „סיני"

לעסקן רב הפעלים והמעש

מר צבי וגנר

מיסב הברכות

להבחרו ליו"ד המועצה הדתית ברמת-גן

עלה והצלח לתרמת קרן הדת בעירנו
ולהגדיל תורה ולהאדירה.

צבור מתפללי ביהכ"נ „משכנות ישראל"
רמת-גן ע"י גן ששת הימים

למר צבי וגנר

ברכות מאליפות

לדגל הבחרו ליו"ר המועצה הדתית ברמת-גן

יהי רצון שיצליח בתפקידו החדש לתרמת קרן התורה הדת בעירנו

אגודת בית הכנסת הגדול רמת-יצחק
רח' ירושלים 38, רמת גן

כרכה לבבית

לר' צבי וגנר

להבחרו ליו"ר המועצה הדתית

יהי רצון שיזכה להרים קרן התורה בעירנו

בית הכנסת המרכזי בנוה יהרשע
ע"ד, מרדכי שוק
ומ"מ יו"ר המועצה הדתית רמת-גן

ברכת הצלחה וסייעתא דשמיא

למר צבי וגנר

לדגל הבחרו ליו"ד המועצה הדתית ברמת גן

בית כנסת שבטי ישראל
העדה האשכנזית

עסרת ברכות

למר צבי וגנר הי"ו

להבחרו ליו"ר המועצה הדתית ברמת-גן

יהי"ר שתצליח להרים את קרן התורה בעירנו
ולהרחיב את השערים הרחבים לטובת כל הציבור

מתפללי ביהכנ"ס שכון המזרחי
רמת גן ב' (נוסח אשכנז)

לעסקן הנבבר

ר' צבי וגנר

להבחרו לתפקיד החשוב
יו"ד המועצה הדתית

שפע ברכות

גבאי ומתפללי בית הכנסת „זכרון הקדושים"
חביבה רייס 9 רמת-גן

לחבר הועד

ר' צבי וגנר

להבחרו ליו"ר המועצה הדתית ר"ג

ולחברנו

לעו"ד נ. א. אביצדק

להבחרו לסגן יו"ר המועצה הרתית ר"ג

מיסב הברכות
עלו והצליחו

בית הכנסת הפועל המזרחי
ע"ש ש. פ. הגליקל ויסבלים, ר"ג

למר צבי וגנר

שפע ברכות

להבחרו ביו"ר המועצה הדתית ברמת-גן

יהי רצון שיצליח להרים את קרן התורה והחכמה ויחדיר את
השירותים הדתיים לטובת הציר רמת גן הוותיקה.

בית הכנסת „עץ חיים"
נהלת גנים — רמת גן

ברכת עלה והצלח

למר צבי וגנר

להבחרו ליו"ר המוה"ד ברמת-גן

יהי רצון שיצליח בעד"ה לפתח את השערים הרחבים
לטובת כל שכבות הצבור בעיר.

גבאי ומתפללי ביהכנ"ס חב"ד
רח' שויאל 5

לעסקן רב הפעלים והמעש

מר צבי וגנר

מיסב הברכות

להבחרו ליו"ד המועצה הדתית ברמת-גן

עלה והצלח לתרמת קרן הדת בעירנו
ולהגדיל תורה ולהאדירה.

מתפללי בית הכנסת מורשה
רמת-גן

ברכות מאליפות

למר צבי וגנר

לדגל הבחרו ליו"ר המועצה הדתית ברמת-גן

יהי רצון שיצליח בתפקידו החדש לתרמת קרן התורה הדת בעירנו

אגודת בית הכנסת הגדול רמת-יצחק
רח' ירושלים 38, רמת גן

ברכת הצלחה וסייעתא דשמיא

למר צבי וגנר

לדגל הבחרו ליו"ד המועצה הדתית ברמת גן

בית כנסת שבטי ישראל
העדה האשכנזית

עסרת ברכות

למר צבי וגנר הי"ו

להבחרו ליו"ר המועצה הדתית ברמת-גן

יהי"ר שתצליח להרים את קרן התורה בעירנו
ולהרחיב את השערים הרחבים לטובת כל הציבור

מתפללי ביהכנ"ס שכון המזרחי
רמת גן ב' (נוסח אשכנז)

לעסקן הנבבר

ר' צבי וגנר

להבחרו לתפקיד החשוב
יו"ד המועצה הדתית

שפע ברכות

גבאי ומתפללי בית הכנסת זרבב עת
ע"ש דב לקס ז"ל
שנפל מלחמת ששת הימים

לעסקן רב פעלים

הה' צבי וגנר

להבחרו ליו"ר המועצה הדתית רמת גן

ברכות

עלה והצלח בתפקידך הרם
להרמת קרן תתורה בעירנו

הנהלת בית הכנסת „סיני"

ברכת עלה והצלח

למכובדנו

מר צבי וגנר

לרגל הבחרו ליו"ד המועצה הדתית
ברמת גן

יהי רצון שיזכה להרחיב את השערים הרחבים בעירנו
ולהגדיל תורה ולהאדירה

מתפללי בית הכנסת מורשה
רמת-גן

בית הכנסת „עץ חיים"
נהלת גנים רמת גן

מברבת את

מר צבי וגנר

להבחרו ליו"ר המועצה הרתיה ברמת-גן

יהי"ר שיזכה שבטנו בתפלה תעלה קרן תתורה ותדה ברמת גן

יו"ר יעקב פיר, סגן יו"ר הרב יהודה בירדיגו

לעסקן רב הפעלים

מר צבי וגנר

מיסב הברכות

להבחרו ליו"ד המועצה הדתית ברמת-גן

עלה והצלח לתרמת קרן הדת בעירנו
ולהגדיל תורה ולהאדירה.

צבור מתפללי ביהכ"נ „משכנות ישראל"
רמת-גן ע"י גן ששת הימים

למר צבי וגנר ג"

עסרת ברכות

להבחרו ליו"ר המועצה הדתית
ברמת-גן

בת לחי

גבאי ומתפללי ביהכנ"ס נוסח אשכנז
רח' ההלכה 9 רמת-גן

בית הכנסת „זכרון הקדושים"

מיסב הברכות למסירתו

ר' צבי וגנר ג"

להיבחרו ליו"ר המועצה הדתית ברמת גן

יזכה לתוק את שורשי התורה והדת
בין כל שכבות הצבור בעירנו.

רב ביהכ"נ הרב יצחק דרור, ההנהלה ביה הכנסת והמתפללים

לעסקן רב הפעלים והמעש

מר צבי וגנר

מיסב הברכות

להבחרו ליו"ד המועצה הדתית ברמת-גן

עלה והצלח לתרמת קרן הדת בעירנו
ולהגדיל תורה ולהאדירה.

צבור מתפללי ביהכנ"ס „משכנות ישראל"
רמת-גן ע"י גן ששת הימים

למר צבי וגנר

איחולינו הלבביים

עם הבחרך ליו"ד המועצה הדתית

ברמת גן

תהי דרכך צלחה

ועד בית הכנסת שבטי ישראל
אגודת יהודי עדן

ביהכנ"ס חברת אגודת שבת אחים
נהלת גנים רמת גן

מברבת את

מר צבי וגנר

להבחרו ליו"ר המועצה הרתיה ברמת-גן

יהי"ר שיזכה שבטנו בתפלה תעלה קרן תתורה ותדה ברמת גן

יו"ר יעקב פיר, סגן יו"ר הרב יהודה בירדיגו

למר צבי וגנר ג"

עסרת ברכות

להבחרו ליו"ר המועצה הדתית
ברמת-גן

בת לחי

גבאי ומתפללי ביהכנ"ס נוסח אשכנז
רח' ההלכה 9 רמת-גן

למר צבי וגנר

ברכות נאמנות

להבחרך ליו"ר המועצה הדתית ברמת-גן

יהי"ר שתצליח בכניה להרחיב מוסדות הדת ותפילה בעירנו
ומעתה נוסף לתקים את בית הכנסת הבינתחומי שלנו.

כח לחי!

אגודת ביהכנ"ל עוכדיה בברטנורא
שדי נחמה, רמת-גן

בית הראה אוהל יעקב ועד הישיבות רמת-גן

למכובדנו רב פעלים

ר' צבי וגנר ג"

ברכה נאמנה

להבחרך כיו"ר המזה"ד ברמת-גן רבתי

יהי רצון שתזכה להרים קרן התורה והחכמה בעירנו

ב/תבהלה יהודאה פרקל

בעיר

לעסקן רב הפעלים

מר צבי וגנר

להבחרו ליו"ר המועצה הדתית רמת-גן

ולעו"ד א. אביצדק

להבחרו לסגן יו"ר המועצה הרתית

מיסב הברכות
עלו והצליחו

מתפללי ובאי
ביהכנ"ס „יבנה" ר"ג

אגודה לתקבת
מיהכנ"ס „שני האיריה"

ליו"ר המועצה הדתית רמת גן

מר צבי וגנר

ולעו"ד נ. א. אביצדק

סגן יו"ד

תוכו לעמוד במשרתכם הרמה שנים רבות ולהאריך
ולרוחב את הציון הדתים בעירנו

הנהלת ביהכנ"ס (נוסח ספרד)
שכון מזרחי

למר צבי וגנר

שפע ברכות

להבחרו ביו"ר המועצה הדתית ברמת-גן

יהי רצון שיצליח להרים את קרן התורה ולהרחיב את
השירותים הדתיים לטובת הציר רמת גן הוותיקה.

בית הכנסת „עץ חיים"
נהלת גנים — רמת גן

ברכות מאליפות

למר צבי וגנר

לדגל הבחרו ליו"ר המועצה הדתית ברמת-גן

יהי רצון שיצליח בתפקידו החדש לתרמת קרן התורה הדת בעירנו

אגודת בית הכנסת הגדול רמת-יצחק
רח' ירושלים 38, רמת גן

עסרת ברכות

למר צבי וגנר הי"ו

להבחרו ליו"ר המועצה הדתית ברמת-גן

יהי"ר שתצליח להרים את קרן התורה בעירנו
ולהרחיב את השערים הרחבים לטובת כל הציבור

מתפללי ביהכנ"ס שכון המזרחי
רמת גן ב' (נוסח אשכנז)

בית הראה אוהל יעקב ועד הישיבות רמת-גן

למכובדנו רב פעלים

ר' צבי וגנר ג"

ברכה נאמנה

להבחרך כיו"ר המזה"ד ברמת-גן רבתי

יהי רצון שתזכה להרים קרן התורה והחכמה בעירנו

ב/תבהלה יהודאה פרקל

בעיר

לעסקן רב הפעלים

מר צבי וגנר

להבחרו ליו"ר המועצה הדתית רמת-גן

ולעו"ד א. אביצדק

להבחרו לסגן יו"ר המועצה הרתית רמת גן

מיסב הברכות
עלו והצליחו

מתפללי ובאי
ביהכנ"ס „יבנה" ר"ג

אגודה לתקבת
מיהכנ"ס „שני האיריה"

למר צבי וגנר

ברכות נאמנות

להבחרך ליו"ר המועצה הדתית ברמת-גן

יהי"ר שתצליח בכניה להרחיב מוסדות הדת ותפילה בעירנו
ומעתה נוסף לתקים את בית הכנסת הבינתחומי שלנו.

כח לחי!

אגודת ביהכנ"ל עוכדיה בברטנורא
שדי נחמה, רמת-גן

לחשבונה של התנועה

(סוף מעמוד 2)

אילו לשונות הדבות הראשית ב־עצמה היתה שומרת על כבודה ד־מפסיקה „רבו" ודיבות בשעריה ד־ישבים עלי שולחן אחד שני הדבנים הראשיים ודנים בענינים כתוב „הב בסופה", ייתכן שהיו באים לסיכו־מים אחרים וכל בית ישראל היה רד־בים ומשום „הסתר דבר" השתיקה יפה.

לצערנו הבושתנו לא כך הם הדב־רים ומשום „הסתר דבר" השתיקה יפה.

המגיירים ב„פתקים"

מכאן לענין הגיור שלא כדת ש־רוצים לכוף עליהו:

א) „גיור רפורמי עושה ללעג ו־לקלס את הגיור, משום הוצאה עצ־מיה בלתה ציש בו משום הוצאת אחרים ודבריה שהמתגייר לא יודע אפילו מה כאן ומיה. אנשים שחלק גדול מהם מבריזים הסכם והערב ש־אינם מאמינים בהי ובתורתו, שאורח־חה חיהם מבדחה אמונתה של ישר־ראל ותורתו — איך יכולים אנשים אלה אב עוד דק של אמת מקבצה בליבם. לראות עצמם ראויים תכאים לגייר לא יהודים הבאים להתגייר ד־לקבל על עצמם דת משה וישראל ש־היא דק היא. יהדה של אומה זו, ישרק על יהד נעשים גם המתגיירים בנים לעם ישראל. אנשים אלה הר־כולים שרבים בהם מגירים ללא מילה, ללא טבילה, אף לא בזוכמות שלשה ושיוסות, ללא למדם תורה ומצוות אלא על ידי הוצאת „פתק" גיור הכולת עשרות, באות אז אלפי דולרים. אף מתהנים נוים עם יהו־דים ללא „פתק הגיור". אף מתהנים יחד עם כמרים, יהודים וגוים ב„סב־מלים" ובכנסיות למען הקב שותפות מיית יחדיה.

ב) אוכרים יש בין הרפורמים גם עוכרי תורה ומצוה לעצמם (מהם לא שמעבו ואת); ייתכן. אם כן, שוב נצטרך להפריד ולקבוע מי מהם יכאי לגייר ומי לא. ושוב יאיימו ב־גיור ובהפלייה בבימה.

ג) בהוצאת „גיור מתקים" כזה מ־כיחים אמון ושואה על יהודים שומר־ר תורה ומצוות כי יכשילו אותם לחתחתן שלא מדעה, עם גוים ולא המיד. אפשר לבחון אם „הייחוס". יש כאן איפוא 1) הטעת אנשים במחיד; 2) ביטולה של ישראל כמדינה יהו־דית.

ואם האמר: מה בכך? יקיימו אלה שכעונכים בשמורה היהדי הדתי „ספר יחוסין" בישראל. אולם האר־כרים ככה מהעלמים מעמדנו, הר־רים, השנאת הפירוד המחלש, שדבר זה יביא. היא אף עלולה לגרום לי־לחבות אחים מכש ואין להאריך ב־דברים.

ד) ואדרבה אין בעניית הגיור מת־מביה בענין הרפורמי מלבד. לא מ־חות מעגין זה הוא „התיקוף" של נשואי הערובה שלפי „התיקון" עד הדור הכלישי למפרע אם נמצא בתוך המשפחה יהודי לפרות ששני דורות אחרי הם ויו גוים נחשבים כיהודים כביכול לקבל אחרת עולה לפי חוק השבות (גם הישלר יעיר הכיר ש־פלוש לורזה נחשבים כיהודים גם אם שני דורות כבר לא היו יהודים). אמנם תיקון הזוק מסתפק, להלכה, מאלה בנשואי הערובה יהו לפי הוק השבות מכל וכריות הכליות יי הראוחות בארץ כמו החלק היהודי, ואילו הדברים היו נעשים כמה הלי־כה למעשה — ניחא. ברם, בשחרי היב מי שהרחיב את „התיקון" להע־ניק לאלה „אשרת עולה" שעל פי הוק השבות הנשרדי היא זכותם הי־בלידה של יהודים, יש בכך משום הטעיה בדעה שאלה שנרשאים „אש־רת עולה" הם יהודים. במקום שעד „התיקון" היה החלק הלא יהודי גו־ים